

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Addysg a Gwella Iechyd
Cymru (AaGIC)
Health Education and
Improvement Wales (HEIW)

Arolwg o Weithlu Fferylliaeth Gymunedol Cymru 2019

**Addysg a Gwella
Iechyd Cymru**

Diolchiadau

Ni fyddai'r arolwg hwn wedi bod yn bosibl heb gyfranogiad contractwyr fferylliaeth gymunedol yng Nghymru. Diolchwn iddynt am eu hamser a'u hymdrech o ran darparu'r data perthnasol.

Hoffem ddiolch i'n partneriaid, Fferylliaeth Gymunedol Cymru am eu cefnogaeth ynghyd â Llywodraeth Cymru a enwebodd yr arolwg o'r gweithlu fel yr Arolwg Ansawdd dan gontract ar gyfer 2018-19.

Rydym yn cydnabod yn benodol y gefnogaeth helaeth a gafwyd gan dîm Dadansoddeg Data AaGIC a mewnbwn amserol y timau Digidol a'r Gymraeg.

Cynnwys

1.	Crynodeb Gweithredol	tudalen 4
2.	Cyflwyniad	tudalen 7
3.	Methodoleg	tudalen 11
4.	Canfyddiadau	tudalen 14
5.	Cyfyngiadau	tudalen 34
6.	Trafodaeth	tudalen 35
7.	Casgliad	tudalen 42
8.	Argymhellion	tudalen 43
9.	Cyfeiriadau	tudalen 44
10.	Talfyriadau	tudalen 46
11.	Geirfa	tudalen 48
12.	Atodiadau	tudalen 50

1.0 Crynodeb Gweithredol

1.1 Cyflwyniad

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru wybodaeth am nifer y gwasanaethau a'r math o wasanaethau a ddarperir gan y 716 o fferyllfeydd cymunedol yng Nghymru (1). Er y gwyddom fod mwy o weithwyr fferyllol proffesiynol yn gweithio mewn rolau fferylliaeth gymunedol nag mewn unrhyw faes ymarfer arall yng Nghymru, ychydig o fanylion sydd wedi bod ar gael am faint y gweithlu sy'n darparu'r gwasanaethau hyn a'r gymysgedd o sgiliau sydd ganddo.

Fel rhanddeiliaid allweddol yn y gweithlu fferylliaeth gymunedol yng Nghymru, roedd Llywodraeth Cymru, Fferylliaeth Gymunedol Cymru ac Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC) yn cydnabod yr angen i gasglu gwybodaeth sylfaenol am nifer y timau fferylliaeth gymunedol sy'n darparu gwasanaethau a'u cymysgedd o sgiliau.

Bydd data sylfaenol yn cael eu defnyddio i lywio'r gwaith o gynllunio'r gweithlu'n strategol a chomisiynu addysg. Er enghraifft, yn y ddogfen weledigaeth ar gyfer Fferylliaeth yng Nghymru, 'Fferylliaeth: Cyflawni Cymru Iachach' (2), mae nodau uchelgeisiol ar gyfer nifer y fferyllwyr cymunedol a fydd yn rhagnodwyr annibynnol erbyn 2022 a 2030. Mae'r weledigaeth hon, sy'n ymateb gan y maes fferylliaeth i ddogfen bolisi Llywodraeth Cymru, 'Cymru Iachach' (3), hefyd yn disgrifio rôl ganolog y technegydd fferyllol wrth reoli meddyginiaethau.

Wrth i Fframwaith y Cytundeb Fferylliaeth Gymunedol roi'r gorau i dalu am wasanaethau dosbarthu presgripsiynau ar raddfa fawr, mae angen i'r gwaith o ddatblygu'r gweithlu fferylliaeth proffesiynol yn y dyfodol ganolbwyntio ar sgiliau gwasanaeth clinigol a fydd yn symud gwasanaethau iechyd a'r proffesiynau yn eu blaen.

1.2 Methodoleg

Roedd yr arolwg o'r gweithlu yn cynnwys pob unigolyn mewn rolau sy'n dod i gysylltiad â'r cyhoedd yn y tîm fferylliaeth mewn fferyllfeydd cymunedol yng Nghymru.

Cynhaliwyd arolwg ar-lein (gan ddefnyddio Online Surveys®.) drwy'r Tariff Cyffuriau ac fe'i cylchredwyd gan Fferylliaeth Gymunedol Cymru i'w holl aelodau i'w gwblhau rhwng 18 Chwefror a 29 Mawrth 2019.

Roedd yr arolwg yn 'Arolwg Ansawdd' dan gontract ar gyfer 2018-19, felly roedd cwblhau'r arolwg yn orfodol i holl gontractwyr y GIG a oedd wedi derbyn y 'Taliad Ansawdd a Diogelwch' ar gyfer 2018-19.

1.3 Cyfradd Ymateb

Roedd y gyfradd ymateb o 100% o'r fferyllfeydd cymunedol a gymerodd ran yn yr arolwg i'w briodoli i'r ffaith bod hwn yn arolwg dan gontract. Nodwyd nifer fawr o broblemau'n ymwneud ag ansawdd y data a chysylltwyd â (435) 61% o'r ymatebwyr yn uniongyrchol ar ôl cwblhau'r arolwg i ddatrys y rhain.

Y set ddata derfynol a gynhwyswyd ar gyfer y dadansoddiad oedd 99.6% o'r ffurflenni (713 o holiaduron). Yn y cam dadansoddi data, nodwyd problemau newydd gydag ansawdd y data mewn perthynas â 3 holiadur, nad oeddent wedi cael eu datrys yn ystod y cam glanhau data cychwynnol. O ganlyniad, cafodd y 3 ymateb hynny eu heithrio o'r dadansoddiad.

1.4 Crynodeb o'r Canfyddiadau Allweddol

Cyfanswm y gweithlu sy'n darparu gwasanaethau fferylliaeth gymunedol sy'n dod i gysylltiad â'r cyhoedd yng Nghymru oedd

- 4570 o staff Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI)
- 6607 o staff yn ôl cyfrif pennau

Nodwyd bod y gweithlu fferyllwyr hunangyflogedig yn sylweddol o ran maint gan ddarparu bron i un rhan o bump (19.8%) o swyddi CALI a thraean (32.4%) o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol. Roedd y gymysgedd sgiliau mewn fferylliaeth gymunedol yn amrywiol gyda gweithwyr proffesiynol cofrestredig yn cyfrif am 36% o'r gweithlu CALI (24% o fferyllwyr a 12% o dechnegwyr fferyllol) gyda'r 64% o'r rolau CALI sy'n weddill yn cael eu cyflawni gan staff anghofrestredig sy'n bodloni gofynion achredu y Cyngor Fferyllol Cyffredinol (GPhC) ar gyfer gwerthu a chyflenwi meddyginiaethau yn fedrus.

Gyda 2.1 aelod o staff CALI ym mhob fferyllfa, rôl y cynorthwydd dosbarthu oedd y rôl fwyaf cyffredin yn y tîm fferylliaeth gymunedol.

Hyfforddeion

Yn y gweithlu fferylliaeth gymunedol, roedd 687 o hyfforddeion CALI yn cymryd rhan mewn rhaglenni hyfforddi ffurfiol, sef 16% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol a gyflogir yn uniongyrchol.

Roedd y cyfrif pennau ar gyfer y fferyllwyr cyn-cofrestru (PRP) yn 71 sy'n gyson â data'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar gyfer yr un cyfnod. O ystyried bod 55 o swyddi gwag CALI ar gyfer fferyllwyr wedi'u nodi a bod fferyllwyr hunangyflogedig yn gweithio mewn 198 o swyddi fferyllol CALI, roedd nifer yr hyfforddeion yn ymddangos yn fach. Y cyfrif pennau o ran cymhareb y fferyllwyr cyn-cofrestru i fferyllwyr yw 1:22.

Roedd y cyfrif pennau ar gyfer technegwyr fferyllol cyn-cofrestru (189) yn uwch na'r disgwyl o ystyried nifer y cyrsiau prentisiaeth fodern a ariannwyd ac a gofnodwyd ar gyfer yr un cyfnod gan AaGIC (21).

Cyfraddau Swyddi Gwag

Y gyfradd swyddi gwag gymedrig ar gyfer pob rôl fferylliaeth oedd 0.9 swydd wag CALI fesul fferyllfa. Roedd llai o swyddi gwag fesul fferyllfa yng Nghwm Taf (0.5 CALI) gyda'r mwyafrif wedi'u cofnodi yn ardal Hywel Dda (1.4 CALI). Y rolau lle y gwelwyd y nifer fwyaf o swyddi gwag oedd dwy rôl dan hyfforddiant ar lefel mynediad; technegwyr fferyllol cyn-cofrestru a chynorthwywyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant.

Er bod cyfraddau swyddi gwag fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol ill dau yn 6% yn genedlaethol, roedd cyfraddau swyddi gwag proffesiynau yn amrywio rhwng gwahanol Fyrddau lechyd.

Roedd y gyfradd swyddi gwag ar gyfer fferyllwyr rhwng 2% ac 19% ar draws y Byrddau lechyd a'r amrediad oedd 2-10% ar gyfer technegwyr fferyllol. Roedd gan Fyrddau lechyd â chyfradd uchel o swyddi gwag ar gyfer fferyllwyr, a nododd eu bod yn cael anhawster recriwtio i swyddi fferyllwyr, ganran is na'r cyfartaledd o fferyllfeydd cymunedol a oedd yn hyfforddi fferyllwyr cyn-cofrestru. Nid oes patrwm clir rhwng Byrddau lechyd yn hyfforddi technegwyr fferyllol cyn-cofrestru a swyddi gwag technegwyr fferyllol.

Rhagnodwyr Annibynnol (IP)

Mae nifer gyffredinol y fferyllwyr cymunedol sy'n rhagnodwyr annibynnol yn fach (n=49). Fodd bynnag, mae canran y rhagnodwyr annibynnol sy'n rhagnodi mewn practis cymunedol yn amrywio o gymaint ag 80% o'r rhai sydd ar gael ym Mhowys i gyn lleied ag 17% yng Nghaerdydd a'r Fro. Lle mae staff wedi datblygu sgiliau ymarfer uwch, yn ddelfrydol dylent fod yn darparu gwasanaethau.

Technegwyr Gwirio Fferyllol Achrededig (ACPT)

Dim ond 45 y cant o'r gweithlu technegwyr fferyllol a oedd wedi'u hachredu i wirio cywirdeb presgripsiynau. Nodwyd y canrannau uchaf o dechnegwyr gwirio fferyllol achrededig ymhlith technegwyr fferyllol ym Myrddau Iechyd Powys (67%), Aneurin Bevan (49%) a Chwm Taf (48%).

Gyrwyr sy'n Cludo Meddyginiaethau

Gan nad yw cludo meddyginiaethau i gartrefi pobl yn wasanaeth sydd wedi'i gynnwys yn fframwaith y contract fferylliaeth gymunedol, roedd cwblhau'r cwestiynau ar y rôl hon yn ddewisol. Darparodd ychydig yn llai na hanner yr ymatebwyr (47%) ddata, felly ystyrir bod y cyfrif pennau o 500 a'r 298 o weithwyr CALI yn amcangyfrif rhy isel. Fodd bynnag, efallai y bydd angen ymchwilio ymhellach i'r rhan hon o'r gweithlu fferyllol o ystyried ymgynghoriad diweddar y Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar ofynion addysg a hyfforddiant staff cymorth fferyllol a oedd yn cynnwys y rhai sy'n darparu gwasanaethau cludo meddyginiaethau i gleifion.

Sgiliau Cymraeg

Nododd cymedr o 11% o'r tîm fferyllol eu bod yn gallu darllen, siarad ac ysgrifennu Cymraeg, ond roedd hyd at 20% o'r ymatebwyr wedi nodi bod ganddynt ryw faint o sgiliau Cymraeg. Mynegodd ymatebwyr o 25% o'r fferyllfeydd cymunedol a gymerodd ran yn yr arolwg eu bod yn awyddus i AaGIC gysylltu â hwy ynghylch argaeledd hyfforddiant Cymraeg. Mae Arweinydd y Gymraeg AaGIC wedi mynd ar drywydd hyn.

Datblygu'r Gweithlu

Datgelodd yr arolwg i AaGIC mai'r 5 prif faes lle roedd yr ymatebwyr yn teimlo bod angen hyfforddiant newydd oedd:- datblygu sgiliau yn y maes diagnosteg ac addysg a hyfforddiant ac, ar gyfer diweddariadau therapiwtig, meysydd yn ymwneud â gwasanaethau uwch cenedlaethol, iechyd meddwl a gofal canser. Mae'n ymddangos bod targed 2022 o sicrhau bod yr holl staff fferylliaeth gymunedol yn gyfeillion dementia yn gyraeddadwy. Dangosodd data sylfaenol ar gyfer cyfeillion dementia fod 44% o'r gweithwyr adeg yr arolwg yn gyfeillion dementia gyda bron i ddwy ran o dair (65%) o'r holl fferyllfeydd ag o leiaf un cyfaill dementia.

Mynegwyd cryn ddiddordeb mewn prentisiaethau modern lefel 2. Nododd 570 o ymatebwyr y byddai ganddynt gyfleoedd i gynorthwyo staff i gyflawni'r datblygiad hwn pe bai ar gael o fewn y 5 mlynedd nesaf.

1.5 Casgliad

Mae AaGIC wedi gallu casglu set ddata sylfaenol sy'n manylu ar faint a chymysgedd sgiliau 99% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol sy'n dod i gysylltiad â'r cyhoedd yng Nghymru.

Drwy wneud yr arolwg yn orfodol drwy'r contract fferylliaeth gymunedol, cafwyd cyfradd ymateb uchel ac roedd yn ffactor allweddol ar gyfer llwyddiant.

Gellir defnyddio'r data, o fewn cyfyngiadau penodol, i lywio'r gwaith o gynllunio'r gweithlu o fewn clystyrau gofal sylfaenol a Byrddau Iechyd a chan AaGIC fel sail i gomisiynau hyfforddi.

1.6 Argymhellion Allweddol

Mae angen datblygu offeryn canolog i gasglu gwybodaeth safonol am y gweithlu gan contractwyr y GIG ar gyfnodau penodedig y cytunwyd arnynt er mwyn mapio'r newidiadau gofynnol ar draws y gweithlu fferylliaeth gymunedol.

Rhaid defnyddio safonau data cyson i hwyluso'r gwaith dadansoddi a modelu'r gweithlu er mwyn cyflawni 'Cymru Iachach' (3).

2.0 Cyflwyniad

2.1 Cefndir

Mae gan Addysg a Gwellu Iechyd Cymru (AaGIC) gyfrifoldebau dros ddeallusrwydd am y gweithlu, cynllunio'r gweithlu, comisiynu a darparu cefnogaeth broffesiynol ar gyfer iechyd a gofal.

Mewn perthynas â fferylliaeth, mae AaGIC yn cefnogi'r gweithlu, drwy ariannu hyfforddiant a datblygiad llawer o fferyllwyr cyn-cofrestru, technegwyr fferyllfa cyn-cofrestru a gweithwyr proffesiynol fferyllol cofrestredig sy'n gweithio ar lefelau sylfaen, ymarfer uwch ac ymgynghorydd.

Bydd datblygiadau sy'n gwella deallusrwydd am y gweithlu fferyllol yn cefnogi AaGIC i gynllunio'n fwy effeithiol ar gyfer cyflawni gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer, "gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yn cael eu darparu drwy un system gyfan ddi-dor" fel yr amlinellir yn 'Cymru Iachach' (3).

Er bod gan AaGIC lefel dda o ddeallusrwydd am y gweithlu fferylliaeth a gyflogir gan y GIG, mae mwy o weithwyr fferyllol proffesiynol yn cael eu cyflogi gan contractwyr y GIG mewn fferylliaeth gymunedol nag mewn unrhyw faes arall o ymarfer fferylliaeth. Yn yr 'Arolwg o weithwyr proffesiynol fferyllol cofrestredig', a gynhaliwyd gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol yn 2019 (4) adroddwyd bod 63% o fferyllwyr a 49% o dechnegwyr fferyllol wedi gweithio ym maes fferylliaeth gymunedol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Mae dealltwriaeth o'r gweithlu fferyllol a gyflogir gan contractwyr y GIG ar draws y 716 o fferyllfeydd cymunedol yng Nghymru, wedi'i gyfyngu i'r hyn a gofnodwyd gan Fframwaith y Contract Fferylliaeth Gymunedol. Mewn gwrthgyferbyniad, bydd corff cynyddol o wybodaeth ar gael am y gweithlu contractwyr meddygon teulu a gyflogir, yn sgil cyflwyno'r System Genedlaethol ar gyfer Adrodd am y Gweithlu yn ystod 2019 (5).

O 2020 ymlaen, bydd gan AaGIC gyfrifoldebau newydd dros gomisiynu pob swydd fferylllydd cyn-cofrestru dan hyfforddiant a ariennir yn ganolog yng Nghymru. Bydd AaGIC hefyd yn parhau i gynllunio datblygiadau proffesiynol ar gyfer y gweithlu fferyllol cyfan.

Nododd AaGIC a nifer o randdeiliaid allweddol, (gan gynnwys Llywodraeth Cymru, Fferylliaeth Gymunedol Cymru ac arweinwyr fferylliaeth Byrddau Iechyd), yr angen am wybodaeth ffeithiol allweddol ychwanegol ar gyfansoddiad y gweithlu fferylliaeth gymunedol yng Nghymru a'i anghenion datblygu. Bydd yr arolwg hwn yn darparu llinell sylfaen gychwynnol i lywio'r gwaith cynllunio'r gweithlu tuag at y weledigaeth ar gyfer fferylliaeth a amlinellir yn 'Fferylliaeth: Cyflawni Cymru Iachach' (2). Gall hyn gynnwys comisiynu hyfforddeion a sicrhau mynediad at y cyfleoedd datblygu cywir er mwyn darparu gweithlu medrus. Mae Strategaeth Gweithlu AaGIC ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, (6) yn disgrifio'r weledigaeth ar gyfer 2030 lle y bydd modelau gweithlu amlbroffesiwn ac amlasiantaeth yn norm ynghyd â gweithlu cynaliadwy, mewn niferoedd digonol, i ddiwallu anghenion iechyd a gofal cymdeithasol y boblogaeth.

2.2 Pwrpas yr arolwg

Cynhaliwyd yr Arolwg cyntaf o Weithlu Fferylliaeth Gymunedol Cymru er mwyn darparu set ddata sylfaenol ar nifer y gweithwyr yng ngweithlu fferylliaeth gymunedol a'u cymysgedd o sgiliau.

Bydd y data yn cyfrannu at waith cynllunio strategol

- ar fuddsoddi mewn comisiynu ac addysg ar gyfer y tîm fferylliaeth,
- i drawsnewid fferylliaeth gymunedol tuag at gontract mwy clinigol yn hytrach na gwasanaethau dosbarthu presgripsiynau yn seiliedig ar faint.

2.3 Y weledigaeth ar gyfer fferylliaeth gymunedol yn y dyfodol

Rôl y tîm fferylliaeth gymunedol yw atal afiechyd, darparu hunanofal i bobl â mân gyflyrau a chyflyrau aciwt, a hefyd rheoli meddyginiaethau ar gyfer y bobl hynny sydd â chyflyrau hirdymor sefydlog. Rydym yn symud tuag at sefyllfa lle y gall sgiliau staff fferyllol gefnogi Gwasanaethau Ychwanegol sy'n cael eu darparu'n gyffredinol ar draws y maes fferylliaeth gymunedol yng Nghymru. Bydd hyn yn sicrhau mwy o ddarpariaeth iechyd, yn agos at adref, yn y cymunedau hynny sydd ei hangen fwyaf. Lle bynnag y bo modd, ymdrinnir â phawb yn y fferyllfa gymunedol. O ganlyniad, gellir lleihau'r pwysau ar wasanaethau meddygon teulu a gofal brys ac argyfwng.

Rhaid rhyddhau fferyllwyr o'r rolau hanesyddol o ddosbarthu a gwirio meddyginiaethau i rolau sy'n gwella canlyniadau ac yn lleihau niwed i bobl sy'n cymryd meddyginiaethau. Bydd newidiadau yn y ffordd y mae fferylliaeth gymunedol yn cael ei hariannu gan gcontract y GIG yn sbardun allweddol.

Bydd technegwyr fferyllol yn canolbwyntio ar reoli a defnyddio meddyginiaethau ac yn arwain ar gyngor ar feddyginiaethau a chymorth i ymlwynu atynt. Mae angen i'r ddau grŵp proffesiynol cofrestredig ddirprwyo'n effeithiol i staff cymorth fferyllol hyfforddedig, sy'n fedrus mewn prosesau'n ymwneud â meddyginiaethau.

2.4 Proffil gwasanaethau fferylliaeth gymunedol yng Nghymru

Amcangyfrifir bod 50,000 o bobl y dydd yn ymweld â fferyllfa gymunedol yng Nghymru i ddefnyddio amrywiol wasanaethau. Mae fferyllfeydd cymunedol ar gael yn y cymunedau mwyaf difreintiedig ac yn rhoi mynediad cyfleus at ofal iechyd yn yr ardal leol i'r rhai sydd ei angen fwyaf.

Nid yw nifer y fferyllfeydd cymunedol yng Nghymru wedi newid fawr ddim yn ystod y 10 mlynedd diwethaf (o 707 i 716) (1). Fodd bynnag, gwelwyd tystiolaeth bod nifer ac ystod y gwasanaethau a ddarperir o fferyllfeydd cymunedol wedi cynyddu yn ystod y cyfnod hwn (1). Mae mwy o gymhlethdod o ran y gwasanaethau a ddarperir wedi golygu bod angen datblygu sgiliau'r gweithlu fferylliaeth gymunedol.

2.4.1 Darperir 3 chategori o wasanaethau gan fferyllfeydd cymunedol:

Gwasanaethau Hanfodol

Darperir y gwasanaethau hyn gan 100% o fferyllfeydd cymunedol ac maent yn cynnwys dosbarthu ac ailddosbarthu presgripsiynau gyda chynnydd cymedrig o 22% (18,895) mewn eitemau wedi'u dosbarthu dros gyfnod o 10 mlynedd (1).

Mae ymgyrchoedd Iechyd Cyhoeddus, llywodraethu clinigol a hyrwyddo ffyrdd iach o fyw a chefnogaeth ar gyfer hunanofal yn wasanaethau hanfodol sy'n cael eu darparu'n gynyddol gan fferyllfeydd cymunedol yn unol â pholisi Llywodraeth Cymru.

Gwasanaethau Uwch

Gall y gwasanaethau hyn a gyflwynwyd yn 2009-10 gael eu darparu gan fferyllfeydd cymunedol sy'n bodloni meini prawf penodol. Yn 2018-19, roedd 97% o fferyllfeydd yn cynnig o leiaf un gwasanaeth uwch (Adolygiadau o'r Defnydd o Feddyginiaethau a Gwasanaeth Meddyginiaeth Adeg Rhyddhau o'r Ysbyty).

Gwasanaethau Ychwanegol

Mae'r gwasanaethau hyn yn cael eu comisiynu'n lleol gan Fyrddau Iechyd i adlewyrchu anghenion y boblogaeth leol. Cyflwynwyd y gwasanaethau hyn yn 2011-12. Yn 2018-19, comisiynwyd o leiaf un Gwasanaeth Ychwanegol mewn 98% o fferyllfeydd.

Ymhlith y gwasanaethau y gellir eu comisiynu mae gwasanaethau cartrefi gofal, rhoi'r gorau i ysmegu, atal cenhedlu brys, camddefnyddio sylweddau, brechu rhag y fflw, gwasanaeth adolygu

ymlyniad i feddyginiaethau anadlol a phrofi a thrin dolur gwddf.

2.4.2 Gofynion ar gyfer staff fferyllfeydd sy'n darparu gwasanaethau fferylliaeth

Penodir y Fferylllydd Cyfrifol gan berchennog y fferyllfa i oruchwyllo'r gwaith o redeg y fferyllfa yn ddiogel ac yn effeithiol a chyflenwi'r holl feddyginiaethau o'r adeilad cofrestredig. Rhaid i'r Fferylllydd Cyfrifol fod yn ymwybodol o ba staff sydd wedi'u hyfforddi'n briodol i gyflawni'r gwahanol lefelau o wasanaethau yn y fferyllfa gymunedol.

Dim ond i'r rhai sydd â'r sgiliau, y cymwysterau a'r cymwyseddau priodol ar gyfer eu rolau neu i'r rhai sy'n gweithio dan oruchwyliaeth rhywun arall wrth hyfforddi, y dylai gweithwyr proffesiynol fferyllol ddirprwyo tasgau.

Rhaid i'r fferylllydd arolygol hefyd sicrhau bod:

- trefniadau cynefino priodol ar gyfer staff a gweithwyr locwm
- trefniadau hyfforddi priodol ar gyfer yr holl staff mewn perthynas ag unrhyw rôl y gofynnir iddynt ei chyflawni
- trefniadau ar gyfer nodi a chefnogi anghenion datblygu'r holl staff sy'n ymwneud â darparu gwasanaethau fel rhan o'r gwasanaeth iechyd, gan gynnwys datblygiad proffesiynol parhaus ar gyfer fferyllwyr cofrestredig a thechnegwyr fferyllol cofrestredig ac unrhyw achrediad angenrheidiol mewn perthynas â darparu trefniadau gwasanaethau dan gyfarwyddyd.

Tabl 1. Cymwysterau sy'n ofynnol ar gyfer rolau penodol yn y tîm fferylliaeth

Rôl (Acronym)	Y llwybr presennol tuag at gymhwyster neu achrediad
Fferylllydd (P)	O leiaf 5 mlynedd. Yn cynnwys gradd MPharm a 52 wythnos o hyfforddiant cyn-cofrestru gydag asesiad o bortffolio cymhwysedd yn y gwaith ac asesiad cofrestru cenedlaethol. Mae cofrestru gyda'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar gyfer Cymru, Lloegr a'r Alban yn cynnwys datganiad iechyd a gwiriadau cymeriad da.
Fferylllydd cyn-cofrestru (PRP)	Wedi graddio mewn fferylliaeth ac yn dilyn rhaglen hyfforddi blwyddyn mewn practis sy'n arwain at gofrestru mewn safle hyfforddi sydd wedi'i gymeradwyo gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol dan oruchwyliaeth tiwtor cymeradwy.
T e c h n e g y d d fferyllol (PT)	Wedi cwblhau rhaglen hyfforddi technegydd fferyllol cyn-cofrestru mewn practis, a gymeradwywyd gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol o dan oruchwyliaeth fferylllydd neu dechnegydd fferyllol. Yn cynnwys Diploma NVQ Lefel 3 mewn Sgiliau Gwasanaethau Fferylliaeth a Diploma Lefel 3 mewn Gwyddor Fferyllol. Mae cofrestru gyda'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar gyfer Cymru, Lloegr a'r Alban yn cynnwys datganiad iechyd a gwiriadau cymeriad da.
T e c h n e g w y r Gwirio Fferyllol A c h r e d e d i g (ACPT)	Technegydd fferyllfa sydd wedi'i gofrestru â'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol sydd wedi ymgymryd ag achrediad yn seiliedig ar gymhwysedd ôl-gofrestru gyda darparwr hyfforddiant i gadarnhau cywirdeb unrhyw bresgripsiwn a wiriwyd yn glinigol gan fferylllydd.
T e c h n e g y d d fferyllol cyn-cofrestru (PRPT)	Hyfforddai sy'n dilyn rhaglen hyfforddi technegydd fferyllol cyn-cofrestru mewn practis, a gymeradwywyd gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol o dan oruchwyliaeth fferylllydd neu dechnegydd fferyllol. Fel arfer mae'n cymryd 2 flynedd i'w gwblhau.
Gwirwyr Cywirdeb Anghofrestredig (AC)	Cynorthwyyr dosbarthu presgripsiynau sydd wedi ymgymryd â hyfforddiant lleol ychwanegol yn seiliedig ar gymhwysedd er mwyn gallu cadarnhau cywirdeb unrhyw bresgripsiwn a wiriwyd yn glinigol gan fferylllydd.
Cynorthwyydd dosbarthu (DA)	Wedi cwblhau cwrs cynorthwyydd dosbarthu presgripsiynau sydd wedi'i gymeradwyo gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar Lefel 2 (NOS) NVQ mewn Sgiliau Gwasanaeth Fferyllfa. Yn ymwneud â phob maes o brosesau dosbarthu presgripsiynau.
Cynorthwyydd dosbarthu dan hyfforddiant (TDA)	Wedi'i gofrestru ar gwrs cynorthwyydd dosbarthu sydd wedi'i gymeradwyo gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol ond heb ei gwblhau. Mae'n rhaid cofrestru o fewn 3 mis i ddechrau'r rôl a chwblhau'r cwrs o fewn 3 blynedd. Mae'r hyfforddiant fel arfer yn cymryd 12 mis i'w gwblhau.
Cynorthwyyr c o w n t e r meddyginiaethau (MCA)	Wedi cwblhau cwrs cynorthwyydd cownter meddyginiaethau sydd wedi'i gymeradwyo gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar Lefel 2 (NOS) NVQ mewn Sgiliau Gwasanaeth Fferyllfa. Yn gwerthu meddyginiaethau dros y cownter ac yn gwybod pryd i gyfeirio pobl at fferylllydd.
Cynorthwyydd c o w n t e r meddyginiaethau dan hyfforddiant (TMCA)	Wedi cofrestru ar gwrs cynorthwyydd cownter meddyginiaethau sydd wedi'i gymeradwyo gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol ond heb ei gwblhau. Mae'n rhaid cofrestru o fewn 3 mis i ddechrau'r rôl a chwblhau'r cwrs o fewn 3 blynedd. Mae'r cwrs hwn fel arfer yn cymryd 12 mis i'w gwblhau.
Gyrwyr cludo meddyginiaethau (DD)	Dim safonau gorfodol cyfredol. Fodd bynnag, mae'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol wedi ymgynghori ar gyflwyno sgiliau generig safonol a sgiliau technegol penodol ar gyfer gwasanaethau casglu a darparu.

3.0 Methodoleg

Daeth yr Arolwg o'r Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol yn 'Arolwg Ansawdd' dan gontract ar gyfer fferyllfeydd cymunedol a chanddynt gontract y GIG yn y flwyddyn ariannol 2018-19.

Roedd hyn yn galluogi casglu data ar nifer y staff a'u cymysgedd sgiliau, cyfraddau swyddi gwag a bylchau yn y ddarpariaeth hyfforddiant bresennol drwy bob safle fferylliaeth gymunedol dan gontract yng Nghymru.

3.1 Cwmpas

O Fewn y Cwmpas

- Roedd y cwmpas yn cynnwys pawb yn y tîm fferylliaeth rheolaidd mewn adeiladau fferylliaeth gymunedol a gontractiwyd i ddarparu gwasanaethau GIG Cymru.
- Roedd y rolau yn cynnwys: fferyllwyr, fferyllwyr cyn-cofrestru, technegwyr fferyllol, technegwyr fferyllol cyn-cofrestru, gwirwyr cywirdeb anghofrestredig, cynorthwywyr dosbarthu cymwysedig a than hyfforddiant, cynorthwywyr cownter meddyginiaethau cymwysedig a than hyfforddiant a gyrwyr sy'n cludo meddyginiaethau.
- Cofnodwyd nifer y staff â chymwysterau ychwanegol: rhagnodwyr annibynnol a thechnegwyr gwirio fferyllol achrededig.

Y Tu Allan i'r Cwmpas

- Staff nad ydynt yn gwneud unrhyw gyfraniad at wasanaethau fferyllol dan gontract (e.e. cynorthwywyr siop mewn siopau mwy o faint)
- Practisau Meddygon Teulu sy'n dosbarthu presgripsiynau.
- Gweithwyr proffesiynol fferyllol a gyflogir mewn parctisau meddygon teulu, Clystyrau Gofal Sylfaenol a Byrddau Iechyd

3.2 Y broses

Defnyddiwyd yr offeryn Online Surveys® (BOS® gynt) i greu a threialu'r Arolwg o'r Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol mewn 17 o fferyllfeydd. Roedd hyn yn cynnwys fferyllfeydd cadwyn annibynnol, bach a chanolig, cwmnïau fferyllfa mawr a holiaduron yn y Gymraeg a'r Saesneg. Yn seiliedig ar adborth ar y peilot ym mis Ionawr 2019, gwnaed gwelliannau i'r arolwg.

Ym mis Chwefror 2019, roedd y Tariff Cyffuriau yn cynnwys datganiad bod yr Arolwg o'r Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol yn gysylltiedig â thaliad Ansawdd a Diogelwch y GIG. Dosbarthwyd dolen yr arolwg i gontractwyr y GIG drwy e-bost gan Fferylliaeth Gymunedol Cymru.

3.3 Safon ar gyfer adrodd ar ffigurau Cyfwerth ag Amser Llawn

Gofynnodd yr arolwg i'r fferyllfeydd gyfrif cyfanswm y staff cyfwerth ag amser llawn ym mhob rôl yn y fferyllfa gymunedol. Roedd hyn yn angenrheidiol oherwydd mae cyfrif pennau yn darparu gwybodaeth am nifer yr unigolion sy'n cyflawni rôl benodol, ond gall rhai o'r bobl hynny fod yn gweithio'n rhan amser. Mae Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI) yn ffordd gyffredin o drosi'r oriau y mae nifer o weithiwr rhan-amser yn eu gweithio yn nifer cyfatebol o oriau y byddai gweithwyr amser llawn yn eu gweithio, er mwyn gallu cymharu data.

Felly mae'r ffigurau CALI ar gyfer pob rôl yn llai na'r cyfrif pennau ar gyfer pob rôl.

Er bod 1 gweithiwr CALI ar gyfer pob fferyllfeydd a gyflogir gan y GIG yn gyfystyr â 37.5 awr yr wythnos, gall nifer yr oriau yr ystyrir eu bod yn amser llawn amrywio rhwng contractwyr y GIG. Darparwyd diffiniad safonol ar gyfer adrodd ar ffigurau CALI yn yr arolwg:

Tabl 2. Safon yr arolwg ar gyfer adrodd ar niferoedd Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI)

Oriau a weithir yr wythnos	Ffigur Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI) i'w ddefnyddio ar gyfer yr arolwg hwn
Hyd at 4	0.1
>4 i 8	0.2
>8 i 12	0.3
>12 i 16	0.4
>16 i 20	0.5
>20 i 24	0.6
>24 i 28	0.7
>28 i 32	0.8
>32 i 36	0.9
>36	1

3.4 Cofnodi cynorthwyr cownter meddyginiaethau a chynorthwyr dosbarthu

Er bod rhai cynorthwyr cownter meddyginiaethau yn mynd ymlaen i gymhwyso fel cynorthwyr dosbarthu, gofynnodd yr arolwg am gofnodi'r cymhwyster uchaf yn unig ar gyfer pob unigolyn. Roedd hyn er mwyn osgoi cyfrif staff dwbl.

3.5 Casglu data

Roedd dwy ddogfen ar gael i gontractwyr. Y cyntaf oedd taflen wybodaeth un dudalen yn cyflwyno'r arolwg. Cynlluniwyd y ffurflen Casglu Data a Chanllawiau i helpu'r rhai a oedd yn ymateb i'r arolwg i gasglu'r data gofynnol ar y gweithlu gan y tîm fferyllol cyn cofnodi data yn yr arolwg ar-lein. Gweler Atodiad 1 ac Atodiad 2.

Roedd yr arolwg ar agor o Chwefror 18 tan 29 Mawrth 2019. Gofynnwyd i'r ymatebwyr gofnodi gwir lefel staffio'r fferyllfa gymunedol ar gyfer unrhyw wythnos waith lawn 7 diwrnod yn ystod y cyfnod hwn yr oedd ganddynt y ffigurau angenrheidiol ar ei gyfer.

O fewn pythefnos i lansio'r arolwg, nodwyd nifer fawr o broblemau gydag ansawdd yr ymatebion. Roedd y rhain yn cynnwys:

- meysydd anghyflawn ar gyfer y cwestiynau ar y Gymraeg,
- niferoedd uchel iawn o staff wedi cael eu cofnodi fel staff a oedd wedi cwblhau hyfforddiant lefel Arian Gwellu Ansawdd Gyda'n Gilydd
- data wedi cael ei gofnodi i ddau le degol, nid un lle degol fel y gofynnwyd,
- nifer yr oriau a gofnodwyd heb fod yn CALI
- cofnodion gwallus (e.e. 0.1 neu 1.0) ym mhob maes er mwyn llywio drwy'r arolwg yn lle 0.0'. Roedd hyn yn creu niferoedd uchel o gofnodion am swyddi gwag.
- 15 o rifau cyfrif anghywir
- 11 o gofnodion dyblyg

3.6 Glanhau data

Roedd angen adolygu pob cofnod ar gyfer amryfusedd er mwyn nodi a datrys amryfusedd.

- Cysylltwyd â 432 o ymatebwyr i ofyn am ddata coll neu i roi cyngor ar sut i ddatrys anghysondebau llai amlwg.

Cofnodwyd y diwygiadau i'r arolygon ar brif dempled a'u mewnfario i ddiweddarau'r set ddata wreiddiol. Roedd y set ddata derfynol hon a ddefnyddiwyd i'w dadansoddi yn cynnwys arolygon Saesneg a Chymraeg a data peilot.

3.7 Dadansoddi'r data

Cyflwynwyd y data i gynnwys manylion fesul Bwrdd Iechyd a Chlwstwr Gofal Sylfaenol. Nid oedd y meysydd hyn yn y set ddata wreiddiol. Cafodd set ddata ychwanegol yn cynnwys Bwrdd Iechyd a Chlwstwr Gofal Sylfaenol pob fferyllfa gymunedol ei huno â'r brif set ddata gan ddefnyddio rhifau cyfrifon y fferyllfeydd.

Drwy uno'r setiau data, cafwyd anghysondebau newydd yn ymwneud â rhifau cyfrifon fferyllfeydd ac roedd angen eu glanhau ymhellach cyn i'r data gael eu dadansoddi a'u cyflwyno gan ddefnyddio Microsoft Excel®.

4.0 Canfyddiadau

4.1 Trosolwg o Gymru

Derbyniwyd ymatebion i'r arolwg ar gyfer 100% o'r 716 o fferyllfeydd cymunedol ar draws y 7 Bwrdd Iechyd yng Nghymru rhwng 18 Chwefror a 2 Ebrill 2019.

Roedd setiau data ar gyfer 713 o fferyllfeydd (99.6%) yn addas i'w cynnwys yn y dadansoddiad (gweler 'Cyfyngiadau', adran 5.1).

Mae rhestr lawn o niferoedd y fferyllfeydd cymunedol yn ôl Bwrdd Iechyd a chlwstwr gofal sylfaenol i'w gweld yn Atodiad 3.

4.1.1. Cyfanswm y gweithlu fferylliaeth gymunedol

Cyfanswm y gweithlu sy'n darparu gwasanaethau fferylliaeth gymunedol yng Nghymru oedd

- 4570 o staff Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI)
- gyda chyfrif pennau o 6607

Mae Tabl 3 yn rhoi dadansoddiad o'r gweithlu yn ôl swydd. Gweler Atodiad 4 ac Atodiad 5 am ddadansoddiad llawn o'r staff CALI a'r cyfrif pennau ar gyfer pob Bwrdd Iechyd yn ôl swydd.

4.1.2. Y gweithlu fferylliaeth gymunedol a gyflogir yn uniongyrchol

Nododd yr arolwg fod y tîm fferylliaeth gymunedol sydd wedi'i gyflogi'n uniongyrchol ac sy'n dod i gysylltiad â'r cyhoedd yn cynnwys

- 4366 o staff CALI
- 6075 o gyflogeion yn ôl cyfrif pennau

4.1.3. Y gweithlu hunangyflogedig

Roedd fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol hunangyflogedig yn cyfrif am

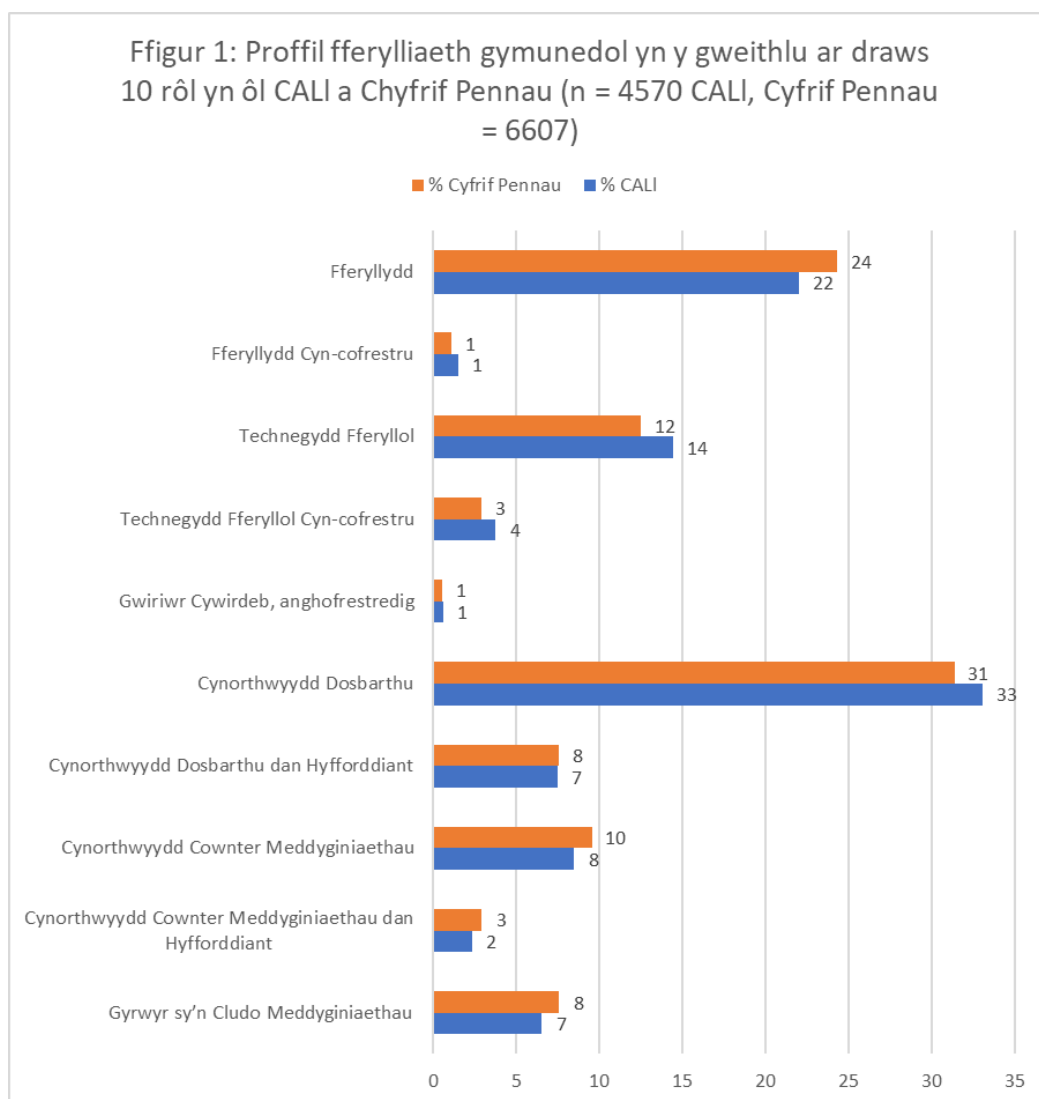
- 198 o swyddi fferyllwyr CALI
- 520 o fferyllwyr yn ôl cyfrif pennau
- 7 swydd technegydd fferyllol CALI
- 12 technegydd fferyllol yn ôl cyfrif pennau

Mae fferyllwyr hunangyflogedig yn cwmparu un rhan o bump (20%) o swyddi fferyllwyr CALI yn y maes fferylliaeth gymunedol ac yn cynrychioli bron i draean (32%) y cyfrif pennau ar gyfer fferyllwyr.

Mewn gwrthgyferbyniad, mae'r gweithlu technegwyr fferyllol hunangyflogedig yn fach o ran nifer (cyfrif pennau o 12) sy'n cynrychioli llai na 2% o'r gweithlu technegwyr fferyllol yn ôl cyfrif pennau.

Roedd gweithwyr proffesiynol fferyllol hunangyflogedig yn cyfrif am 4.5% o gyfanswm y gweithlu CALI fferylliaeth gymunedol ac 8.1% o gyfanswm cyfrif pennau y gweithlu.

Mae Ffigur 1 yn dangos cyfanswm y gweithlu fferylliaeth gymunedol (cyflogedig a hunangyflogedig) fesul rôl, wedi'i gyflwyno yn ôl cyfrif pennau canrannol a CALI.

4.1.4. Cymhareb sgiliau

Defnyddir cymhareb sgiliau'r gweithlu i ddisgrifio cymhareb y staff cofrestredig i staff anghofrestredig. Mewn fferylliaeth gymunedol y staff cofrestredig yw'r fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol cyflogedig a hunangyflogedig gyda gweddill y tîm yn staff anghofrestredig.

Roedd gweithwyr proffesiynol fferyllol cofrestredig yn cyfrif am 36% o'r gweithlu CALI (24% yn fferyllwyr a 12% yn dechnegwyr fferyllol)

Cymhareb y staff cofrestredig i staff anghofrestredig (cymhareb sgiliau) yw 1:1.8 CALI.

4.1.5. Cymysgedd Sgiliau

Mae gan y tîm fferylliaeth gymunedol 'gymysgedd sgiliau' amrywiol, sy'n ymwneud â'r gwahanol fathau a lefelau o swyddi yn y fferyllfa.

Y rôl fwyaf poblog oedd cynorthwywyr dosbarthu.

Y rolau gyda'r nifer lleiaf o staff oedd technegwyr fferyllol hunangyflogedig, 'gwiriwr cywirdeb' anghofrestredig a fferyllwyr cyn-gofrestru.

Wrth ystyried nifer y bobl a gyflogir ym mhob rôl, gall fod yn ddefnyddiol gweld hyn yn cael ei fynegi fel cyfartaledd fesul fferyllfa. Cyflwynir nifer cyfartalog y staff sy'n gweithio ym mhob rôl yn y fferyllfa yn Atodiad 6. Mae hyn yn dangos mai'r unig rolau sydd â chyfartaledd o un neu fwy o staff CALI fesul fferyllfa yw cynorthwyrwyr dosbarthu a fferyllwyr (gweler 'Cyfyngiadau' 5.3). Mae'r holl rolau eraill ar gyfartaledd yn cael eu llenwi gan lai nag un aelod o staff CALI.

Gellir gweld dadansoddiad llawn o CALI a chyfrif pennau ar gyfer pob Bwrdd Iechyd yn ôl clwstwr yn Atodiadau 7 i 13.

4.1.6. Hyfforddeion

Ymhlith yr hyfforddeion yn y fferyllfa gymunedol mae fferyllwyr cyn-cofrestru, technegwyr fferyllol cyn-gofrestru, cynorthwyrwyr dosbarthu dan hyfforddiant a chynorthwyrwyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant.

Roedd nifer yr hyfforddeion yn y gweithlu fferylliaeth gymunedol yn

- 686.9 CALI
- 948 o staff yn ôl cyfrif pennau

Felly, roedd 'staff dan hyfforddiant' yn cynrychioli tuag 16% o'r gweithlu a gyflogwyd yn uniongyrchol adeg yr arolwg.

4.1.7. Cyfradd gyfranogi

Gellir cofnodi lefelau gweithio rhan-amser yn y gweithlu fel y 'gyfradd gyfranogi'. Mae cyfraddau gyfranogi yn cael eu cyfrif drwy rannu nifer y staff CALI â'r cyfrif pennau. Yr agosaf yw'r gyfradd gyfranogi i 1.0, y mwyaf o weithwyr amser llawn sydd yn y rôl.

Ar draws y gweithlu fferylliaeth gymunedol gyfan, y gyfradd gyfranogi gymedrig yw 0.7.

Yr unig rôl gyda chyfradd gyfranogi o 1.0 yw fferyllwyr cyn-cofrestru. Mae hyn er mwyn bodloni gofynion hyfforddi'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol.

Rôl arall gyda chyfradd gyfranogi uchel o 0.9 yw technegwyr fferyllol cyn-cofrestru a'r is-grŵp o dechnegwyr fferyllol sydd wedi'u hachredu i wirio cywirdeb.

Gyda chyfradd gyfranogi o 0.6, y cynorthwyrwyr cownter meddyginiaethau a gyrwyr sy'n cludo meddyginiaethau oedd yr aelodau o'r tîm fferyllol a gyflogir yn uniongyrchol a oedd yn gweithio oriau rhan-amser amlaf.

Tabl 3. Crynodeb o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol sy'n dod i gysylltiad â'r cyhoedd yng Nghymru

Grŵp staff	Cyfrif pennau	CALI	Cyfradd gyfranogi
Cyfanswm y staff a gyflogir yn uniongyrchol	6075	4364	0.7
Fferyllydd	1084	805.9	0.7
Is-set o fferyllwyr sy'n Rhagnodwyr Annibynnol	39	26.1	0.7
Technegydd Fferyllol	811	651.3	0.8
Is-set o dechnegwyr fferyllol sydd wedi'u hachredu i wirio cywirdeb	361	330.1	0.9
Gwirwyr Cywirdeb Anghofrestredig	33	25.4	0.8
Cynorthwyyr Dosbarthu	2070	1511	0.7
Cynorthwyyr Cownter Meddyginiaethau	629	386.8	0.6
Gyrwyr sy'n Cludo Meddyginiaethau	500	298	0.6
Is-set o staff a gyflogir yn uniongyrchol sy'n hyfforddeion	948	685.9	0.7
Fferyllydd Cyn-cofrestru	71	68.2	1.0
Technegydd Fferyllol Cyn-cofrestru	189	171	0.9
Is-set o dechnegwyr fferyllol cyn-gofrestru a ariennir drwy Brentisiaethau Modern	22	18.6	0.8
Cynorthwyyr Dosbarthu dan Hyfforddiant	496	341.2	0.7
Cynorthwyyr Cownter Meddyginiaethau Dan Hyfforddiant	192	106.1	0.6
Cyfanswm y staff hunangyflogedig	532	205.2	0.4
Fferyllydd hunangyflogedig	520	198.4	0.4
Is-set o fferyllwyr hunangyflogedig sy'n Rhagnodwyr Annibynnol	10	5	0.5
Technegwyr fferyllol hunangyflogedig	12	6.8	0.6
Is-set o dechnegwyr fferyllol hunangyflogedig sydd wedi'u hachredu i wirio cywirdeb	6	3.6	0.6

Dd/B* - Ddim yn berthnasol

4.1.8. Cyfraddau swyddi gwag

Gofynnwyd i ymatebwyr roi gwybod am swyddi gwag nad ydynt wedi'u llenwi yr oeddent wrthi'n recriwtio neu'n bwriadu recriwtio iddynt. Nid oedd swyddi gwag yn cynnwys swyddi lle roedd cyflogwyr wedi penodi rhywun ond yn aros iddynt ddechrau gweithio neu swyddi wedi'u llenwi â locwm lle y bwriadwyd i'r trefniant hwn barhau.

Cyfanswm y swyddi gwag fferylliaeth gymunedol a nodwyd ar gyfer pob rôl

- 354 o staff CALI
- 652 o staff yn ôl cyfrif pennau

Mae hyn yn rhoi cyfradd swyddi gwag gymedrig o 7% ar draws yr holl rolau CALI.

Ar draws pob Bwrdd Iechyd yng Nghymru roedd cymedr y swyddi gwag yn 0.9 o swyddi gwag CALI llawn fesul fferyllfa. Roedd yr ystod yn amrywio o 0.5 CALI yn ardal Cwm Taf, i 1.4 swydd wag CALI fesul fferyllfa yn ardal Hywel Dda.

Tabl 4. Cyfanswm y swyddi gwag a gofnodwyd fesul fferyllfa

Bwrdd lechyd	Nifer y swyddi gwag cyfwerth ag amser llawn	Nifer y fferyllfeydd a gynhwyswyd yn y dadansoddiad	Swyddi gwag cyfwerth CALI fesul fferyllfa
Hywel Dda	134.3	99	1.4
Powys	24.3	23	1.1
Betsi Cadwaladr	152.0	151	1
Aneurin Bevan	126.6	131	1
ABM	98.6	125	0.8
Caerdydd a'r Fro	76.3	107	0.7
Cwm Taf	39.5	77	0.5
			n=713 o fferyllfeydd

Lle y casglwyd gwybodaeth am niferoedd y swyddi gwag yn yr arolwg, nodir y rhain yn Nhabl 5 sy'n dangos y gyfradd swyddi gwag gymedrig yng Nghymru ynghyd â'r ystod o gyfraddau swyddi gwag a welwyd ar gyfer pob rôl ar draws y Byrddau lechyd. Ni chasglwyd gwybodaeth am niferoedd y swyddi gwag ar gyfer fferyllwyr cyn-cofrestru.

Tabl 5. Cyfraddau swyddi gwag ar gyfer rolau ar draws Byrddau lechyd

Rôl	Cyfradd gymedrig y swyddi gwag yng Nghymru (% y swyddi CALI)	Ystod y cyfraddau swyddi gwag ar draws Byrddau lechyd (% y swyddi CALI)
Technegydd fferyllol cyn-cofrestru	10	0 - 21
Cynorthwydd cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant	10	0 - 17
Fferyllydd	6	2 - 19
Technegydd Fferyllol	6	2 - 10
Cynorthwydd dosbarthu dan hyfforddiant	6	3 - 13
Gyrwyr sy'n Cludo Meddyginiaethau	5	0 - 14
Cynorthwydd dosbarthu	4	0 - 10
Cynorthwywyr cownter meddyginiaethau	4	1 - 9

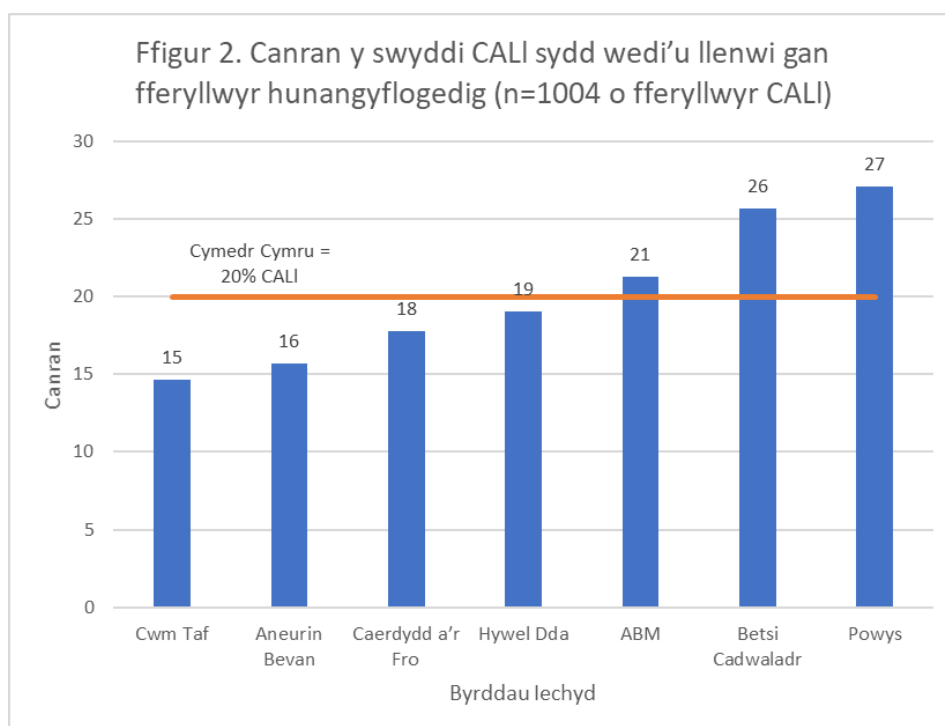
Y rolau lle y gwelwyd y nifer fwyaf o swyddi gwag oedd technegwyr fferyllol cyn-cofrestru a chynorthwywyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant. Mae'r rhain yn rolau hyfforddi ar lefel mynediad. Roedd cyfraddau swyddi gwag ar gyfer fferyllwyr a thechnegydd fferyllol ill dau yn 6 swydd CALI, ond roedd yr ystod yn dangos gwahaniaeth amlwg rhwng sefyllfaoedd rhai o'r Byrddau lechyd, gweler 4.2.3 a 4.4.3.

4.2 Fferyllwyr

Mae fferyllwyr yn cynrychioli 22% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol CALI, gydag 805.9 CALI (80%) yn cael eu cyflogi'n uniongyrchol a 198.4 CALI (20%) yn hunangyflogedig.

Y nifer cymedrig o fferyllwyr ym mhob fferyllfa gymunedol oedd 1.4 CALI ac roedd hyn yn gyson ar draws pob Bwrdd lechyd yng Nghymru. Rhaid i Fferyllydd Cyfrifol fod yng ngofal y fferyllfa gymunedol gofrestredig bob amser. O ystyried bod fferyllfa gymunedol fel arfer ar agor am fwy

na 36 awr yr wythnos (sef 1 swydd CALI fel y diffiniwyd gan yr arolwg), mae'n ymddangos bod y mwyafrif o fferyllfeydd cymunedol yn gweithredu yn unol â model un fferyllydd.

4.2.1 Fferyllwyr hunangyflogedig

Mae'r tebygolrwydd y bydd rôl y fferyllydd yn cael ei chyflawni gan fferyllydd a gyflogir yn uniongyrchol neu fferyllydd hunangyflogedig yn amrywio rhwng Byrddau Iechyd fel y dangosir yn Ffigur 2.

Gyda dim ond 15% o fferyllwyr hunangyflogedig CALI wedi'u cofnodi, Cwm Taf oedd â'r ganran uchaf o fferyllwyr a gyflogir yn uniongyrchol sy'n darparu gwasanaethau o'i fferyllfeydd cymunedol.

Ym Mhowys, Betsi Cadwaladr ac Abertawe Bro Morgannwg (ABM) roedd canran y fferyllwyr hunangyflogedig yn uwch na chyfartaledd Cymru o 20% CALI.

4.2.2 Rhagnodwyr Annibynnol

Nodwyd bod 39 o fferyllwyr yn rhagnodwyr annibynnol, sef 2% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol yn ôl cyfrif pennau. Roedd gan bob Bwrdd Iechyd rifau sengl ar gyfer niferoedd y Rhagnodwyr Annibynnol, gweler Tabl 6.

Y gymhareb a gyfrifwyd oedd 1 Rhagnodwr Annibynnol ar gyfer pob 18 o fferyllfeydd cymunedol yng Nghymru. Fodd bynnag, gyda 64% (n=25) o Rhagnodwyr Annibynnol yn defnyddio eu cymhwyster yn y fferyllfa gymunedol, mae hyn gyfystyr ag 1 Rhagnodwr Annibynnol gweithredol fesul 29 o fferyllfeydd cymunedol.

Mae Tabl 6 yn dangos mai Cwm Taf, Abertawe Bro Morgannwg a Phowys oedd â'r ganran uchaf o Rhagnodwyr Annibynnol a oedd yn defnyddio eu sgiliau wrth ymarfer gyda'r nifer leiaf o Rhagnodwyr Annibynnol cymwysedig yn defnyddio eu sgiliau rhagnodi ym maes fferylliaeth gymunedol yng Nghaerdydd a'r Fro (17%)

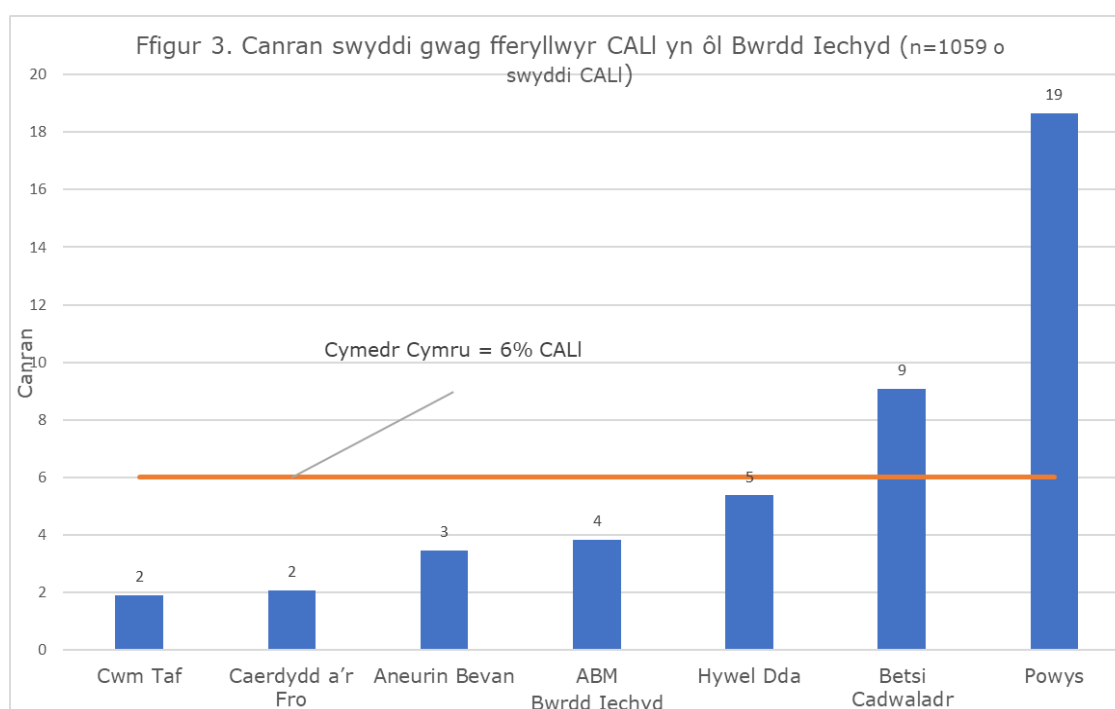
Tabl 6. Niferoedd y Rhagnodwyr Annibynnol a chyfraddau'r Rhagnodwyr Annibynnol sy'n gweithio ar draws y Byrddau Iechyd

Bwrdd Iechyd	Cyfrif pennau y fferyllwyr sy'n Rhagnodwyr Annibynnol yn y Gymued	Cyfrif pennau o Rhagnodwyr Annibynnol sy'n gweithio	Canran y Rhagnodwyr Annibynnol sy'n gweithio
Powys	5	4	80
Abertawe Bro Morgannwg	6	4	67
Hywel Dda	12	7	58
Betsi Cadwaladr	6	3	50
Aneurin Bevan	7	3	43
Cwm Taf	7	3	43
Cardydd a'r Fro	6	1	17
Cyfanswm Cymru	49	25	51

4.2.3 Swyddi gwag fferyllwyr

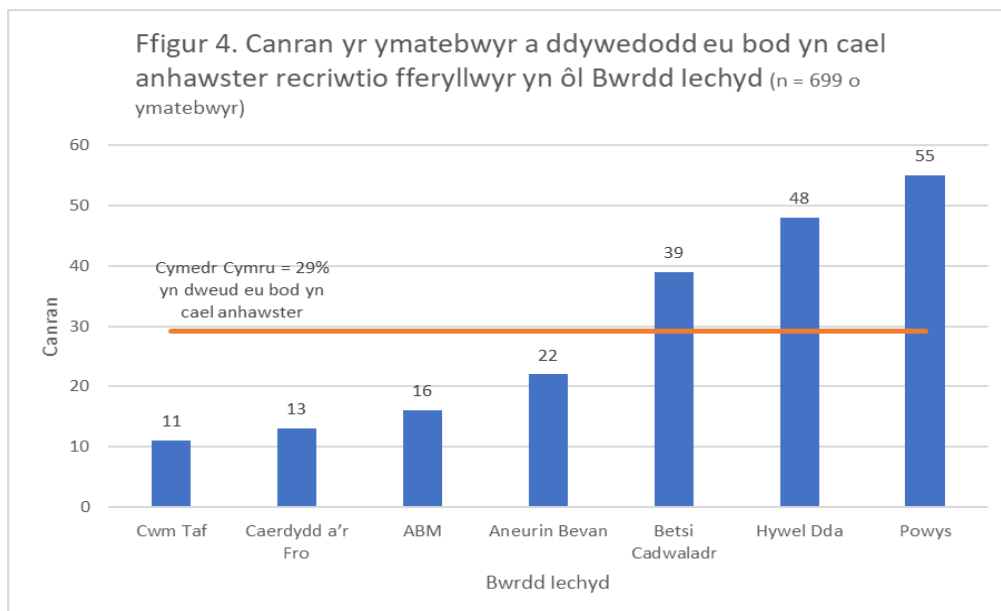
Cofnodwyd bod 55 o swyddi gwag fferyllwyr CALI.

Mae cyfradd y swyddi gwag ar gyfer fferyllwyr (swyddi gwag CALI fel canran o gyfanswm y swyddi fferyllwyr ynghyd â swyddi gwag CALI) yn amrywio o 2% yng Nghwm Taf i 19% ym Mhowys.

Efallai y bydd y cyfraddau swyddi gwag uwch na'r cyfartaledd ar gyfer fferyllwyr ym Mhowys a Betsi Cadwaladr yn esbonio'r niferoedd uwch na'r cyfartaledd o fferyllwyr hunangyflogedig a adroddir yn y Byrddau Iechyd hynny.

Nododd mwy o ymatebwyr (n=699) ym Mhowys, Hywel Dda a Betsi Cadwaladr ei bod yn anodd llenwi swyddi gwag o gymharu â Byrddau Iechyd eraill. Gall hyn gyfateb i natur wledig y Byrddau Iechyd a'r ffaith bod llai o ardaloedd lle mae'r boblogaeth yn fawr.

4.3 Fferyllwyr Cyn-cofrestru

Mae fferyllwyr cyn-cofrestru yn cyfrif am 2% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol cyfwerth ag amser llawn.

Nododd yr arolwg gyfrif pennau o 71 o fferyllwyr cyn-cofrestru ar draws 68 o fferyllfeydd. Roedd y ffigur hwn yn cyfateb i'r nifer gyffredinol o 71 o fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant a gofnodwyd gyda'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar gyfer yr un cyfnod hyfforddi (gwybodaeth a gafwyd drwy gais rhyddid gwybodaeth).

Canfu'r arolwg fod 1 fferyllfydd cyn-cofrestru ar gyfartaledd ar gyfer pob 10 fferyllfa gymunedol ac 1 ar gyfer pob 23 o fferyllwyr.

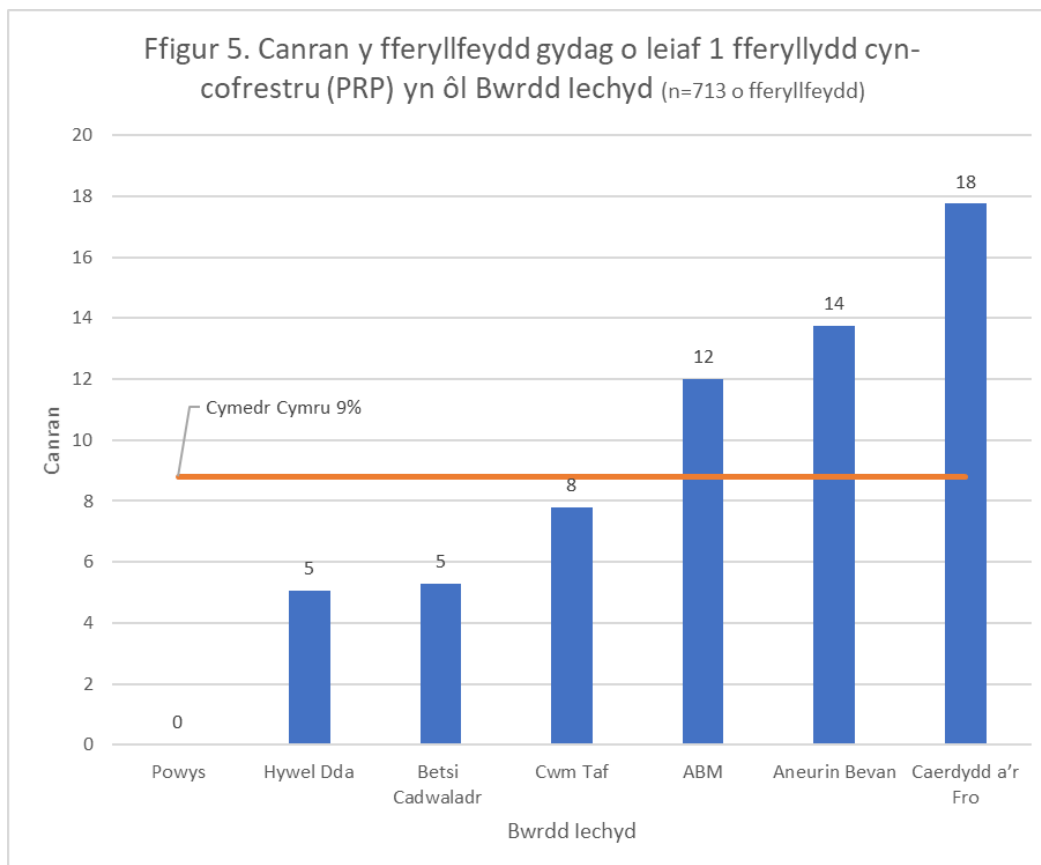
Nid oedd dosbarthiad y fferyllwyr cyn-cofrestru ar draws y Byrddau Iechyd yn gyson. Dangosir crynodeb o ddosbarthiad fferyllwyr cyn-cofrestru ar draws y Byrddau Iechyd yn Nhabl 7.

Tabl 7. Dosbarthiad fferyllwyr cyn-cofrestru ledled Cymru

Bwrdd Iechyd	Cyfrif Pennau (% y Cyfrif Pennau)
Abertawe Bro Morgannwg	15 (21)
Aneurin Bevan	18 (25)
Betsi Cadwaladr	8 (11)
Caerdydd a'r Fro	19 (27)
Cwm Taf	6 (8)
Hywel Dda	5 (7)
Powys	0 (0)
Cyfanswm Cymru	71 (100)

Nododd y rhan fwyaf o fferyllfeydd â fferyllfydd cyn-cofrestru gyfrif pennau o 1 hyfforddai. Fodd bynnag, nododd tair fferyllfa, (dwy yn ardal Aneurin Bevan ac un yn ardal Hywel Dda) gyfrif pennau o 2 hyfforddai.

Roedd llai o fferyllfeydd yn cyflogi fferyllwyr cyn-cofrestru yn y Byrddau Iechyd mwy gwledig (Betsi Cadwaladr, Cwm Taf, Hywel Dda a Powys).

4.3.1 Recriwtio fferyllwyr cyn-cofrestru

Nid oedd mwyafrif yr ymatebwyr i'r arolwg yn gallu gwneud sylwadau ar ba mor hawdd neu anodd oedd recriwtio fferyllwyr cyn-cofrestru, efallai oherwydd nad ydynt wedi cael hyfforddai neu nad ydynt yn ymwneud yn uniongyrchol â'r broses recriwtio.

Sylwadau a wnaed gan ymatebwyr (n=699) mewn perthynas â pha mor hawdd neu anodd yw recriwtio fferyllwyr cyn-cofrestru

- roedd 81% yn niwtral neu ddim yn gwybod am recriwtio
- dywedodd 7% fod recriwtio yn hawdd
- dywedodd 12% fod recriwtio yn anodd

Ni ddadansoddwyd yr ymatebion ymhellach.

4.4. Technegwyr fferyllol

Mae technegwyr fferyllol yn cyfrif am 14% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol CALI. Yn bennaf, fe'u cyflogir yn uniongyrchol gan fferyllfeydd cymunedol, 651.3 CALI (99%), gydag ychydig iawn, 6.8 CALI (1%), yn hunangyflogedig.

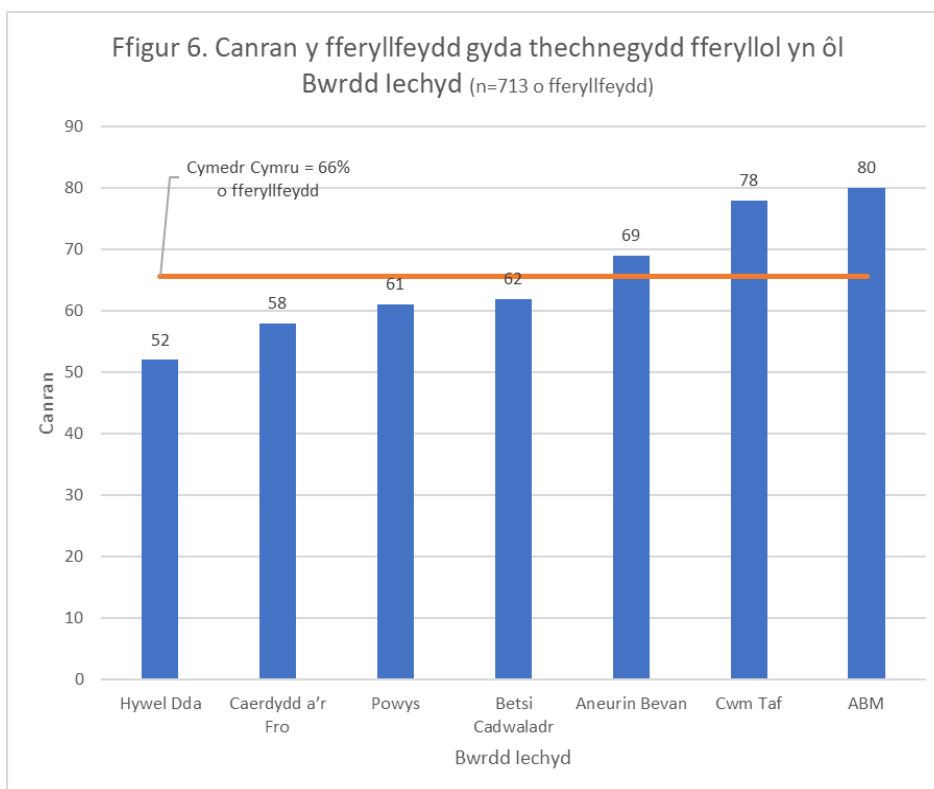
4.4.1 Dosbarthiad technegwyr fferyllol

I ddechrau mae'n ymddangos bod y cyfrif pennau ar gyfer technegwyr fferyllol ledled Cymru yn ffafriol, sef 823 (658.1 CALI) ar gyfer 713 o fferyllfeydd. Er y gellir amcangyfrif y gallai hyn ddarparu un technegydd fferyllol i bob fferyllfa gymunedol, mewn gwirionedd nid yw dosbarthiad technegwyr fferyllol yn unffurf ar draws y Byrddau lechyd fel y dangosir yn Ffigur 6.

Ni chofnododd pob fferyllfa gymunedol bod ganddi dechnegydd fferyllol yn rhan o'r tîm.

- Nid oedd 35% (252) o'r fferyllfeydd yn cyflogi technegydd fferyllol
- Roedd 65% (461) o fferyllfeydd yn cyflogi rhwng 1-13 o dechnegwyr fferyllol fesul fferyllfa

Gellir gweld nifer y technegwyr fesul fferyllfa ym mhob Bwrdd lechyd yn Atodiadau 7 -13.

Mae Atodiad 14 yn dangos y gwahaniaeth yng nghanran y fferyllfeydd sydd â thechnegydd fferyllol ar draws y Byrddau Iechyd. Gwelwyd ystod o 52 - 80% o fferyllfeydd sydd â thechnegydd fferyllol.

Roedd gan fwy o fferyllfeydd yn Abertawe Bro Morgannwg a Chwm Taf dechnegwyr fferyllol ar y tîm. Dim ond 2 glwstwr gofal sylfaenol oedd â thechnegydd fferyllol mewn 100% o'u fferyllfeydd cymunedol, ac roedd y ddau ym Mwrdd Iechyd Aneurin Bevan, sef De Sir Fynwy a Dwyrain Blaenau Gwent.

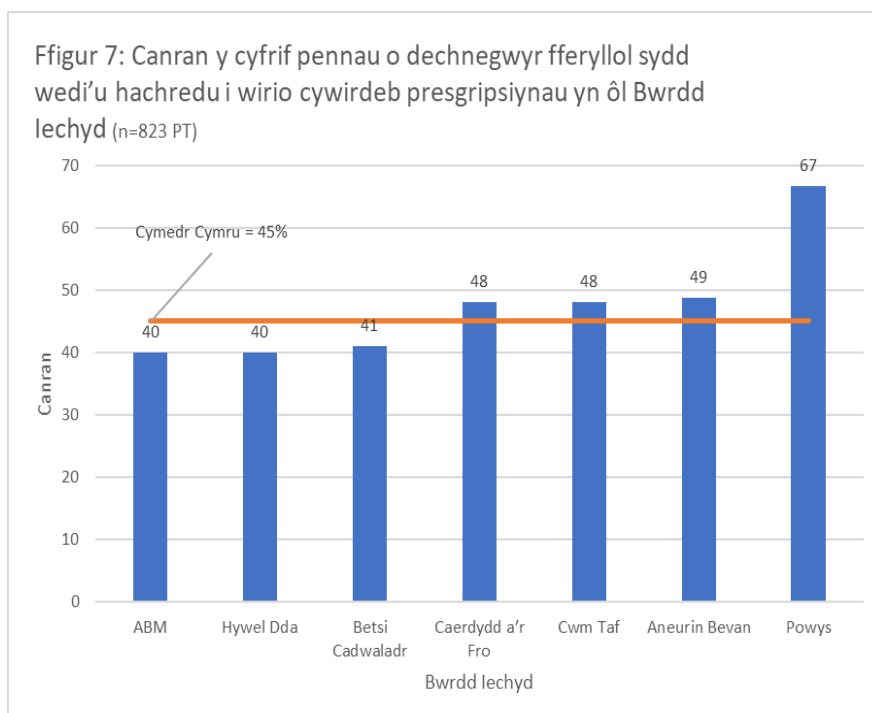
Y clystyrau â'r nifer leiaf o fferyllfeydd â thechnegwyr fferyllol oedd De-ddwyrain Caerdydd, Canol a De Sir Ddinbych a De Ceredigion lle roedd dim ond 38% o fferyllfeydd â thechnegwyr fferyllol. Gallai hyn awgrymu bod cyfleoedd i ddatblygu cymysgedd sgiliau effeithiol yn y meysydd hynny.

4.4.2 Technegwyr Gwirio Fferyllol Achrededig

Yn yr arolwg roedd 45% (370) o dechnegwyr fferyllol yn dechnegwyr gwirio fferyllol achrededig cymwysedig. Mae'r nifer hon yn isel gan fod gwirio cywirdeb yn sgil proffesiynol sefydledig ar gyfer technegwyr fferyllol. Os yw'r technegydd fferyllol yn cael ei ddefnyddio'n effeithiol mewn gweithgareddau gwirio, mae'r fferyllfeydd mewn sefyllfa i wneud y mwyaf o'i fewnbwn clinigol mewn man arall.

Mae Atodiad 15 yn dangos bod rhywfaint o amrywiad rhwng y Byrddau Iechyd o ran canran y technegwyr fferyllol sydd wedi'u cymhwysu fel technegwyr gwirio fferyllol achrededig (ystod o 40-67% o'r cyfrif pennau technegwyr fferyllol).

Roedd sgiliau gwirio cywirdeb yn y gweithlu technegwyr fferyllol yn llai cyffredin ymhlith technegwyr fferyllol yn ardal Hywel Dda ac i'w gweld amlaf ymhlith technegwyr fferyllol ym Mhowys.

4.4.3 Swyddi gwag Technegwyr Fferyllol

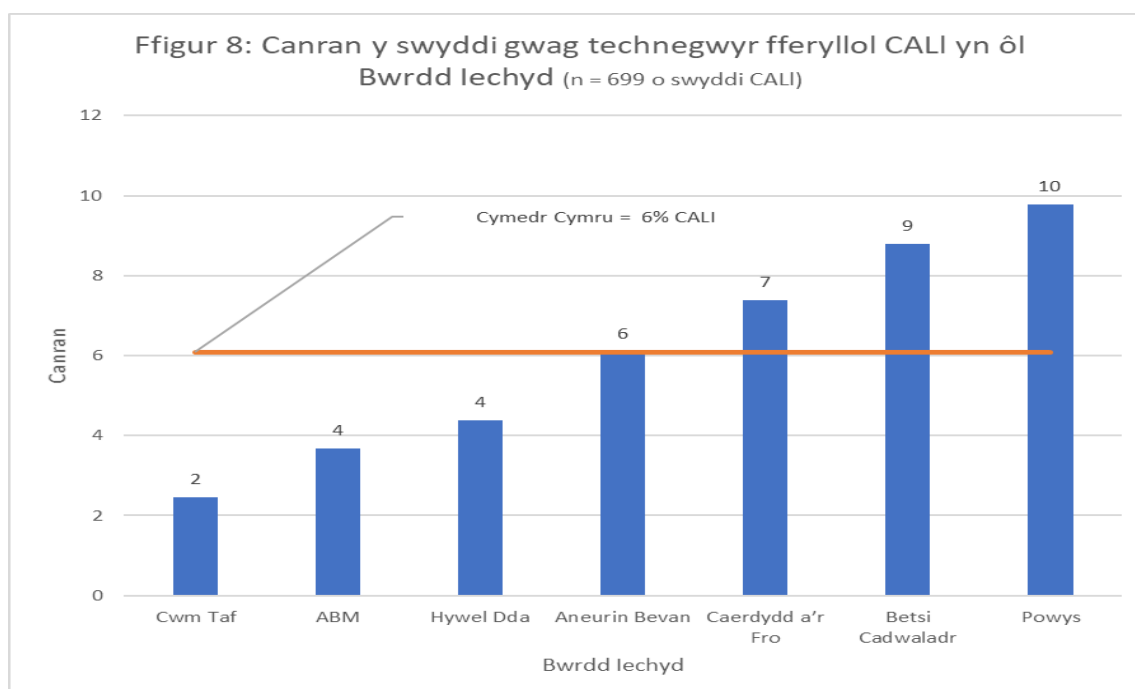
Cofnodwyd bod 40.6 o swyddi gwag technegwyr fferyllol CALI

Mae'r gyfradd swyddi gwag technegwyr fferyllol (swyddi gwag CALI fel canran o gyfanswm swyddi technegydd fferyllol ynghyd â swyddi gwag CALI) yn amrywio o 2% yng Nghwm Taf i 19% ym Mhowys.

Y gyfradd gymedrig o swyddi gwag ar gyfer technegydd fferyllol yng Nghymru oedd 6% o swyddi CALI a 5% yn ôl cyfrif pennau.

Roedd amrywiad rhanbarthol o 2-10% o swyddi gwag CALI fel y dangosir yn Ffigur 6.

Powys, Betsi Cadwaladr a Chaerdydd a'r Fro oedd y 3 Bwrdd Iechyd gyda chyfraddau swyddi gwag technegwyr fferyllol uwch na'r cyfartaledd yng Nghymru.

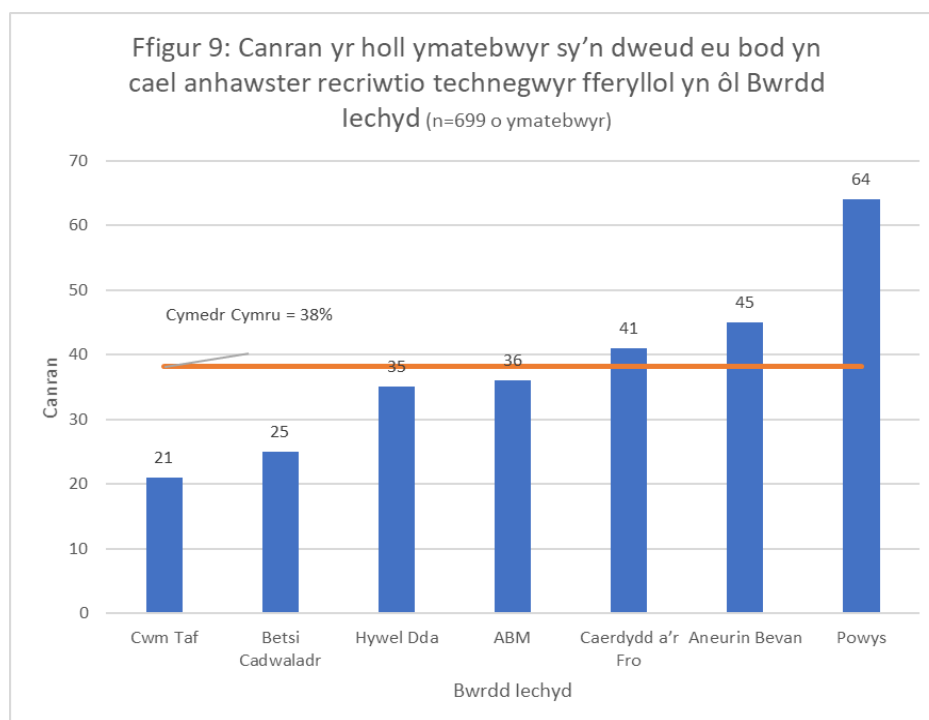
4.4.4 Recriwtio Technegwyr Fferyllol

Gwnaethpwyd y sylwadau canlynol gan yr ymatebwyr (n=699) mewn perthynas â pha mor hawdd neu anodd yw recriwtio technegwyr fferyllol:

- roedd 56% (393) yn niwtral neu ddim yn gwybod am recriwtio
- dywedodd 9% (60) fod recriwtio yn hawdd
- dywedodd 35% (246) fod recriwtio yn anodd

Nododd rhai Byrddau Iechyd fwy o anhawster nag eraill gyda recriwtio fel y dangosir yn Ffigur 7. Mae cyfraddau swyddi gwag uchel ym Mhowys ar gyfer technegwyr fferyllol a Phowys sy'n nodi'r anhawster mwyaf i recriwtio i swyddi.

Mae mwy o ymatebwyr yn ardaloedd Aneurin Bevan a Chaerdydd a'r Fro yn nodi bod eu swyddi gwag technegwyr fferyllol yn anodd eu llenwi o gymharu ag adroddiadau gan Fyrddau Iechyd eraill.

4.5 Technegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru

Nodwyd bod technegwyr fferyllol cyn-cofrestru yn cynrychioli 4% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol CALI, gyda 171 o weithwyr CALI a chyfrif pennau o 189. Roedd y nifer hwn yn uwch na'r disgwyl ac mae'n cynrychioli 1 technegydd fferyllol cyn-cofrestru ar gyfer pob 4 fferyllfa ac 1 ar gyfer pob 4 technegydd fferyllol.

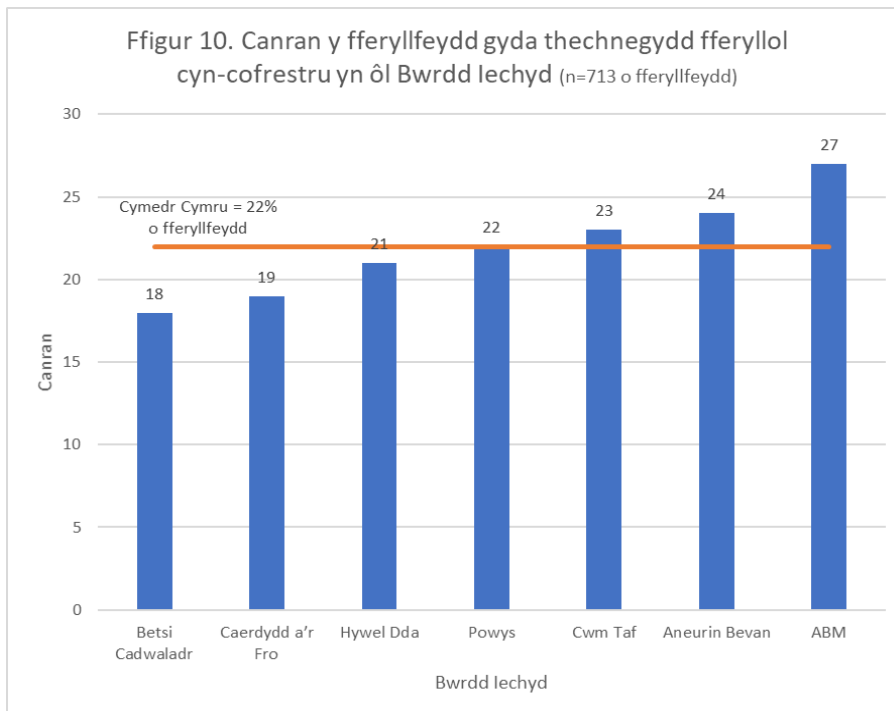
Adeg yr arolwg roedd gan AaGIC 21 o dechnegwyr fferyllol cyn-cofrestru ym maes fferylliaeth gymunedol ar ei raglen hyfforddi ganolog. Os yw'r cyfrif pennau a gofnodwyd yn gywir, yna roedd 168 o dechnegwyr fferyllol cyn cofrestru yn cael eu hyfforddi drwy lwybrau preifat, e.e. cyrsiau mewnol y Gymdeithas Fferyllwyr Cwmni neu gontractwyr GIG annibynnol yn prynu cyrsiau nad ydynt yn gyrsiau AaGIC. Gallai gor-gofnodi fod wedi digwydd pe bai ymatebwyr yn ansicr ynghylch sut mae rôl technegydd fferyllol cyn-cofrestru yn wahanol i rôl y cynorthwydd dosbarthu.

Y nifer cymedrig o dechnegwyr fferyllol cyn-cofrestru a gofnodwyd fesul fferyllfa gymunedol oedd 0.2 CALI. Nododd yr holl Fyrddau Iechyd bod ganddynt rhwng 0.2 a 0.3 o dechnegwyr fferyllol cyn-cofrestru CALI fesul fferyllfa gymunedol.

Fodd bynnag, nodwyd bod y 189 o dechnegwyr fferyllol cyn cofrestru yn dod o ddim ond 157 (22%) o'r holl fferyllfeydd yng Nghymru. Roedd hwn yn ystod o 18-27% o fferyllfeydd fesul Bwrdd

lechyd a oedd yn cyflogi fferyllfydd technegol cyn-cofrestru.

Gellir gweld dadansoddiad llawn o nifer y fferyllfydd sy'n hyfforddi technegwyr fferyllol cyn-cofrestru fesul clwstwr gofal sylfaenol yn Atodiad 16.

4.5.1 Cyllid Prentisiaethau Modern

Dim ond 22 (12%) o dechnegwyr fferyllol cyn-gofrestru, yr adroddwyd eu bod yn cael eu hariannu gan gyllid prentisiaethau modern.

Yr unig ffordd i gyflogwyr gael gafael ar gyllid prentisiaeth fodern ar gyfer y cwrs technegwyr fferyllol cyn-cofrestru yng Nghymru yw drwy raglen ganolog AaGIC. Adeg yr arolwg roedd gan AaGIC 21 o dechnegwyr fferyllol cyn-cofrestru wedi cofrestru ar gyfer ei gyllid Prentisiaeth Fodern sy'n cyfateb i'r hyn a welwyd yn yr arolwg.

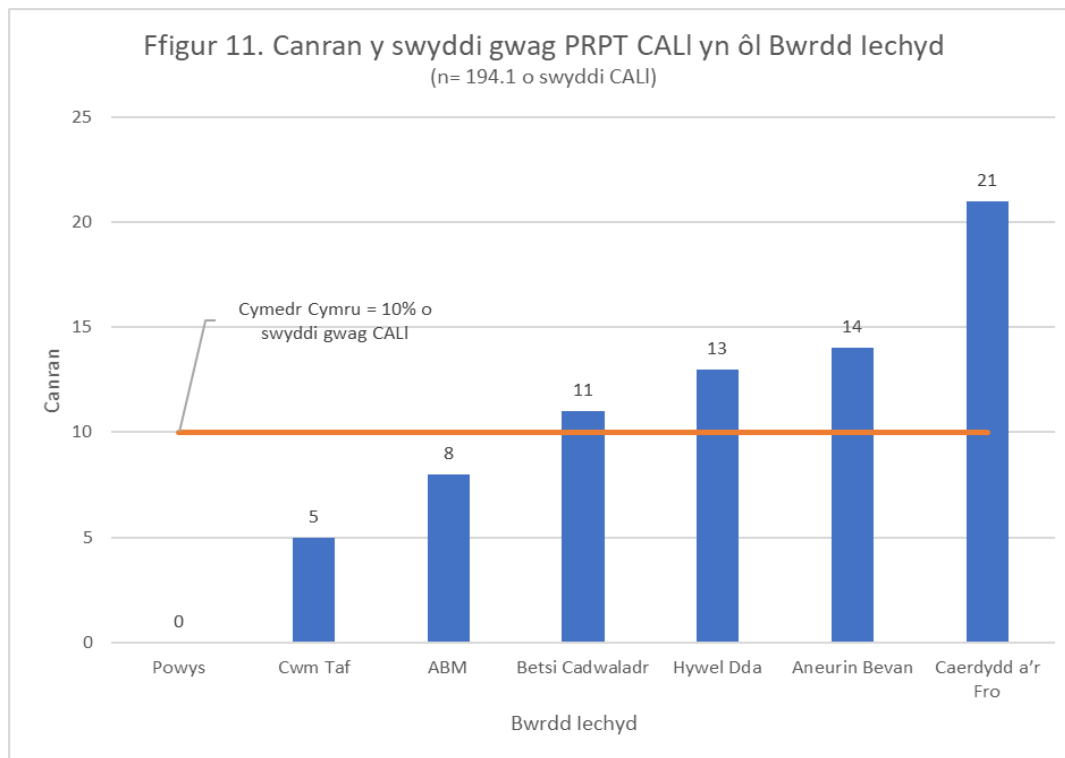
Mae Tabl 8 yn crynhoi dosbarthiad y technegwyr fferyllol cyn cofrestru a adroddir ar draws Byrddau lechyd ac amllder cyllid Prentisiaeth Fodern.

Tabl 8. Dosbarthiad PRPTs ar draws Byrddau lechyd

Bwrdd lechyd	Cyfrif pennau (% pob swydd PRPT)	Cyfrif pennau o'r rhai sy'n cael eu hariannu ar gyfer Prentisiaeth Fodern (% y swyddi PRPT gyda chyllid Prentisiaeth Fodern fesul Bwrdd lechyd)
ABM	37 (20)	3 (8)
Aneurin Bevan	40 (21)	2 (5)
Betsi Cadwaladr	34 (18)	5 (14)
Caerdydd a'r Fro	27 (14)	6 (22)
Cwm Taf	21 (11)	3 (14)
Hywel Dda	25 (13)	1 (4)
Powys	5 (3)	2 (40)
Cyfanswm Cymru	189	22

4.5.2 Swyddi gwag ar gyfer technegwyr fferyllol cyn-cofrestru

Nododd yr ymatebwyr 23.1 o swyddi gwag CALI ar gyfer technegwyr fferyllol cyn-cofrestru yng Nghymru, gan fynd â chyfanswm y swyddi CALI ar gyfer y rôl hon i 194.1. Mae cyfradd swyddi gwag technegwyr fferyllol cyn-cofrestru (swyddi gwag CALI fel canran o'r swyddi hyn ynghyd â swyddi gwag CALI) yn amrywio o 0 i 21% ar draws y Byrddau Iechyd.

Grwpiau staff anghofrestredig

4.6 Gwirwyr Cywirdeb Anghofrestredig (AC)

Yn cynrychioli 1% o'r gweithlu CALI, gwirwyr cywirdeb anghofrestredig oedd y rôl lle y cyflogwyd y nifer leiaf o bobl yn uniongyrchol a gofnodwyd yn yr arolwg. Cyfanswm y cyfrif pennau oedd 33, a oedd yn cynnwys 26.4 CALI.

Mae crynodeb o ddosbarthiad y gweithlu gwirwyr cywirdeb i'w gael yn Atodiadau 4 a 5. Roedd tua chwarter y gweithlu gwirwyr cywirdeb CALI ym Myrddau Iechyd Aneurin Bevan ac Abertawe Bro Morgannwg. Ni chofnodwyd unrhyw wirwyr cywirdeb yn ardaloedd Powys na Chwm Taf.

Er gwaethaf rhywfaint o ddadlau ynghylch rôl gwirwyr cywirdeb, nododd rhai fferyllfeydd eu bod wrthi'n recriwtio i swyddi gwag. Roedd y swyddi gwag yr adroddwyd amdanynt ar gyfer gwirwyr cywirdeb yn fach, sef 10.7. Mae posibilrwydd bod y data ar gyfer gwirwyr cywirdeb yn annibynadwy. Wrth lanhau data, nodwyd rhywfaint o ddryswch ymhlith yr ymatebwyr i'r arolwg rhwng rolau technegwyr fferyllol gwirio cywirdeb achrededig a rolau gwirwyr cywirdeb.

4.7 Cynorthwywyr dosbarthu cymwysedig

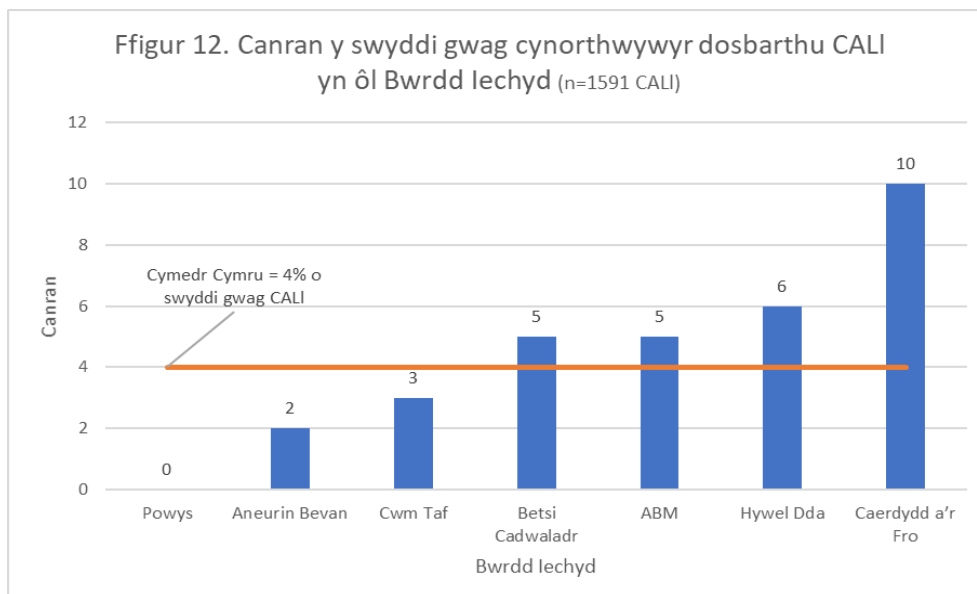
Hon oedd y rôl fwyaf ac mae'n cyfrif am 33% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol (CALI). Roedd hyn yn 1511 o swyddi CALI a chyfrif pennau o 2070 o unigolion.

Y nifer cymedrig o gynorthwywyr dosbarthu fesul fferyllfa gymunedol oedd 2.1 CALI ac mae hyn yn amrywio o 1.8 i 2.4 o gynorthwywyr dosbarthu CALI fesul fferyllfa ar draws y Byrddau Iechyd.

4.7.1 Swyddi gwag cynorthwywyr dosbarthu cymwysedig

Adroddwyd bod 51.1 o swyddi gwag CALI ar gyfer cynorthwywyr dosbarthu sy'n gwneud cyfanswm y swyddi yn 1590.6 CALI.

Mae'r gyfradd swyddi gwag ar gyfer cynorthwyrwyr dosbarthu (swyddi gwag CALI fel canran o swyddi cynorthwyrwyr dosbarthu ynghyd â swyddi gwag CALI) yn amrywio o 0 i 10% ar draws Byrddau Iechyd gyda chymedr o 4%.

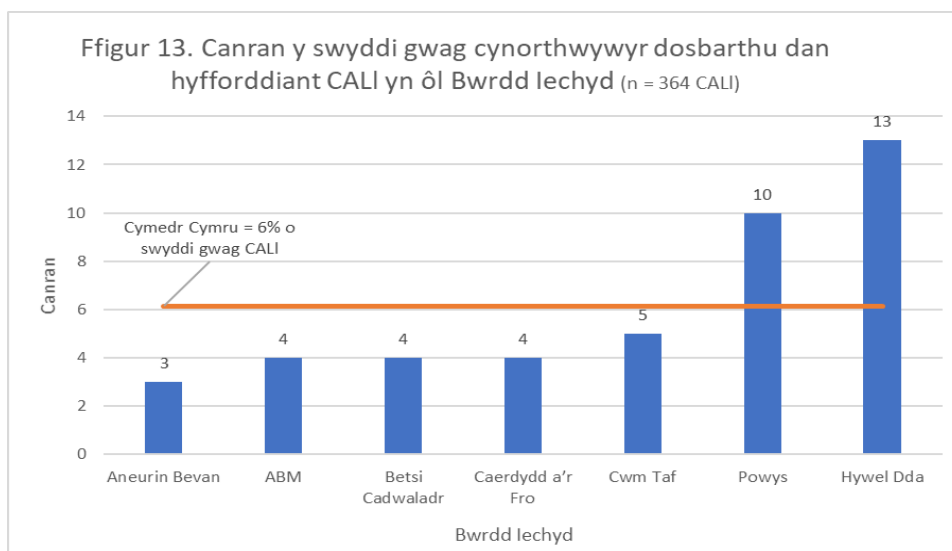

4.8 Cynorthwyrwyr dosbarthu dan hyfforddiant

Mae'r gweithlu cynorthwyrwyr dosbarthu dan hyfforddiant yn cynrychioli 7% o'r gweithlu fferylliaeth CALI gyda 342.1 o swyddi CALI a chyfrif pennau o 496. Y nifer cymedrig o gynorthwyrwyr dosbarthu dan hyfforddiant yw 0.5 CALI fesul fferyllfa. Mae hyn yn debyg ledled Cymru, gan amrywio rhwng 0.4 i 0.6 CALI yn unig fesul fferyllfa ar draws pob Bwrdd Iechyd.

4.8.1 Swyddi gwag cynorthwyrwyr dosbarthu dan hyfforddiant

Adroddwyd bod 22.3 o swyddi gwag CALI. Rhoddodd hyn gyfradd swyddi gwag ar gyfer cynorthwyrwyr dosbarthu dan hyfforddiant (swyddi gwag CALI fel canran o swyddi cynorthwyrwyr dosbarthu ynghyd â swyddi gwag CALI) o 6% ar gyfer Cymru. Yr ystod oedd 3 i 13% ar draws y Byrddau Iechyd.

4.9 Cynorthwyrwyr cownter meddyginiaethau

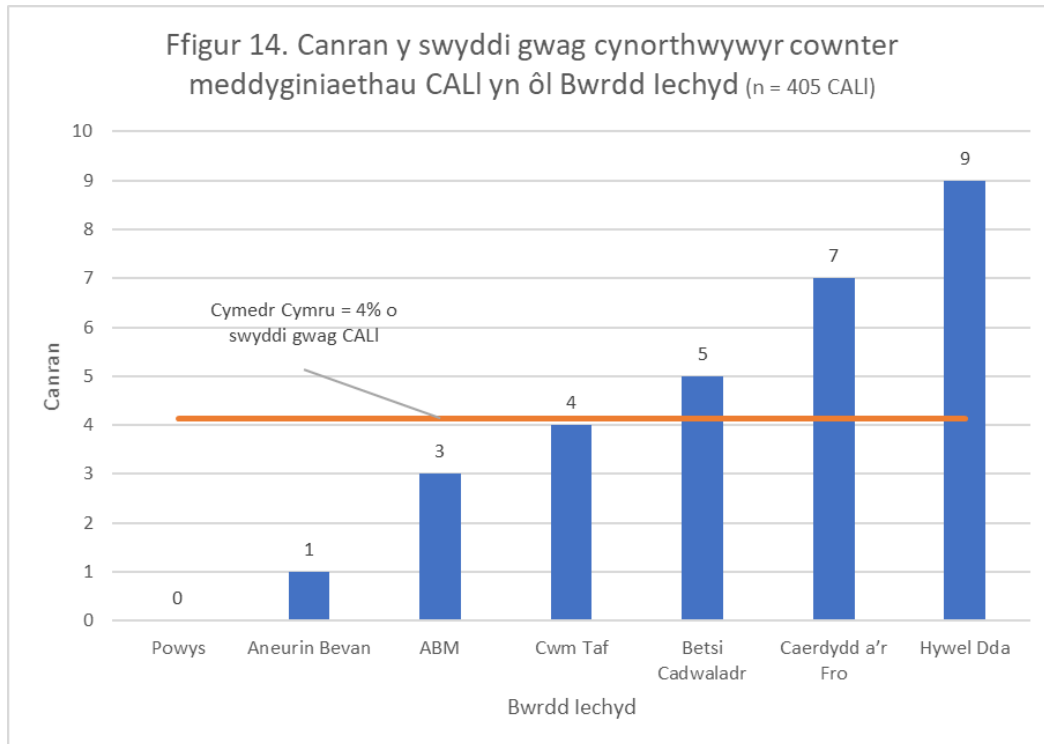
Mae'r gweithlu cynorthwyrwyr cownter meddyginiaethau yn cynrychioli 8% o'r gweithlu fferylliaeth CALI gyda 386.8 o swyddi CALI a chyfrif pennau o 629 o staff.

Roedd gan gynorthwyrwyr cownter meddyginiaethau un o'r cyfraddau cyfranogi isaf, sef 0.6, ac roedd llawer o weithwyr rhan-amser yn y rôl.

Y nifer cymedrig o gynorthwywyr cownter meddyginiaethau ym mhob fferyllfa gymunedol oedd 0.5 CALI ac roedd hyn yn amrywio o 0.3 i 0.7 o gynorthwywyr cownter meddyginiaethau ar draws yr holl Fyrddau Iechyd yng Nghymru. Mae llawer o staff eraill yn y fferyllfa wedi'u hyfforddi i weithio ar y cownter meddyginiaethau gan gynnwys fferyllwyr, fferyllwyr cyn-cofrestru, technegwyr fferyllol, technegwyr fferyllol cyn-cofrestru a chynorthwywyr dosbarthu.

4.9.1 Swyddi gwag cynorthwywyr cownter meddyginiaethau

Roedd nifer y swyddi gwag yr adroddwyd amdanynt yn isel gydag 18.3 CALI, cyfrif pennau o 26, gan roi cyfanswm o 405.1 o swyddi CALI. Roedd y gyfradd swyddi gwag gymedrig yn isel gyda chymedr o ddim ond 4% o swyddi CALI gwag yng Nghymru yn ystod yr arolwg (ystod o 0-9%).

4.10 Cynorthwywyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant

Mae'r gweithlu cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant yn cynrychioli dim ond 2% o'r gweithlu fferylliaeth CALI gyda 106.1 o swyddi CALI a chyfrif pennau o 192.

Mae cymedr o 0.1 o gynorthwywyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant i bob fferyllfa. Roedd gan bob un ond 3 chlwestwr gofal sylfaenol staff dan hyfforddiant yn y rôl lefel mynediad hon.

4.10.1 Swyddi gwag cynorthwywyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant

Adroddwyd bod 12.1 o swyddi gwag CALI gyda chyfrif pennau o 20. Mae'r gyfradd swyddi gwag ar gyfer cynorthwywyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant (swyddi gwag CALI fel canran o swyddi cynorthwywyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant ynghyd â swyddi gwag CALI) yn amrywio o 0 i 17% ar draws Byrddau Iechyd gyda chymedr o 4%.

Gyda llawer o rolau rhan amser a dim cymwysterau penodol yn ofynnol i gyflawni'r rôl, dylai swyddi gwag fod yn gymharol hawdd eu llenwi. Darperir hyfforddiant 'yn y gwaith' i fodloni gofynion y Cyngor Fferyllol Cyffredinol mewn perthynas â dilyn protocolau gwerthu meddyginiaethau a phresgripsiynau'n ddiogel.

4.11 Gyrwyr sy'n cludo meddyginiaethau

Nid yw cludo meddyginiaethau i gartrefi pobl yn wasanaeth sydd wedi'i gynnwys yn Fframwaith y Contract Fferylliaeth Gymunedol. Pan ddarperir y gwasanaethau hyn gan fferyllfeydd cymunedol,

nid ydynt yn cael eu talu gan y GIG. Gan nad yw'r rôl hon yn rhan o wasanaeth fferylliaeth hanfodol, nid oedd cwestiynau am yrwyr sy'n cludo meddyginiaethau yn feysydd gorfodol yn yr arolwg. Cynhwyswyd y rôl oherwydd bod unigolion yn chwarae rhan bwysig mewn cymunedau ac y gallent elwa o gael hyfforddiant.

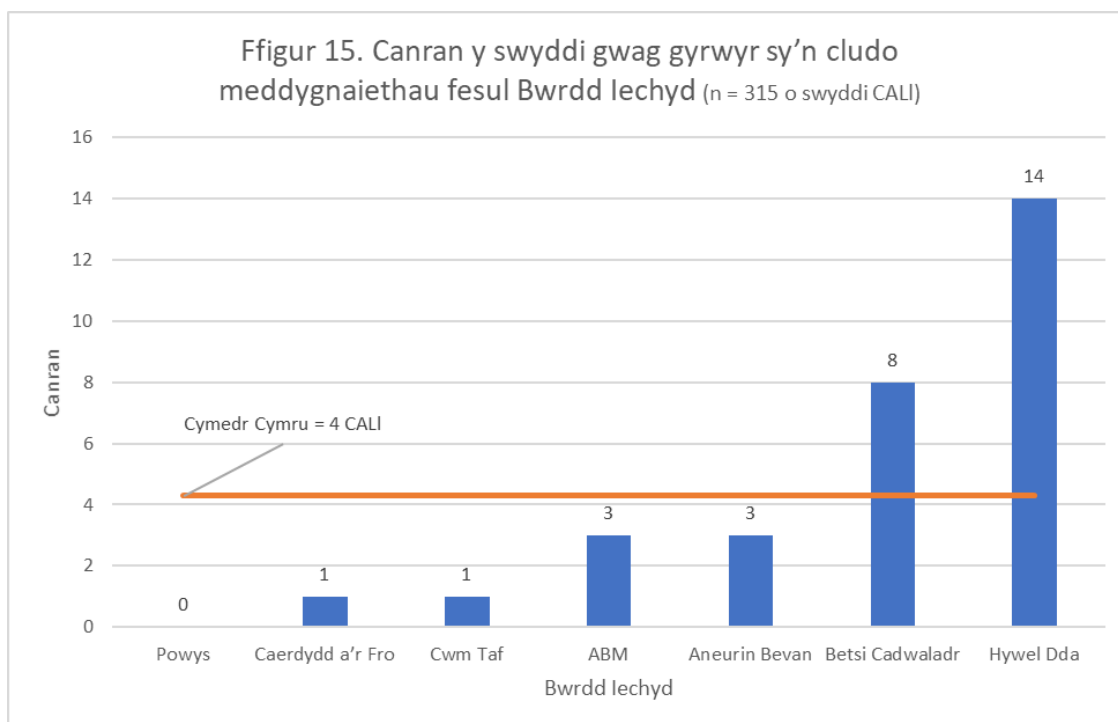
Mae'r rheolydd fferylliaeth hefyd yn ystyried gwneud rhywfaint o hyfforddiant yn orfodol i'r rhai yn y rôl hon. Yn yr arolwg hwn dim ond 47% o'r ymatebwyr a lenwodd y meysydd yn ymwneud â rolau gyrrwr sy'n cludo meddyginiaethau. Gall hyn fod oherwydd iddynt ddewis peidio â chwblhau'r cwestiwn dewisol, neu am nad oeddent yn cyflogi unrhyw yrwyr. Mae'n debygol y bydd y niferoedd wedi'u tangofnodi ar gyfer y rôl hon yn yr arolwg.

Roedd gyrrwyr sy'n cludo meddyginiaethau yn cynrychioli 7% o'r gweithlu fferylliaeth CALI.

Gyda 298.1 o weithwyr CALI a chyfrif pennau o 500, mae'r gyrrwyr cludo meddyginiaethau yn weithlu rhan-amser yn bennaf gyda chyfradd gyfranogi o 0.6.

4.11.1 Swyddi gwag gyrrwyr sy'n cludo meddyginiaethau

Nododd pob Bwrdd Iechyd, ac eithrio Powys, fod ganddynt rai swyddi gwag ar gyfer gyrrwyr sy'n cludo meddyginiaethau, sef 17.2 o swyddi CALI. Ar draws Cymru nodwyd bod rhwng 3-13% o swyddi CALI yn wag gyda chymedr o 4% o swyddi gwag CALI. Nododd clwstwr gofal sylfaenol Llanelli yn Hywel Dda yn arbennig yr angen i recriwtio nifer fawr o yrwyr sy'n cludo meddyginiaethau.

4.12 Cymhwysedd yn y Gymraeg yn ôl rôl

Darparwyd data ar gymhwysedd yn y Gymraeg o fewn y tîm fferyllol a gyflogir yn uniongyrchol ar gyfer 98% (5941/6075) o staff yr arolwg yn ôl cyfrif pennau. Mae Atodiad 17 yn dangos nifer y staff ym mhob rôl a'u sgiliau iaith Gymraeg. Rhoddir hefyd ganran y staff ym mhob rôl ar bob lefel o gymhwysedd yn y Gymraeg.

Mae mwyafrif y tîm fferylliaeth gymunedol (77%) yn nodi nad oes ganddynt unrhyw sgiliau Cymraeg. Gall cymedr o 11% o'r tîm fferylliaeth yng Nghymru ddarllen, siarad ac ysgrifennu'r Gymraeg, er bod gan hyd at 20% o'r tîm rywfaint o sgiliau yn y Gymraeg.

Fferyllydd, cynorthwyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant, cynorthwyydd dosbarthu dan hyfforddiant a gwirwyr cywirdeb oedd y rolau lle y gwelwyd y ganran uchaf o staff a allai siarad, darllen ac ysgrifennu'r Gymraeg.

Gwelwyd y cyfraddau isaf o sgiliau Cymraeg o fewn y tîm ymysg staff yn y rolau gyrwyr sy'n cludo meddyginiaethau, cynorthwyr cownter meddyginiaethau a chynorthwyrwyr dosbarthu.

Cymhwysedd yn y Gymraeg yn ôl Bwrdd Iechyd

Roedd dosbarthiad y staff sy'n siarad Cymru yn amrywio ar draws y Byrddau Iechyd yn erbyn cymedr Cymru o 11%. Y Byrddau Iechyd sydd â'r ganran uchaf o staff fferyllol a nododd eu bod yn gallu darllen, ysgrifennu a siarad Cymraeg uwchlaw cymedr Cymru yw:

- Hywel Dda 28%,
- Betsi Cadwaladr 20%
- Powys 14%

Ac islaw'r cymedr mae:

- Abertawe Bro Morgannwg 6%
- Cwm Taf 5%
- Caerdydd a'r Fro 4%
- Aneurin Bevan 3%

Nododd ymatebwyr o bron i 25% o fferyllfeydd cymunedol eu bod yn awyddus i AaGIC gysylltu â hwy ynghylch darparu hyfforddiant Cymraeg yn eu hardaloedd.

Mae tîm Iaith Gymraeg AaGIC bellach yn gweithio gyda'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol i ddatblygu modiwlau e-ddysgu pwrpasol i ddiwallu'r angen hwn.

4.13 Datblygu'r Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol

Mae angen i Addysg a Gwella Iechyd Cymru flaenoriaethu meysydd allweddol ar gyfer hyfforddiant fferylliaeth dros y 3 blynedd nesaf. Ar gyfer fferylliaeth gymunedol, byddai hyn yn arbennig i gefnogi datblygu'r gweithlu er mwyn ymgorffori'r sgiliau angenrheidiol i ddarparu nifer cynyddol o wasanaethau clinigol.

Gofynnwyd i'r rhai a gymerodd ran yn yr arolwg roi sylwadau ar fanteision cymharol hyfforddiant mewn 18 o wahanol feysydd. Gellir gweld crynodeb llawn o'r ymatebion yn atodiad 18.

Y 5 prif bwnc a ystyriwyd ar gyfer darpariaeth newydd oedd

- Diweddariadau o ran gwybodaeth therapiwtig yn ymwneud â gwasanaethau uwch cenedlaethol (meddyginiaethau anadlol, meddyginiaethau sy'n lleihau pwysedd gwaed a meddyginiaethau risg uchel)
- Sgiliau asesu diagnostig ar gyfer cyflyrau aciwt
- Diweddariadau o ran gwybodaeth therapiwtig, Iechyd Meddwl
- Diweddariadau o ran gwybodaeth therapiwtig, Gofal Canser
- Datblygu sgiliau Addysg a Hyfforddi i'w defnyddio yn y gweithle

Y 5 prif bwnc yr ystyriwyd y byddai'n 'fuddiol iawn' pe bai hyfforddiant ar gael

- Cefnogi pobl ag anghenion gofal lliniarol
- Cefnogi gofalwyr
- Cefnogi pobl â phroblemau iechyd meddwl
- Cefnogi pobl ag anabledau dysgu
- Diweddariadau o ran gwybodaeth therapiwtig, Iechyd Meddwl

Y 5 maes yr ystyriwyd bod hyfforddiant da eisoes ar gael, neu lle roedd staff eisoes wedi'u hyfforddi

- Hyfforddiant cychwynnol i gynorthwyr cownter meddyginiaethau
- Hyfforddiant cychwynnol i gynorthwyr dosbarthu fferylliaeth
- Cefnogi pobl i wneud newidiadau i'w ffordd o fyw
- Cyflwyniad i sgiliau arwain
- Datblygu sgiliau Addysg a Hyfforddi i'w defnyddio yn y gweithle

4.14 Hyfforddiant Gwella Ansawdd Gyda'n Gilydd - Lefel Arian

Cafodd canlyniadau'r cwestiwn hwn eu hepgor oherwydd cyfradd gwallau uchel. Roedd wedi dod yn orfodol i'r holl staff fferylliaeth gymunedol ymgymryd â hyfforddiant lefel Efydd Gwella Ansawdd Gyda'n Gilydd yn ystod 2018-19. Cofnododd nifer fawr o ymatebwyr nifer y staff yn y fferyllfa a oedd wedi cwblhau hyfforddiant lefel Efydd, yn hytrach na'r hyfforddiant lefel Arian mwy datblygedig. Nid oedd modd datrys yr holl wallau a amheuwyd yn ystod y broses glanhau data.

4.15 Eiriolwyr dementia

Mae Fferylliaeth: Cyflawni Cymru lachach yn gosod nod ar gyfer 2022 i holl aelodau'r tîm fferylliaeth fod yn Gyfeillion Dementia. Fel rhan o'r arolwg cofnodwyd llinell sylfaen o Gyfeillion Dementia ac Eiriolwyr Dementia.

Tabl 9. Nifer yr Eiriolwyr a Chyfeillion Dementia (n=6075)

Bwrdd lechyd	Nifer y staff a gyflogir yn uniongyrchol yn y Bwrdd lechyd	Nifer yr Eiriolwyr Dementia	% yr Eiriolwyr Dementia	Nifer y Cyfeillion Dementia	% Cyfeillion Dementia	% y Fferyllfeydd gyda Chyfaill Dementia
ABM	1095	9	1	497	45	66
Aneurin Bevan	1264	15	1	527	42	66
Betsi Cadwaladr	1177	35	3	523	44	62
Caerdydd a'r Fro	919	22	2	458	50	65
Cwm Taf	625	23	4	256	41	65
Hywel Dda	813	27	3	339	42	66
Powys	182	10	5	67	37	61
Cyfanswm Cymru	6075	141	2	2667	44	65

Mae canran y fferyllfeydd â Chyfeillion Dementia yn weddol debyg ar draws y Byrddau lechyd gydag ystod o 61-66% o fferyllfeydd ag o leiaf un Cyfaill Dementia.

Roedd mwy o amrywioldeb rhwng clystyrau gofal sylfaenol. Roedd gan 100% o fferyllfeydd mewn tri chlwtwr o leiaf 1 cyfaill dementia, sef Dwyrain Caerdydd, Dinas Caerdydd a De a Chanolbarth Powys.

Dwyfor oedd yr unig glwtwr gofal sylfaenol lle na chofnodwyd unrhyw fferyllfa gymunedol yn y clwtwr gyda chyfaill dementia. Cafodd wyth o blith 9 fferyllfa yn Nwyfor eu cynnwys yn nata'r arolwg.

4.16 Prentisiaethau Modern

Ar hyn o bryd NID yw AaGIC yn cynnig Prentisiaethau Modern Lefel 2 mewn fferylliaeth i gynorthwywyr dosbarthu. Gofynnwyd i'r ymatebwyr pe bai Prentisiaethau Modern ar gael, faint o staff y byddent yn eu cefnogi i gyflawni hyn yn ystod y 5 mlynedd nesaf.

Cofnodwyd cyfleoedd ar gyfer cyfanswm o 570 o brentisiaethau posibl. Adroddir ar y sylwadau ar Brentisiaethau Modern

5.0 Cyfyngiadau

5.1 Cyflawnder yr arolwg

Cafodd tri ymateb i'r arolwg o ardal Betsi Cadwaladr eu heithrio yn y cam dadansoddi (un ymateb yr un o glystyrau gofal sylfaenol Gogledd Sir Ddinbych, Dwyfor a Meirionnydd). Bydd y ffigurau a gofnodir ychydig yn is na'r ffigurau gwirioneddol ar gyfer y clystyrau hyn. Canfuwyd bod dau arolwg yn cynnwys data gwrthgyferbyniol ar Gyfrif Pennau a CALI ac na chafodd hyn ei nodi yn ystod yr ymarfer glanhau data. Roedd un arolwg yn ymateb dyblyg i un a gyflwynwyd eisoes ar gyfer yr un fferyllfa yn ystod y peilot Cymraeg. Nid oedd yn ymarferol mynd ar drywydd manylion yr arolwg terfynol yn y cam dadansoddi.

5.2 Rolau sy'n golygu dod i gysylltiad â chleifion

Bydd cyfanswm y rhai a gyflogir mewn rolau fferylliaeth gymunedol sy'n cefnogi gwasanaethau i'r cyhoedd yng Nghymru yn fwy na'r hyn a gofnodwyd yn yr arolwg hwn. Casglodd yr arolwg wybodaeth am y rhai sy'n darparu gwasanaethau i'r cyhoedd ac nid am y rhai a gyflogir mewn rolau gweinyddol neu, mewn cwmnïau mwy, rheolwyr corfforaethol a staff y brif swyddfa.

5.3 Fferyllwyr

Cofnodir rôl y fferylllydd fel 1.4 CALI ym mhob fferyllfa. Fodd bynnag, mae model 'un fferylllydd' fesul fferyllfa gymunedol yn debygol o fod yn fwy cyffredin. Ni chasglwyd gwybodaeth am oriau agor fferyllfeydd cymunedol yn yr arolwg ond yn gyffredinol maent yn fwy na 36 awr yr wythnos. Pan oedd fferylllydd yn gweithio dros 36 awr yr wythnos roedd yn cael ei gyfrif fel 1 CALI. Gall fferylllydd cymunedol weithio 36 awr dros 4 diwrnod. Mae llawer o fferyllfeydd ar agor am o leiaf 5 neu 6 diwrnod, sy'n ei gwneud yn ofynnol i fferylllydd cyfrifol fod yn bresennol bob amser. Felly, gall 1.4 fferylllydd CALI fod yn arwydd bod fferylllydd yn bresennol yn ystod yr oriau yr oedd fferyllfeydd cymunedol ar agor. Efallai y bydd hyn yn gofyn am fwy nag un fferylllydd mewn cyfnod o 7 diwrnod.

5.4 Rhagnodwyr annibynnol

Gofynnwyd i ymatebwyr ddosbarthu fferyllwyr sy'n rhagnodwyr annibynnol fel rhai cyflogedig neu hunangyflogedig ac yn ymarfer neu heb fod yn ymarfer yn y fferyllfa gymunedol. Roedd anghysondebau rhwng y data a gofnodwyd ar gyfer cyfrif pennau a staff CALI mewn 28 o achosion na ellid eu datrys yn ystod y broses lanhau. Roedd yn rhaid eithrio'r ymatebion hyn. Roedd cymhlethdod y cwestiwn yn debygol o fod wedi cyfrannu at ganlyniadau o ansawdd gwael. Ni ofynnwyd unrhyw gwestiynau am rhagnodwyr atodol.

5.5 Rolau staff cymorth

Ceisiodd y canllawiau casglu data leihau'r risg o gyfrif staff cymorth ddwywaith drwy ofyn i'r fferyllfeydd gofnodi'r rôl ble mae angen y lefel uchaf o gymhwyster yn unig ar gyfer pob aelod o'r tîm. Cododd rhai ymatebwyr bryder ynghylch effaith y dull hwn ar y gymysgedd sgiliau a gofnodwyd. Roedd yn ymddangos nad oedd y gymysgedd sgiliau mewn rhai fferyllfeydd yn dangos unrhyw gynorthwywyr cownter meddyginiaethau a dim ond cynorthwywyr dosbarthu, ond mewn gwirionedd roedd aelodau'r tîm wedi datblygu set o sgiliau hyblyg yn cwmpasu'r cownter meddyginiaethau neu'r ddosbarthfa yn dibynnu ar y llwyth gwaith.

5.6 Technegwyr Gwirio Fferyllol Achrededig a Gwirwyr Cywirdeb anghofrestredig

Ysgrifennwyd y canllawiau i ddarparu eglurder ynghylch y ddwy rôl wahanol y casglwyd data ar eu cyfer. Fodd bynnag, nododd yr ymarfer glanhau data fod dryswch ymhlith yr ymatebwyr yn effeithio ar gywirdeb y data.

5.7 Technegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru

Roedd y niferoedd yr adroddwyd amdanynt ar gyfer staff yn y rôl hon yn uwch na'r disgwyl. Fodd

bynag, roedd nifer y swyddi a ariennir gan gyllid Prentisiaeth Fodern AaGIC yn eithaf cywir. Yn sicr bydd technegwyr fferyllol cyn-cofrestru yn y gweithlu sy'n dilyn cwrs sy'n cael ei redeg gan eu cyflogwr, os yw'n gwmni mawr, neu wedi'i brynu gan ddarparwr hyfforddiant, os yw'n fferyllfa annibynnol, nad yw'n cynnwys llwybr prentisiaeth fodern AaGIC. Fodd bynnag, mae posibilrwydd hefyd bod rhywfaint o ddryswch ynghylch rôl technegydd fferyllol cyn-cofrestru a chynorthwyydd dosbarthu dan hyfforddiant. Canfuwyd hyn yn yr ymarfer glanhau data ac ar sail natur rhai ymholiadau a dderbyniwyd yn gyffredinol gan dîm fferylliaeth AaGIC.

5.8 Gyrrwyr sy'n cludo meddyginiaethau

Ar gais grŵp llywio'r prosiect, roedd y meysydd data ar gyfer gyrrwyr sy'n cludo meddyginiaethau yn ddewisol. Roedd y ffigurau ar gyfer y swydd hon wedi'u tangofnodi yn yr arolwg, a dim ond 47% (n=332) o'r ymatebwyr a ddarparodd ddata am yrrwyr sy'n cludo meddyginiaethau.

5.9 Cyfrif pennau gweithwyr hunangyflogedig

Oherwydd dyluniad yr arolwg, mae risg y gallai nifer y staff hunangyflogedig (fferyllwyr locwm a thechnegwyr fferyllol) fod yn oramcangyfrif. Roedd cyfrif dwbl yn bosibl pe bai un gweithiwr proffesiynol hunangyflogedig yn cael ei gyfrif mewn mwy nag un fferyllfa yn ystod cyfnod 6 wythnos yr astudiaeth. Felly, mae'n debyg mai'r ffigur CALI ar gyfer staff hunangyflogedig fydd y ffigur mwyaf manwl gywir.

Yn ystod yr ymarfer glanhau data, canfuwyd bod nifer fach o dechnegwyr fferyllol a gyflogir yn uniongyrchol ac sy'n cylchdroi o amgylch nifer cyfyngedig o fferyllfeydd wedi'u cofnodi'n anghywir fel 'hunangyflogedig'.

6 Trafodaeth

6.1 Trosolwg o'r gweithlu

Cymharwyd canfyddiadau allweddol yr arolwg cyntaf o weithlu fferylliaeth gymunedol Cymru â chanfyddiadau arolwg tebyg a gynhaliwyd gan Health Education England ym mis Gorffennaf 2018 (7). Cymharwyd canran y gweithwyr ym mhob swydd, ond bydd ffigurau Lloegr wedi newid yn y cyfamser.

Roedd canran Cymru o swyddi fferyllwyr, 22% CALI, yn debyg i'r hyn a adroddwyd yn Lloegr (24% CALI). Nodwyd canran uwch o dechnegwyr fferyllol yng Nghymru - 33% CALI - o gymharu â Lloegr, 29% CALI.

Yn flaenorol, roedd fferyllfeydd cymunedol yn Lloegr wedi nodi canran uwch o fferyllwyr cyn-cofrestru yn y gweithlu (3% CALI) o gymharu ag adroddiadau yng Nghymru yn 2019 (1% CALI). Er bod mwy o dechnegwyr fferyllol cyn-cofrestru wedi'u nodi yng Nghymru (4% o gymharu â 2% CALI), mae peth pryder bod nifer y technegwyr fferyllol cyn-cofrestru a gofnodwyd yng Nghymru yn gamarweiniol o uchel fel y disgrifir yng nghyfyngiadau'r arolwg (adran 5.7).

Mae'r cyfrif pennau o 16% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol sy'n hyfforddeion yn darparu ffigur llinell sylfaen defnyddiol ar gyfer modelau hyfforddi a chomisiynau cyfredol. Gellir monitro'r ffigur hwn wrth i'r maes fferylliaeth weithio i sicrhau cynnydd mewn swyddi hyfforddi a gomisiynir yn ganolog ar gyfer fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant a thechnegwyr fferyllol ac os cynigir prentisiaethau Lefel 2. Fodd bynnag, os caiff argymhellion ymgynghoriad diweddar gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol(8) eu rhoi ar waith, bydd yn ofynnol i'r rhai sy'n darparu gwasanaethau cludo meddyginiaethau gwblhau unedau perthnasol o hyfforddiant lefel 2 achrededig y Cyngor Fferyllol Cyffredinol. Y canlyniad fyddai cynnydd yng nghanran yr hyfforddeion yn y gweithlu fferylliaeth gymunedol.

6.2 Cyfradd gyfranogi

Y pwyntiau i'w nodi oedd mai'r unig rôl mewn fferylliaeth gymunedol gyda chyfradd gyfranogi o 1.0 oedd fferyllwyr cyn-cofrestru. Gall llesiant y rhai yn y swydd fod yn brif ystyriaeth yng nghyd-destun strategaeth newydd gweithlu'r GIG a gofal cymdeithasol (6). Mae'r flwyddyn hyfforddi yn un bwysig i unigolion ar ôl 4 blynedd yn y brifysgol, gan y bydd pontio'n llwyddiannus i'r gweithle ac asesiad cofrestru yn pennu a fyddant yn cael eu cynnwys ar y gofrestr broffesiynol.

Yr ail bwynt i'w nodi oedd bod gan staff cymorth anghofrestredig gyfradd gyfranogi is na staff proffesiynol yn y tîm fferylliaeth gymunedol, ac eithrio gweithwyr proffesiynol hunangyflogedig.

6.3 Cyfraddau swyddi gwag

Roedd cyfraddau swyddi gwag fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol yr adroddwyd arnynt yn yr Arolwg o Weithlu Fferylliaeth Gymunedol Cymru 2019 (y ddau yn 6% CALI) yn uwch nag yn yr Arolwg o'r Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol a gynhaliwyd yn Lloegr yn 2018 (3-4% CALI) (7).

Roedd cyfraddau swyddi gwag ac anawsterau recriwtio i bob swydd yn amrywio ledled Cymru. Er enghraifft, Powys, Betsi Cadwaladr a Hywel Dda sydd â'r cyfraddau uchaf o swyddi gwag ar gyfer fferyllwyr ac maent yn nodi mwy o anhawster gyda recriwtio fferyllwyr.

Mae cyfraddau swyddi gwag technegwyr fferyllol yn uchel yn ardaloedd Powys a Betsi Cadwaladr, ond hefyd yng Nghaerdydd a'r Fro. Cafodd heriau recriwtio mewn perthynas â thechnegwyr fferyllol eu nodi amlaf yn ardaloedd Powys, Aneurin Bevan a Chaerdydd.

Er bod nifer sylweddol o swyddi gwag fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol, mae hyn yn darparu mwy o gyfleoedd i gyflogeion a gweithwyr proffesiynol hunangyflogedig symud yn nes at leoliad a ffefrir neu i ddewis y pecyn cyflogaeth gorau sydd ar gael.

Gall ffactorau fel nifer y contractwyr meddygon teulu sy'n cyflogi gweithwyr fferyllol proffesiynol, a phresenoldeb cyflogwyr mawr eraill yn yr ardal (e.e. ysbytai a charchardai) effeithio ar gyfraddau swyddi gwag lleol yn y maes fferylliaeth gymunedol. Os bydd Byrddau Iechyd a chlystyrau gofal sylfaenol yn deall y ffactorau lleol, gellir cymryd y camau lliniaru mwyaf priodol. Gall AaGIC fod â rôl gefnogol.

Mae arolwg o Weithwyr Proffesiynol Cofrestredig y Cyngor Fferyllol Cyffredinol (4) sydd newydd gael ei gyhoeddi yn cynnwys gwybodaeth newydd am lefelau boddhad ymhlith gweithwyr fferyllol cofrestredig mewn perthynas â chymbwysedd rhwng bywyd a gwaith a'u swydd, ac mae hon yn wybodaeth y mae angen i gyflogwyr ei deall.

Yn y dadansoddiad ar gyfer Cymru, nododd arolwg y Cyngor Fferyllol Cyffredinol o weithwyr cofrestredig fod 32% o'r holl fferyllwyr a 31% o dechnegwyr fferyllol (ar draws pob maes ymarfer) yn bwriadu newid eu swydd yn ystod y 3 blynedd nesaf (4). Gallai hyn effeithio'n arbennig ar gyfraddau swyddi gwag ym maes fferylliaeth gymunedol lle y cofnodwyd lefelau uwch o anafdlonrwydd nag mewn meysydd ymarfer eraill.

Yn ystod cam gweithredu Fferylliaeth: Cyflawni Cymru Iachach (2), mae angen ystyried ymarferoldeb y model 'un fferylllydd' cyfredol ar gyfer fferylliaeth gymunedol a sut y gallai hyn effeithio ar llesiant a boddhad swydd. Er bod niferoedd cynyddol o geisiadau am wasanaethau ychwanegol gan fferyllwyr yn briodol ac y dylid eu hannog, mae'r ymgynghoriadau hyn yn rhai heb eu trefnu ac yn digwydd ar yr un pryd â cheisiadau am bresgripsiynau aciwt ac ymholiadau gan y tîm fferyllol - y mae pob un ohonynt yn gofyn am fewnbnw clinigol gan un fferylllydd.

Dylai cyflogwyr cymunedol ddisgwyl niferoedd cynyddol o geisiadau i leihau oriau gwaith wrth i weithwyr geisio gwella'r cydbwysedd rhwng bywyd a gwaith. Gall cyfleoedd ar gyfer datblygiad proffesiynol hefyd fod yn gymhellant pwysig ar gyfer cadw staff. Nododd arolwg y Cyngor Fferyllol

Cyffredinol o unigolion cofrestredig fod 32% o'r holl fferyllwyr a 31% o dechnegwyr fferyllol (ar draws pob maes ymarfer) yn bwriadu newid eu swydd yn ystod y 3 blynedd nesaf (4). Gall cyflogwyr wneud gwaith i ddenu a chadw gweithlu proffesiynol medrus. Fodd bynnag, mae'n debygol y bydd angen cymryd camau cydgysylltiedig gyda'r maes gofal sylfaenol a chomisiynwyr addysg er mwyn diogelu mynediad at wasanaethau iechyd o ansawdd i'r cyhoedd ledled rhwydwaith Cymru o 716 o fferyllfeydd cymunedol.

6.4 Fferyllwyr

Nododd arolwg y Cyngor Fferyllol Cyffredinol o unigolion cofrestredig fod 22% o fferyllwyr cymunedol, yn ôl cyfrif pennau, ledled Prydain Fawr yn weithwyr locwm hunangyflogedig (4). Yn benodol, yng Nghymru, nododd y Cyngor Fferyllol fod canran y gweithwyr locwm yn y maes fferylliaeth gymunedol yn is ar 12% (4). Canfu'r Arolwg hwn o Weithlu Fferylliaeth Cymunedol a gynhaliwyd gan AaGIC gyfrif pennau uwch o 31% o fferyllwyr yn hunangyflogedig. Fodd bynnag, un o gyfyngiadau cydnabyddedig dyluniad yr astudiaeth hon oedd y gellid cofnodi cyfrif pennau fferylllydd hunangyflogedig fwy nag unwaith yn ystod cyfnod yr arolwg 6 wythnos gan arwain at nifer camarweiniol o uchel. Mewn arolygon yn y dyfodol, byddai casglu Rhif Cofrestrydd y Cyngor Fferyllol Cyffredinol yn dileu'r potensial ar gyfer cyfrif gweithwyr proffesiynol ddwywaith ac yn cefnogi datblygu darlun cyflawn o nifer y bobl ar draws pob maes ymarfer fferylliaeth yng Nghymru.

Ystyriwyd y gallai defnyddio ffigurau CALI ar gyfer y gweithlu fferyllwyr hunangyflogedig fod yn fwy cywir o bosibl. Ar y sail hon, adroddwyd bod y gweithlu fferyllwyr hunangyflogedig yn cyflawni 20% o swyddi fferyllwyr cymunedol yng Nghymru. Mae hyn yn golygu bod siawns o 1 mewn 5 y bydd y cyhoedd yn cael gwasanaethau fferylliaeth gymunedol dan oruchwyliaeth fferylllydd cyflenwi. Mae lefel uwch o gymhlethdod yn gysylltiedig â threfnu gweithwyr cyflenwi, neu dîm â sgiliau priodol, tra bod amrywiadau rhwng gwasanaethau fferylliaeth gymunedol a gomisiynir mewn gwahanol fferyllfeydd. Byddai mwy o gysondeb o ran gwasanaethau a gomisiynir ar draws yr holl fferyllfeydd cymunedol yn gam cadarnhaol ar gyfer cynllunio gwasanaethau a'r gweithlu.

Mewn Byrddau Iechyd, lle roedd canran y fferyllwyr hunangyflogedig ar eu huchaf (Powys, Betsi Cadwaladr ac Abertawe Bro Morgannwg), gellid disgwyl bod canran uwch o dechnegwyr fferyllol yn aelodau rheolaidd o staff er mwyn ymdrin â materion fferyllol. Fodd bynnag, ni chanfuwyd unrhyw gysylltiad, ac roedd canran y rolau technegydd fferyllol CALI ar ei huchaf ym myrddau iechyd Abertawe Bro Morgannwg, Cwm Taf ac Aneurin Bevan. Efallai fod rhai fferyllwyr hunangyflogedig yn dewis gweithio dim ond lle mae nifer ddigonol o staff cymorth, er enghraifft cynorthwywyr dosbarthu a Thechnegwyr Gwirio Fferyllol Achrededig.

6.4.1 Rhagnodwyr Annibynnol (IPs)

Cadarnhaodd yr arolwg mai prin yw'r fferyllwyr cymunedol sy'n rhagnodi yng Nghymru. Nodwyd bod Rhagnodwyr Annibynnol yn y gweithlu fferylliaeth gymunedol yn Lloegr mewn 1 o bob 12 fferyllfa gymunedol yn 2018 (7). Yng Nghymru, roedd gan 1 o bob 18 o fferyllfeydd cymunedol Ragnodwr Annibynnol yn 2019. Wrth edrych ar Ragnodwyr Annibynnol sy'n ymarfer, yna mae'r ffigur yn gostwng i ddim ond 1 o bob 29 o fferyllfeydd cymunedol. O safbwynt AaGIC, lle y gwnaed buddsoddiad mewn datblygu fferyllwyr, yna dylid defnyddio'r sgiliau hyn i ddarparu gwasanaethau cyhoeddus wedi'u comisiynu.

Nododd arolwg y Cyngor Fferyllol Cyffredinol o unigolion cofrestredig mai'r Alban oedd â'r ganran uchaf o Ragnodwyr Annibynnol yn y gweithlu fferyllol (28%, pob sector) (4). Mae hyn yn debygol o fod oherwydd polisi blaenorol y GIG, 'Prescription for Excellence' (9).

6.5 Fferyllwyr Cyn-cofrestru (PRPs)

Roedd y cyfrif pennau ar gyfer Fferyllwyr Cyn-cofrestru dan hyfforddiant yn 71. O ystyried bod 55 o swyddi gwag CALI (cyfrif pennau o 66) ar gyfer fferyllwyr wedi'u nodi a bod fferyllwyr

hunangyflogedig yn gweithio mewn 198 o swyddi fferylllydd CALI (cyfrif pennau o 520), roedd nifer yr hyfforddeion yn ymddangos yn fach. Y gymhareb yw 1 fferylllydd dan hyfforddiant i bob 22 o fferyllwyr. Mae AaGIC wedi dechrau mynd i'r afael â'r niferoedd isel drwy raglen lleoliadau genedlaethol aml-sector ar gyfer Fferyllwyr Cyn-cofrestru ledled Cymru o 2020 ymlaen.

Roedd Byrddau Iechyd a chanddynt ganran is o fferyllfeydd sy'n hyfforddi Fferyllwyr Cyn-cofrestru yn nodi'n amlach eu bod yn cael anhawster i recriwtio fferyllwyr. Mae Byrddau Iechyd Powys, Hywel Dda a Betsi Cadwaladr i gyd yn nodi eu bod yn ei chael hi'n anoddach recriwtio fferyllwyr na'r cyfartaledd yng Nghymru ac mae ganddynt nifer is na'r cyfartaledd o fferyllfeydd cymunedol sy'n hyfforddi Fferyllwyr Cyn-cofrestru.

I rai fferyllfeydd efallai mai penderfyniad busnes yw peidio â chyflogi Fferyllwyr Cyn-cofrestru yn y swydd tymor penodol hon sy'n gofyn am hyfforddiant, goruchwyliaeth ac asesiad gan gyflogwyr, ond i gyflogwyr mewn lleoliadau Byrddau Iechyd anghysbell efallai nad yw Fferyllwyr Cyn-cofrestru yn cael eu denu i weithio yn yr ardaloedd hynny ychwaith. Daeth gwerthusiad i'r casgliad fod myfyrwyr yn dewis lleoliadau hyfforddi Fferyllwyr Cyn-cofrestru drwy adolygu gwybodaeth sydd ar gael gan gyflogwyr, drwy ystyried maint y sefydliad sy'n cyflogi, a'u bod yn tueddu i ddewis cwmnïau cadwyn mawr yn y gymuned oherwydd canfyddiad bod yr hyfforddiant o ansawdd gwell nag mewn cwmnïau annibynnol (10). Bydd AaGIC yn mynd i'r afael ag ansawdd hyfforddiant Fferyllwyr Cyn-cofrestru drwy'r rhaglen hyfforddi genedlaethol yng Nghymru. Bydd Fferyllwyr Cyn-cofrestru yn cael sicrhwydd y bydd safonau gofynnol yn cael eu cyrraedd ble bynnag y maent yn hyfforddi yng Nghymru. Dylai hyn yn ei dro helpu cyflogwyr bach sy'n dymuno cyfrannu at wella'r cyflenwad lleol o fferyllwyr.

6.6. Technegwyr fferyllol

Mae'r arolwg hwn yn nodi bod gan 65% o fferyllfeydd cymunedol o leiaf 1 technegydd fferyllol. Nid oes unrhyw ofyniad gan y Cyngor Fferyllol Cenedlaethol i dechnegydd fferyllfa fod yn bresennol ym mhob fferyllfa gymunedol, fodd bynnag mae Gweledigaeth Fferylliaeth Cymru (2) yn mynegi sut y bydd y grŵp proffesiynol hwn yn allweddol o ran gwireddu Fferylliaeth: Cyflawni Cymru Iachach (3).

6.6.1 Technegwyr Gwirio Fferyllol Achrededig (ACPTs)

Cydnabu'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol, mewn ymgynghoriad yn 2016 (11) fod gwirio cywirdeb bellach yn cael ei ystyried yn rhan sylfaenol o rôl technegydd fferyllol. Cyhoeddwyd Safonau Addysg a Hyfforddiant Cychwynnol newydd ar gyfer Technegwyr Fferyllol (12) yn 2017 ac mae'n cynnwys canlyniad dysgu ar gyfer technegwyr fferyllol sy'n gwirio cywirdeb meddyginiaethau sy'n cael eu dosbarthu. Canfu'r arolwg hwn mai dim ond 45% o dechnegwyr fferylliaeth gymunedol sydd wedi'u hachredu i wirio cywirdeb presgripsiynau. Mewn gwrthgyferbyniad â hyn, nododd data sydd heb ei gyhoeddi a gasglwyd ar draws ysbytai GIG Cymru fod 75% o dechnegwyr fferyllol naill ai'n Dechnegwyr Gwirio Fferyllol Achrededig neu'n hyfforddi i fod yn un yn 2018. Mae angen i ragor o dechnegwyr fferylliaeth gymunedol yng Nghymru ymgymryd â'r datblygiad ymarfer arferol hwn er mwyn gwneud y gorau o'r gymysgedd sgiliau fferylliaeth.

Daeth gwaith ymchwil ddiweddar i rolau technegydd fferyllol i'r casgliad fod rolau cymunedol yn llai eang a chlinigol na rolau technegydd fferyllol mewn ysbyty (13). Dangosodd gwaith ymchwil sydd heb ei gyhoeddi ar rolau technegydd fferylliaeth gymunedol yng Nghymru fod y mwyafrif yn parhau i fod yn rhan o brosesau cyflenwi meddyginiaethau, boed yn ddosbarthu meddyginiaethau neu wiriadau terfynol (14). Canfuwyd bod rhai technegwyr fferyllol yn cymryd rhan mewn rolau arwain a rheoli a rhai mewn gwasanaethau ychwanegol fel rhoi'r gorau i ysmygu (14).

Mae tystiolaeth nid yn unig bod y technegwyr fferylliaeth gymunedol cofrestredig eisiau ehangu eu gwaith clinigol a rheoli ar ôl cofrestru, gan ganiatáu mwy o amser i fferyllwyr mewn rolau clinigol

sy'n wynebu'r cyhoedd (15), ond bod fferyllwyr a rheolwyr fferyllfeydd wedi dweud eu bod yn hyderus yn dirprwyo gwaith i'w tîm fferylliaeth (15).

Mae angen datblygu technegwyr fferylliaeth gymunedol i gyflawni potensial llawn eu rôl gan ddarparu mwy o wasanaethau sy'n dod i gysylltiad â'r cyhoedd sy'n wasanaethau â thâl.

Nodwyd bod galluogwyr sy'n cynnwys (14):

- cefnogaeth broffesiynol drwy fentora,
- ôl-lenwi er mwyn rhyddhau pobl ar gyfer hyfforddiant ôl-gofrestru
- fframwaith gyrfa ôl-gofrestru

Mae hyn yn gyson â'r alwad i ymgorffori amser dysgu wedi'i warchod a'i ariannu o fewn gwaith cynllunio'r gweithlu yn y maes fferylliaeth yn y dyfodol (2).

6.7 Technegwyr fferyllol cyn-cofrestru

Mae cyfrif pennau y technegwyr fferyllol cyn-cofrestru, sef 189, o'i gymharu â'r cyfrif pennau o 41 o swyddi gwag a adroddwyd ar gyfer technegwyr fferyllol yn ymddangos yn ffafriol er mwyn darparu gweithwyr ar gyfer y dyfodol. Y gymhareb yw 1 hyfforddai ar gyfer pob 4 technegydd fferyllol. Fodd bynnag, mae hon yn swydd yn y gweithlu y bydd angen cynyddu ei niferoedd er mwyn cyflawni'r weledigaeth fferylliaeth.

Yn arolwg Health Education England (7) roedd 2% o'r gweithlu yn Dechnegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru ond yng Nghymru roedd hyn yn 4%. Cofnodir canran uwch o Dechnegwyr Fferyllol (12%) yng Nghymru o gymharu ag arolwg Health Education England (9%), felly gellir disgwyl canran uwch o Dechnegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru. Fodd bynnag, efallai bod nifer y Technegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru wedi'u gor-gofnodi yn y gweithlu yng Nghymru hefyd oherwydd dryswch ynghylch y gwahaniaeth rhwng rolau Technegydd Fferyllol Cyn-cofrestru a chynorthwydd dosbarthu.

Gyda gwell gwaith cynllunio'r gweithlu fferylliaeth, efallai mai un opsiwn i'w ystyried fydd cynyddu nifer y Technegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru dan hyfforddiant er mwyn cynnal gwasanaethau fferyllol yn y dyfodol. Cofnododd y Cyngor Ysgolion Fferylliaeth ostyngiad yn nifer y ceisiadau am radd MPharm yn 2018 (16), a allai olygu mwy o gystadleuaeth am raddedigion fferylliaeth o 2022 ymlaen.

6.7.1 Cyllid Prentisiaeth Fodern

Y llwybr i gofrestru technegydd fferyllol yw drwy hyfforddiant yn y gwaith i Dechnegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru a chymhwyster yn seiliedig ar wybodaeth. Gall hyfforddiant fod ar gael drwy gyllid cyflogwr drwy ddarparwr hyfforddiant preifat lle nad oes angen isafswm meini prawf mynediad. Fel arall, mae cyllid Prentisiaeth Fodern ar gyfer cost y rhaglen hyfforddi ar gael drwy AaGIC gyda'r gofynion canlynol: -

- TGAU (neu gymhwyster cyfwerth) yn isafswm meini prawf mynediad ar gyfer hyfforddeion,
- isafswm amser astudio gwarchodedig a ddarperir i hyfforddeion gan gyflogwyr,
- cydymffurfio ag 8 ymweliad adolygu wythnosol (sy'n ofynnol ar gyfer pob prentisiaeth a ariennir gan Lywodraeth Cymru).
- cwblhau rhaglen hyfforddi sydd wedi bod yn destun proses sicrwydd ansawdd

Fel y trafodwyd yng nghanfyddiadau'r arolwg, efallai fod swyddi Technegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru nad ydynt yn cael eu hariannu gan gyllid Prentisiaeth Fodern wedi'u gor-gofnodi. Mae hefyd yn bosibl y gallai fod nifer fawr o gyrsiau Technegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru y mae cyflogwyr yn talu amdanynt yn uniongyrchol ar hyn o bryd. Gall cyflogwyr ddewis talu ffioedd y cwrs eu hunain er mwyn osgoi gorfod bodloni meini prawf model AaGIC sy'n cael eu hystyried yn

rhwysrau. Fodd bynnag, bwriad y meini prawf yw darparu hyfforddiant o ansawdd uchel, cymorth i gyflogwyr a gweithwyr cofrestredig galluog.

Codir treth ardoll prentisiaethau ar y GIG a rhai cwmnïau fferylliaeth gymunedol mawr gan eu bod yn gyflogwyr sydd â bil cyflog o fwy na £3 miliwn. Wrth i'r maes fferylliaeth geisio cynyddu'r gweithlu technegwyr fferyllol i wireddu 'Fferylliaeth: Cyflawni Cymru Iachach', mae angen gwneud mwy o ddefnydd o'r cronfeydd prentisiaethau hyn.

Nododd yr ymatebwyr i'r arolwg y gallai 570 o swyddi hyfforddi Lefel 2 fod ar gael dros y 5 mlynedd nesaf. Roedd diddordeb mewn mynd ar drywydd y llwybr cyllido Prentisiaeth Fodern ar gyfer hyn. Mae AaGIC yn ymchwilio i sut y gall gynyddu ei seilwaith i baratoi ar gyfer cynnydd mewn prentisiaid fferyllol a darparu llwybr newydd o ddilyniant o Lefel 2 i Lefel 3.

6.8 Staff fferyllol anghofrestredig

Darparodd yr arolwg y data cyntaf ar gyfer staff cymorth ym maes fferylliaeth gymunedol yng Nghymru.

6.8.1 Gwirwyr cywirdeb (AC)

Roedd y nifer fach o rolau gwirio cywirdeb i'w ddisgwyl. Mae nifer llai o'r rolau hyn yn bodoli yng Nghymru (canran is nag yn Lloegr yn ei harolwg yn 2017 (7), sef cyfrif pennau o 2% o gymharu â 0.6%). Efallai fod nifer y gwirwyr cywirdeb wedi cael eu gor-gofnodi yng Nghymru oherwydd diffyg dealltwriaeth ymhlith y rhai a gwblhaodd yr arolygon am y gwahaniaeth rhwng Technegwyr Gwirio Fferyllol Achrededig a Gwirwyr Cywirdeb.

Bu dadl ynghylch priodoldeb gwaith gwirio cywirdeb a wneir gan staff nad ydynt wedi'u cofrestru â'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol mewn perthynas â diogelwch y cyhoedd. Efallai y bydd angen i gomisiynwyr gwasanaethau ystyried y gymysgedd sgiliau fwyaf priodol ar gyfer fferylliaeth gymunedol sy'n rhoi hyder wrth gomisiynu gwasanaethau clinigol ychwanegol.

6.8.2 Cynorthwyydd dosbarthu cymwysedig

Cynorthwyydd dosbarthu cymwysedig oedd y rôl gyda'r nifer fwyaf o swyddi yn y tîm fferylliaeth gymunedol (2.1 CALI fesul fferyllfa). Roedd ystod eang o gyfraddau swyddi gwag ledled Cymru (0-10% o swyddi) ac roedd y gyfradd ar ei huchaf yng Nghaerdydd a'r Fro.

6.8.3 Cynorthwyydd cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant

Y swydd lefel mynediad, cynorthwyydd cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant, oedd â'r gyfradd swyddi gwag uchaf ar gyfer staff cymorth anghofrestredig gyda chyfraddau swyddi gwag yn amrywio'n fawr ar draws y ddaearyddiaeth (cyfradd swyddi gwag o 0-17%). Roedd gwahaniaethau mewn cyfraddau swyddi gwag o 10% o leiaf ar gyfer yr holl rolau staff cymorth ar draws Byrddau Iechyd Cymru ond dim patrwm clir rhwng swyddi gwag gwahanol rolau.

6.8.4 Gyrwyr sy'n Cludo Meddyginiaethau

Mae rôl gyrrwr sy'n cludo meddyginiaethau o ddiddordeb ac mae nifer gyffredinol y gyrwyr sy'n cludo meddyginiaethau yn debygol o newid. Mae hefyd yn bosibl y bydd y Cyngor Fferyllol Cyffredinol yn gwneud hyfforddiant mwy ffurfiol ar feddyginiaethau yn orfodol i'r grŵp hwn o staff. Ar y naill law, gan nad yw cludo meddyginiaethau yn wasanaeth dan gcontract y GIG, mae rhai fferyllfeydd cymunedol yn lleihau neu'n rhoi'r gorau i wasanaethau cludo meddyginiaethau i'r cyhoedd oherwydd pwysau ariannol a phwysau eraill. Fodd bynnag, mewn rhai ardaloedd gwledig, mae'r Bwrdd Iechyd yn ystyried bod gyrwyr sy'n cludo meddyginiaethau yn rhan o rwydwaith cymorth ar gyfer cleifion sy'n agored i niwed ac efallai yr hoffent drefnu contract ar gyfer hyn.

6.9 Y Gymraeg

Yn yr arolwg, cofnodwyd bod 11% o staff fferylliaeth gymunedol yn gallu darllen, siarad ac ysgrifennu Cymraeg. Mae hyn ychydig yn uwch na hyfedredd holl staff cyflogedig y GIG yn y Gymraeg (8%)(17).

Mae Strategaeth AaGIC ar gyfer y Gweithlu Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn nodi'r angen i gynllunio er mwyn diwallu anghenion iaith Gymraeg myfyrwyr iechyd a gofal cymdeithasol, y gweithlu a phobl sy'n derbyn gofal. Byddai rhywfaint o ddadansoddiad o ddosbarthiad siaradwyr Cymraeg mewn fferyllfeydd cymunedol mewn perthynas â phoblogaeth yn bosibl o'r data a gasglwyd, fodd bynnag, mae y tu hwnt i gwmpas yr astudiaeth hon.

6.10 Datblygu'r Gweithlu

Mae canfyddiadau'r arolwg ar y blaenoriaethau allweddol ar gyfer darpariaeth hyfforddiant fferylliaeth ar gyfer fferylliaeth gymunedol yn unol â'r disgwyliadau:

- datblygu sgiliau mewn diagnosteg ac addysg a hyfforddiant a,
- diweddariadau therapiwtig yn ymwneud â gwasanaethau uwch cenedlaethol, iechyd meddwl a diweddariadau ar ofal canser.

6.10.1 Dementia

Oherwydd bod gan 65% o'r holl fferyllfeydd eisoes o leiaf un aelod o staff sy'n gyfaill dementia, yna mae'n ymddangos fel pe bai'r targed i bob aelod o dîm fferylliaeth fod yn gyfeillion dementia erbyn 2022 (2) yn gyraeddadwy. Mae dod yn gyfaill dementia yn hygyrch iawn, hyd yn oed i'r 8% (cyfrif pennau) o'r gweithlu hunangyflogedig, drwy ddysgu o bell.

6.11 Cynllunio'r Gweithlu Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Mae angen data cadarn a dibynadwy ar lefel clwstwr gofal sylfaenol ar gyfer cynllunio'r gweithlu a modelu'r gweithlu yn y dyfodol. Bydd dadansoddiad ar lefel Cymru gyfan yn ddefnyddiol ar gyfer comisiynu ac adrodd.

Un o 7 thema Strategaeth y Gweithlu Iechyd a Gofal Cymdeithasol sydd newydd ei chyhoeddi (6) yw datblygu 'Modelau Gweithlu Di-dor'. Mae hyn yn rhan o weledigaeth o lwyddiant mewn perthynas â gwaith cynllunio'r gweithlu wedi'i arwain gan ddeallusrwydd erbyn 2030 fel bod ein gweithlu iechyd a gofal cymdeithasol yn cael ei ddatblygu i ddiwallu anghenion y boblogaeth.

Mae'r strategaeth yn disgrifio'r camau sylfaenol y mae'n rhaid eu cymryd gan gynnwys "setiau data safonol, datblygu dealltwriaeth ar y cyd o ddata gweithlu a datblygu trefniadau adrodd ar y cyd, er mwyn inni droi ein gwybodaeth yn wybodaeth gadarn a fydd yn sail i benderfyniadau sy'n ymwneud â'n gweithlu".

Defnyddiwyd Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru am y tro cyntaf yn 2019 i gasglu data ar gyfer System Genedlaethol ar gyfer Adrodd am y Gweithlu yn coladu data ar weithlu Practisau

Meddygon Teulu ledled Cymru (5). Gan eu bod yn grŵp pwysig arall o gontractwyr gofal sylfaenol y GIG, mae angen dull yr un mor gadarn i goladu data'r gweithlu ar gyfer fferyllfeydd cymunedol i lywio model newydd y gweithlu gofal sylfaenol a chymunedol fel rhan o'r Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol (18).

7.0 Casgliad

Mae AaGIC wedi gallu casglu set ddata sylfaenol gychwynnol sy'n manylu ar faint a chymysgedd sgiliau 99% o'r gweithlu fferylliaeth gymunedol sy'n dod i gysylltiad â'r cyhoedd yng Nghymru. Drwy wneud yr arolwg yn orfodol drwy'r contract fferylliaeth gymunedol, cafwyd cyfradd ymateb uchel ac roedd yn ffactor allweddol ar gyfer llwyddiant.

Gellir defnyddio'r data, o fewn cyfyngiadau penodol, i lywio strategaethau ar gyfer datblygu'r gweithlu a chynllunio'r gweithlu o fewn clystyrau gofal sylfaenol a Byrddau Iechyd, ac yn genedlaethol fel sail i gomisiynau hyfforddiant.

8.0 Argymhellion

1. Nodi sut y gellir defnyddio Fframwaith y Cytundeb Fferylliaeth Gymunedol i ddatblygu deallusrwydd parhaus ynghylch y gweithlu ym maes ymarfer fferylliaeth gymunedol mewn partneriaeth â fferylliaeth gymunedol a Llywodraeth Cymru.
2. Ymchwilio i ymarferoldeb un offeryn gweithlu ar gyfer Contractwyr GIG Cymru sy'n cynnwys fferyllfeydd gymunedol.

Dylai hyn fod:

- yn orfodol drwy contractau'r GIG, gydag
  - iaith sy'n addas ac yn gydnaws ar gyfer dadansoddi a modelu swyddi yng Nghofnod Staff Electronig y GIG
  - yn ymarferol i contractwyr ei gwblhau ar mor aml ag y bo'n rhesymol (o fewn yr ystod 3 i 24 mis)
3. Rhaid i'r gwaith o gynllunio a modelu ar gyfer gwasanaethau gofal sylfaenol yn y Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol gynnwys y gweithlu fferylliaeth gymunedol.
  4. Dylai clystyrau a Byrddau Iechyd gynnal dadansoddiad lleol o ddata'r gweithlu fferylliaeth gymunedol a ddarperir ar gyfer eu daearyddiaeth a chymryd camau i ymateb i heriau lleol yn ymwneud â datblygu'r gweithlu (e.e. defnyddio sgiliau Rhagnodwyr Annibynnol a datblygu Technegwyr Gwirio Fferyllol Achrededig).
  5. Dylai Byrddau Iechyd ddatblygu dealltwriaeth leol o'r cyfleoedd a'r anawsterau sy'n ymwneud â recriwtio ym maes fferylliaeth gymunedol a gofnodir yma er mwyn nodi strategaethau lliniaru. Gall AaGIC gefnogi'r gwaith o gynyddu'r niferoedd sy'n hyfforddi mewn ardaloedd lle ceir prinder cofrestreion proffesiynol.
  6. Dylai'r cyfleoedd a'r seilwaith gofynnol fod ar gael i gynyddu canran y technegwyr fferylliaeth gymunedol sydd wedi'u hachredu i wirio cywirdeb presgripsiynau er mwyn sicrhau eu bod yn cyd-fynd â lefelau ysbytai dros y 3 blynedd nesaf.
  7. Ymgymryd â gweithgaredd cynllunio'r gweithlu i amcangyfrif nifer y technegwyr fferyllol y bydd eu hangen ar gyfer gwireddu Fferylliaeth: Cyflawni Cymru Iachach (2), 2021-2026.

9.0 Cyfeiriadau

1. Llywodraeth Cymru. (2019) Y Datganiad Ystadegol Cyntaf. Gwasanaethau Fferylliaeth Gymunedol yng Nghymru, 2018-19 (Saesneg yn unig). Ar gael o <https://gov.wales/sites/default/files/statistics-and-research/2019-10/community-pharmacy-services-april-2018-march-2019-071.pdf> [Fel ar 12 Rhagfyr 2019]
2. Pwyllgor Fferyllol Cymru. (2019) Fferylliaeth: Cyflawni Cymru Iachach. Ar gael oddi wrth: <https://www.rpharms.com/Portals/0/RPS%20document%20library/Open%20access/Policy/Pharmacy%20Vision%20Cymraeg.pdf?ver=2019-05-21-152234-477> [Fel ar 12 Rhagfyr 2019]
3. Llywodraeth Cymru. (2018) Cymru Iachach: Ein Cynllun ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Ar gael o: <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-04/cymru-iachach-ein-cynllun-iechyd-a-gofal-cymdeithasol.pdf> [Fel ar 12 Rhagfyr 2019]
4. Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol (2019). Survey of registered pharmacy professionals 2019. Ar gael o: <http://www.pharmacyregulation.org/about-us/research/gphc-survey-registered-pharmacy-professionals-2019#main-report> [Fel ar 12 Rhagfyr 2019]
5. Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (2019). Taflen gyfathrebu i Reolwyr Practisau ar y System Genedlaethol ar gyfer Adrodd am y Gweithlu (e). Mawrth 2019. Ar gael o <http://www.nwssp.wales.nhs.uk/sitesplus/documents/1178/WNWSRS%20Practice%20Manager%20Communication%20-%20Factual%20%28w%29.pdf> [Fel ar 12 Rhagfyr 2019]
6. Addysg a Gwella Iechyd Cymru. (2020) Cymru Iachach: Ein Strategaeth Gweithlu ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol (drafft). Ar gael o <https://heiw.nhs.wales/files/board-papers/december-2019/board-meeting-december-2019/> [Fel ar 12 Rhagfyr 2019]
7. Health Education England. (2018) The Community Pharmacy Workforce in England 2017. Survey Report. Ar gael o <https://www.hee.nhs.uk/sites/default/files/documents/The%20Community%20Pharmacy%20Workforce%20in%20England%202017%20-%20survey%20report.pdf> [Fel ar 12 Rhagfyr 2019]
8. Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol. (2019) Requirements For Members of the Pharmacy Team. Education and Training Requirements for Pharmacy Support Staff. V4.0. Ar gael o <https://www.pharmacyregulation.org/sites/default/files/document/education-training-requirements-pharmacy-support-staff-june-2019.pdf> [Fel ar 12 Rhagfyr 2019]
9. Llywodraeth yr Alban. (2013) Prescription for Excellence: A Vision and Action Plan for the Right Pharmaceutical Care through Integrated Partnerships and Innovation. Ar gael o <https://www2.gov.scot/Topics/Health/Policy/Prescription-for-Excegnosis> [Fel ar 12 Rhagfyr 2019]
10. Health Education England. (2018) Evaluation Report. Applicant Preferencing of Prospective Training Programmes in the National Pre-registration Pharmacist Recruitment Scheme for England and Wales. Ar gael o <https://www.hee.nhs.uk/sites/default/files/documents/National%20Pre-reg%20Pharmacist%20Recruitment%20Preferencing%20Evaluation%20Report.pdf> [Fel ar 31 Rhagfyr 2019]
11. Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol. (2016) Consultation on Initial Education and Training Standards for Pharmacy Technicians. Ar gael o https://www.pharmacyregulation.org/sites/default/files/pharmacy_technician_educations_standards_consultation_december_2016.pdf [Fel ar 31 Rhagfyr 2019]
12. Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol. (2017) Standards for the Initial Education and Training of Pharmacy Technicians. Ar gael o https://www.pharmacyregulation.org/sites/default/files/standards_for_the_initial_education_and_training_of_pharmacy_technicians_october_2017.pdf [Fel ar 31 Rhagfyr 2019]

13. Boughen, M et al. (2017). Defining the Role of the Pharmacy Technician and Identifying Their Future Role in Medicines Optimisation. Fferylliaeth. MDPI. 5 (40), Ar gael o doi: 10.3390/pharmacy5030040.
14. Chamberlain R. (2018) An Exploration of Community Pharmacy Technician Roles in Wales. Adroddiad mewnol. Heb ei gyhoeddi.
15. Barnes, E et al. (2018) Community Pharmacists' opinions on skill-mix and delegation in England. International Journal of Pharmacy Practice 26, 398-406.
16. Andalo, D., Wickware, C. (2018) Why are Pharmacy Schools Struggling to Fill Places? The Pharmaceutical Journal 301 (7919).
17. Addysg a Gwella Iechyd Cymru. (2019) Tueddiadau yng Ngweithlu GIG Cymru (ar 31 Mawrth 2019). Ar gael yn <https://aagic.gig.cymru/corfforol/dogfennau-allweddol/> [Fel ar 31 Rhagfyr 2019]
18. Y Bwrdd Gofal Sylfaenol Cenedlaethol. (2018) Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol. Ar gael o <http://www.gofalsylfaenolun.cymru.nhs.uk/sitesplus/documents/1191/Strategic%20Programme%20for%20Primary%20Care%20WT%20%28Cym%29.pdf> [Fel ar 31 Rhagfyr 2019]

10. Talfyriadau

Talfyriadau	Yn llawn	Diffiniad
AC	Gwiriwr Cywirdeb	Cynorthwyyr dosbarthu presgripsiynau sydd wedi ymgymryd â hyfforddiant lleol ychwanegol yn seiliedig ar gymhwysedd er mwyn gallu cadarnhau cywirdeb unrhyw bresgripsiwn a wiriwyd yn glinigol gan fferylllydd.
ACPT	Technegydd Gwirio Fferyllol Achrededig	Technegydd fferyllfa sydd wedi'i gofrestru â'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol sydd wedi ymgymryd ag achrediad yn seiliedig ar gymhwysedd ôl-gofrestru gyda darparwr hyfforddiant i gadarnhau cywirdeb unrhyw bresgripsiwn a wiriwyd yn glinigol gan fferylllydd.
DA	Cynorthwyydd Dosbarthu	Wedi cwblhau modiwlau perthnasol NVQ Lefel 2 (NOS) mewn Sgiliau Gwasanaeth Fferylliaeth.
DD	Gyrwyr sy'n Cludo Meddyginiaethau	Darparu gwasanaethau casglu a chludo presgripsiynau, meddyginiaethau a chynhyrchion o feddygfeydd, cartrefi pobl a'r fferyllfa.
CALI	Cyferth ag Amser Llawn	Yn mynegi nifer yr oriau y mae staff rhan-amser yn eu gweithio fel yr un nifer o oriau y byddai gweithwyr amser llawn yn eu gweithio. Mae'n galluogi cymariaethau data. Wedi'i fynegi i 1 lle degol drwy gydol yr adroddiad hwn
HC	Cyfrif Pennau	Cyfanswm y bobl a gyflogir mewn sefydliad penodol. Rhif cyfan bob amser.
IP	Rhagnodwr Annibynnol	Anodiad ôl-gofrestru ar gyfer fferylllydd, wedi'i ardystio gan Sefydliad Addysg Uwch i ragnodi.
MCA	Cynorthwyydd Cownter Meddyginiaethau	Wedi cwblhau cwrs Cynorthwyydd Cownter Meddyginiaethau sydd wedi'i achredu gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar Lefel 2 (NOS). Yn gwerthu meddyginiaethau dros y cownter ac yn gwybod pryd i gyfeirio pobl at fferylllydd.
P	Fferylllydd	O leiaf 5 mlynedd. Yn cynnwys gradd MPharm a 52 wythnos o hyfforddiant cyn-cofrestru gydag asesiad o bortffolio cymhwysedd yn y gwaith ac asesiad cofrestru cenedlaethol. Mae cofrestru gyda'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar gyfer Cymru, Lloegr a'r Alban yn cynnwys datganiad iechyd a gwiriadau cymeriad da.

PRP	Fferyllydd Cyn-cofrestru	Rhywun â gradd mewn fferylliaeth sy'n ymgymryd â rhaglen hyfforddi am flwyddyn mewn safle hyfforddi wedi'i achredu gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol dan oruchwyliaeth tiwtor achrededig. Cyfeirir ato fel 'fferyllydd cyn-cofrestru dan hyfforddiant' gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol.
PRPT	Technegydd Fferyllol Cyn-cofrestru	Hyfforddai sy'n ymgymryd â rhaglen hyfforddi 2 flynedd i ddod yn dechnegydd fferyllol sy'n cyrraedd safonau'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol ar gyfer addysg a hyfforddiant cychwynnol technegwyr fferyllol. Cyfeirir ato fel 'technegydd fferyllol cyn-cofrestru dan hyfforddiant' gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol.
TDA	Cynorthwydd Dosbarthu dan Hyfforddiant	Wedi'i gofrestru ar gwrs cynorthwydd dosbarthu sydd wedi'i achredu gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol ond heb ei gwblhau. Mae'n rhaid cofrestru o fewn 3 mis i ddechrau'r rôl a chwblhau'r cwrs o fewn 3 blynedd. Mae'r hyfforddiant fel arfer yn cymryd 12 mis i'w gwblhau.
TMCA	Cynorthwydd Cownter Meddyginiaethau dan Hyfforddiant	Wedi'i gofrestru ar gwrs cynorthwydd cownter meddyginiaethau sydd wedi'i achredu gan y Cyngor Fferyllol Cyffredinol ond heb ei gwblhau. Mae'n rhaid cofrestru o fewn 3 mis i ddechrau'r rôl a chwblhau'r cwrs o fewn 3 blynedd. Mae'r cwrs NVQ Lefel 2 hwn fel arfer yn cymryd 12 mis i'w gwblhau.

11. Geirfa

Arolwg Ansawdd	Un elfen o'r cynllun Ansawdd a Diogelwch a gynhwysir yn Fframwaith y Contract Fferylliaeth Gymunedol a all fod yn bwnc gwahanol bob blwyddyn ariannol.
Cwmni cadwyn mawr	Grŵp o 100 neu fwy o fferyllfeydd cymunedol.
Cyfaill Dementia	Rhywun sydd wedi darganfod mwy o wybodaeth am sut mae dementia yn effeithio ar berson er mwyn gwneud pethau bob dydd i'w helpu.
Cyflogir yn uniongyrchol	Un o weithwyr cyflogedig y fferyllfa.
Cymdeithas Fferyllfeydd Cwmni	Cymdeithas fasnach ar gyfer gweithredwyr fferyllfeydd mawr yng Nghymru, Lloegr a'r Alban.
Cymhwyster Galwedigaethol Cenedlaethol (NVQ)	Cymhwyster a enillir yn y gwaith sy'n cydnabod y sgiliau a'r wybodaeth sydd eu hangen ar berson er mwyn cyflawni swydd. Mae angen i'r ymgeisydd ddangos a phrofi ei gymhwysedd yn y rôl neu lwybr gyrfa a ddewiswyd ganddo.
Cymysgedd sgiliau	Y gwahanol fathau o swyddi a gwahanol lefelau o swyddi.
Cymhareb sgiliau	Cymhareb y staff cofrestredig i staff anghofrestredig.
Eiriolwyr Dementia	Rhywun sydd â gwybodaeth a sgiliau rhagorol mewn perthynas â gofalu am bobl â dementia.
Fferyllfa gymunedol annibynnol	Gall fod yn un siop gydag unig berchennog neu gall gynnwys sawl siop sy'n eiddo i unigolyn neu grŵp bach.
Fferylllydd arolygol	Fferylllydd a benodir i weithredu ar ran corff corfforaethol sy'n dymuno cynnal busnes fferylliaeth manwerthu fel y'i diffinnir yn Neddf Meddyginiaethau 1968.
Fferylllydd cyfrifol	Fferylllydd ar ddyletswydd sy'n gyfrifol am redeg y fferyllfa yn effeithiol a chyflenwi'r holl feddyginiaethau o'r adeilad cofrestredig
Fframwaith y Cytundeb Fferylliaeth Gymunedol	Yn disgrifio telerau gwasanaeth y GIG (a safonau/mecanweithiau ar gyfer hawliadau) a ddilynir gan Fwrdd Iechyd Lleol GIG Cymru er mwyn talu fferyllfa gymunedol gofrestredig.
Hunangyflogedig	Fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol nad ydynt yn cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan y fferyllfa ond sy'n cael eu cyflogi i gwmpasu dyletswyddau proffesiynol ar ddyddiadau ac amseroedd penodol naill ai'n breifat neu drwy asiantaeth.
Rhagnodwr annibynnol	Ymarferydd sy'n asesu, yn gwneud diagnosis ac yn gwneud penderfyniadau clinigol gan gynnwys rhagnodi meddyginiaethau.

Rhagnodwr atodol	Mae rhagnodi atodol yn bartneriaeth rhwng rhagnodwr annibynnol (meddyg neu ddeintydd) a rhagnodwr atodol i weithredu Cynllun Rheoli Clinigol y cytunwyd arno ar gyfer claf unigol gyda chytundeb y claf hwnnw.
Rhif Aelod Cofrestredig	Rhif unigryw wedi'i aseinio o gofrestr broffesiynol y Cyngor Fferyllol Cyffredinol i fferyllydd neu dechnegydd fferyllol unigol.
Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol (NOS)	Datganiadau o'r safonau perfformiad y mae'n rhaid i unigolion eu cyrraedd wrth gyflawni swyddogaethau yn y gweithle, ynghyd â manylebau am y wybodaeth a'r ddealltwriaeth greiddiol.
Swydd Wag	Swydd nad yw wedi'i llenwi ar hyn o bryd y mae cyflogwr yn recriwtio i'w llenwi neu'n bwriadu recriwtio iddi yn y dyfodol agos. Nid yw'n cynnwys unrhyw swyddi sy'n cael eu llenwi'n rheolaidd gan weithwyr locwm a lle mae cynlluniau i barhau â'r gwasanaeth hwn.
Taliad Ansawdd a Diogelwch	Yn cyfeirio at daliad dan gontract y gellir ei hawlio os yw contractwr fferylliaeth gymunedol yn bodloni pob elfen o'r Cynllun Ansawdd a Diogelwch yn Fframwaith y Cytundeb Fferylliaeth Gymunedol mewn blwyddyn ariannol.

Atodiad 1: Arolwg Ansawdd a Diogelwch 2018-19

Arolwg o Weithlu Fferylliaeth Gymunedol Cymru

Pwy sy'n cynnal yr arolwg?

Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC) sy'n noddî'r arolwg Ansawdd a Diogelwch eleni ym maes fferylliaeth gymunedol. Mae'r arolwg yn cael ei gynnal mewn partneriaeth â Fferylliaeth Gymunedol Cymru, Llywodraeth Cymru a Byrddau Iechyd.

Pam mae'r arolwg yn cael ei gynnal?

Bydd yr arolwg yn darparu'r data gwaelodlin cyntaf i Gymru ar faint y gweithlu fferylliaeth gymunedol a'r gymysgedd sgiliau. Bydd Addysg a Gwella Iechyd Cymru yn defnyddio'r data i gynllunio'r hyfforddiant cywir a datblygu rolau i gefnogi fferylliaeth gymunedol i symud tuag at contract mwy clinigol yng Nghymru.

Pwy ddylai gwblhau'r arolwg?

Mae'n ofynnol i bob fferyllfa a gafodd daliad contract Ansawdd a Diogelwch ym mis Mehefin 2018 gwblhau'r arolwg yn ystod y 6 wythnos rhwng Chwefror 18 - 29 Mawrth 2018.

Datganiad Preifatrwydd

Fel yn 2017, cesglir y data ar lefel fferyllfa unigol sydd dan contract. Mae Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC) yn gyfrifol am gasglu data, eu dadansoddi, adrodd arnynt a'u diogelwch. Efallai y bydd AaGIC yn cysylltu â fferyllfeydd unigol yn unol â'r caniatâd a roddir i ni yn yr arolwg.

Oherwydd sensitifrwydd posibl yn ymwneud â busnes, NI fydd data am fferyllfeydd unigol yn cael eu rhannu y tu allan i AaGIC. Caiff data eu cydgrynhoi ar lefel clwstwr gofal sylfaenol, bwrdd iechyd a lefel genedlaethol er mwyn gallu cymharu ar draws gwahanol ardaloedd. Bydd gwybodaeth ar y lefelau uwch hyn yn cael ei chyhoeddi yn adroddiad terfynol yr arolwg ar wefan AaGIC.

Bydd data'r arolwg yn cael eu diogelu gan gyfrinair ar rwydwaith â mynediad cyfyngedig a bydd mynediad yn gyfyngedig i arweinydd y prosiect, y tîm digidol a'r tîm dadansoddi data o fewn AaGIC er mwyn cynhyrchu adroddiad. Gan fod yr arolwg hwn yn ymwneud â thaliad contract y GIG, byddwn yn hysbysu'r Bwrdd Iechyd perthnasol am rifau cyfrif fferyllfeydd cymunedol nad ydynt wedi cwblhau'r Arolwg Ar-lein erbyn 29 Mawrth 2019.

Sut mae cael mynediad at yr arolwg?

Bydd Fferylliaeth Gymunedol Cymru yn anfon e-bost gyda dolenni i'r arolwg at contractwyr cyn i'r arolwg ddechrau ar 18 Chwefror 2018. Bydd y system ENAS hefyd yn darparu dolenni i'r arolwg. Gellir cwblhau'r arolwg yn Gymraeg neu yn Saesneg.

Rhaid i un unigolyn fwydo un set ddata i'r offeryn Arolwg Ar-lein. Gellir gwneud hyn mewn un sesiwn (rydym yn amcangyfrif y bydd hyn yn cymryd hyd at 30 munud), neu mae modd cadw'r arolwg a dychwelyd ato'n ddiweddarach drwy ddolen mewn e-bost sy'n cael ei gynhyrchu a'i anfon i'r cyfeiriad e-bost a ddarperir gan yr ymatebydd.

Gellir ymateb i'r arolwg drwy gyfrwng dyfais llechen neu gyfrifiadur sydd â chysylltiad i'r rhyngwyd.

Nodiadau pwysig ar baratoi ar gyfer cwblhau'r arolwg

Bydd angen casglu gwybodaeth o sawl adnodd er mwyn cwblhau pob rhan o'r arolwg. Efallai y bydd angen i reolwr y fferyllfa a'r fferyllydd arolygol neu eu dirprwyon goladu gwybodaeth er mwyn gwneud hyn.

Rydym yn argymhell eich bod yn defnyddio copi papur o'r ffurflen 'Casglu Data' a ddarperir i helpu gyda hyn. Cynhwysir canllawiau i gynorthwyo gyda dehongli cwestiynau. Mae'n bwysig bod gan Gymru set ddata gywir ar ddiwedd yr arolwg.

Nodiadau atgoffa

Bydd Fferylliaeth Gymunedol Cymru yn anfon negeseuon e-bost neu'n ffonio'r rhai na fyddant wedi ymateb unwaith yr wythnos tra bydd yr arolwg ar agor.

Os oes gennych unrhyw broblemau neu gwestiynau, anfonwch e-bost at michele.sehrawat@wales.nhs.uk

Atodiad 2: Arolwg o Weithlu Fferylliaeth Gymunedol Cymru

Ffurflen Casglu Data a Chanllawiau i gontractwyr

Rydym yn argymhell eich bod yn defnyddio copi caled o'r ffurflen casglu data hon i gasglu'r wybodaeth allweddol y bydd ei hangen arnoch cyn ceisio cwblhau'r Arolwg Ar-lein.

Mae'n bwysig bod y ffigurau a roddwch mor gywir â phosibl. Mae rhywfaint o ganllawiau wedi'u cynnwys i gynorthwyo gyda dehongli'r cwestiynau. Dylid anfon unrhyw gwestiynau eraill drwy e-bost at michele.sehrawat@wales.nhs.uk

Rydym yn cofnodi'r niferoedd ar gyfer pob grŵp staff gwahanol sy'n rhan o dîm y fferyllfa gymunedol a nifer y swyddi gwag. Rydym am ddeall mwy am anghenion datblygu'r gweithlu ar gyfer y tîm fferylliaeth gymunedol. Gallai hyn gynnwys cefnogi datblygu sgiliau iaith Gymraeg, felly rydym yn cofnodi cymhwysedd presennol y tîm fferylliaeth gymunedol.

Nodiadau Esboniadol

Wrth gwblhau'r arolwg dylech gofnodi gwybodaeth am lefel staffio'r fferyllfa gymunedol hon am wythnos waith lawn 7 diwrnod. Gallwch ddefnyddio'r wythnos yr ydych yn cwblhau'r holiadur ynddi, neu os yw'n briodol, y cyfnod saith diwrnod cyflawn diweddaraf y mae gennych y ffigurau angenrheidiol ar ei gyfer ac sydd rhwng dydd Llun 18 Chwefror a Dydd Sul 31 Mawrth.

Rhowch ffigurau cywir ar gyfer y cyfnod hwn hyd yn oed os nad ydych yn teimlo ei fod yn gyfnod "nodweddiadol". Dylai'r data gynnwys unrhyw staff locwm a ddefnyddir i gynnal lefelau staffio arferol (fferyllwyr neu dechnegwyr fferyllol) yn ystod yr wythnos honno.

Mae'r arolwg yn gofyn cwestiynau am tua 10 o wahanol grwpiau staff fferyllol, ond efallai na fyddwch yn cyflogi pob grŵp o staff yn y fferyllfa hon:

1. Fferyllwyr (gan gynnwys fferyllwyr locwm, gyda chwestiynau dilynol am ragnodwyr annibynnol)
2. Fferyllwyr Cyn-cofrestru
3. Technegwyr Fferyllol (gan gynnwys cwestiwn dilynol ar y niferoedd sy'n gymwys i wirio cywirdeb meddyginiaethau)
4. Technegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru
5. Gwirwyr Cywirdeb (nad ydynt yn dechnegwyr fferyllol cofrestredig gyda'r GPhC)
6. Cynorthwywyr Dosbarthu Cymwysedig*
7. Cynorthwywyr Dosbarthu dan Hyfforddiant
8. Cynorthwywyr Cownter Meddyginiaethau Cymwysedig
9. Cynorthwywyr Cownter Meddyginiaethau Dan Hyfforddiant
10. Gyrwyr sy'n Cludo Meddyginiaethau (mae'r adran hon yn ddewisol)

PEIDIWCH â chynnwys

1. Staff eraill nad ydynt yn gweithio ar y cownter meddyginiaethau nac yn y ddosbarthfa (fel y rhai sy'n gwerthu nwyddau cyffredinol).
2. Rheolwyr corfforaethol a gweinyddwyr sy'n gweithio yn y fferyllfa ond nad ydynt yn darparu i'r cyhoedd.
3. Y rhai sy'n gweithio yma mewn amgylchiadau arbennig, er enghraifft pan fydd salwch annisgwyl ymysg y staff

Oriau a weithir yr wythnos	Ffigur Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI) i'w ddefnyddio ar gyfer yr arolwg hwn
Hyd at 4	0.1
>4 i 8	0.2
>8 i 12	0.3
>12 i 16	0.4
>16 i 20	0.5
>20 i 24	0.6
>24 i 28	0.7
>28 i 32	0.8
>32 i 36	0.9
>36	1.0

Mae'r Arolwg yn gofyn am gyfanswm y staff 'Cyfwerth ag Amser Llawn' (CALI) a'r 'cyfrif pennau' (nifer y bobl) ym mhob grŵp staff.

Cyfwerth ag Amser Llawn - Mae rhai staff yn gweithio'n rhan amser felly mae'n rhaid mynegi cyfanswm oriau gwaith pob grŵp staff fel cyfran o staff 'Cyfwerth ag Amser Llawn' (CALI). Un aelod o staff amser llawn = 1 CALI. Defnyddiwch yr ystod gyfeirio safonol a ddarperir i gyfrifo ffigurau CALI ar gyfer pob grŵp o staff at ddiben yr arolwg hwn.

Cyfrif Pennau - mae hwn bob amser yn rhif cyfan gan ei fod yn cyfeirio at nifer yr aelodau unigol o staff.

Cyfrifiad enghreifftiol - Mae gennych chi 3 chynorthwydd cownter meddyginiaethau sy'n gweithio 10 awr, 30 awr a 40 awr.

I gyfrifo'r cyfanswm Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI) ar gyfer y grŵp staff hwn, nodwch nifer yr oriau y mae pob aelod o staff yn y tabl yn eu gweithio a darllenwch y rhif CALI cyfatebol. Adiwhch y rhifau CALI at ei gilydd.

O'r tabl ar dudalen 1: 10 awr = 0.3 CALI, 20 awr = 0.6 CALI, 30 awr = 0.8 CALI

Cyfanswm CALI ar gyfer y grŵp staff hwn yw $0.3 + 0.6 + 0.8 = 1.7$ CALI

Y Cyfrif Pennau ar gyfer y grŵp staff hwn yw $1 + 1 + 1 = 3$

MAE'R BROSES O GASGLU DATA AR GYFER YR AROLWG YN DECHRAU YMA

1. Mae'r arolwg hwn yn cyfeirio at y gweithlu fferylliaeth gymunedol yn:

Enw'r Fferyllfa	Rhif y Cyfrif (fformat 60XXXXX)	Cyfeiriad y Fferyllfa
Enw cyswllt	Cyfeiriad e-bost	Cod Post y Fferyllfa

Cofnodwch nifer y staff ym mhob grŵp o staff sy'n gweithio yn ystod yr wythnos 7 diwrnod a ddewiswyd gennych

Grŵp Staff 1: Fferyllwyr Llenwch y tabl isod gyda'r wybodaeth am y fferyllwyr yn eich tîm.

2. Mae'r cwestiwn hwn yn ymwneud â fferyllwyr, sydd wedi'u cofrestru gyda GPhC, ac sy'n gweithio fel fferyllwyr ar hyn o bryd. Cofiwch gynnwys fferyllwyr sy'n gweithio yn y ddosbarthfa, mewn cartrefi gofal, unedau dosbarthu, a'r rhai a all fod yn darparu gwasanaethau uwch ac ychwanegol yn unig, yn genedlaethol neu'n lleol. *Sicrhewch eich bod yn cofnodi fferyllwyr cyflogedig a hunangyflogedig (locwm) ar wahân.*

			Nifer y fferyllwyr â sgiliau yn y Gymraeg <i>(Dylai rhifau cyfan yn y colofnau hyn adio i'r Cyfrif Pennau ar gyfer y grŵp staff)</i>					
Grŵp Staff	Cywerth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan	Yn gallu siarad, darllen ac ysgrifennu'r iaith	Yn gallu siarad a darllen yr iaith ond nid ei hysgrifennu	Yn gallu siarad yr iaith ond nid ei darllen na'i hysgrifennu	Yn gallu deall Cymraeg llafar yn unig	Cyfuniad arall o sgiliau	Dim sgiliau
<i>Enghraifft</i>								
<i>2 fferylllydd</i>	<i>1.5</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>0 locwm</i>	<i>0.0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Fferyllwyr a gyflogir yn uniongyrchol								
Fferyllwyr locwm								

3. Llenwch y tabl isod gyda'r wybodaeth am y fferyllwyr yn eich tîm sy'n ymarfer fel rhagnodwyr annibynnol yn y fferyllfa gymunedol hon. Sicrhewch eich bod yn cofnodi fferyllwyr cyflogedig a hunangyflogedig (locwm) ar wahân.

	Cywerth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan
Fferyllwyr a gyflogir yn uniongyrchol sy'n ymarfer fel rhagnodwyr annibynnol		
Fferyllwyr hunangyflogedig sy'n ymarfer fel rhagnodwyr annibynnol		

4. Llenwch y tabl isod gyda'r wybodaeth am y fferyllwyr yn eich tîm sy'n gweithio yn y fferyllfa hon sydd ag anodiad Rhagnodwr Annibynnol gyda'r GPhC, ond nad ydynt yn defnyddio'r sgil hwn o fewn y fferyllfa gymunedol hon? Mae hyn yn cyfeirio at y fferyllwyr yr ydych wedi dweud wrthym amdanynt yng nghwestiwn 3.

	Cywerth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan
Fferyllwyr a gyflogir yn uniongyrchol, wedi'u hanodi fel rhagnodwyr annibynnol, NAD YDYNT yn ymarfer yma		
Fferyllwyr hunangyflogedig, wedi'u hanodi fel rhagnodwyr annibynnol, NAD YDYNT yn ymarfer yma		

5. Faint o swyddi gwag sydd gennych ar gyfer fferyllwyr? (Diffiniwch swydd wag fel swydd nad yw wedi'i llenwi ar hyn o bryd yr ydych naill ai'n recriwtio i'w llenwi neu'n bwriadu recriwtio iddi yn y dyfodol agos. Peidiwch â chynnwys unrhyw swydd yr ydych wedi penodi rhywun iddi, hyd yn oed os ydych yn aros iddynt ddechrau gweithio. Peidiwch â chynnwys unrhyw swyddi rydych yn eu llenwi'n rheolaidd â staff locwm ac yn bwriadu parhau i wneud hynny.)

	Cyferwerth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan
Swyddi gwag ar gyfer fferyllwyr a gyflogir yn uniongyrchol		

6. Pa mor hawdd neu anodd mae'n dueddol o fod i'r fferyllfa hon lenwi swyddi fferyllwyr? (Ticiwch yr ymateb mwyaf priodol)

hawdd iawn	gweddol hawdd	ddim yn hawdd nac yn anodd	anodd iawn	ddim yn gwybod.

Grŵp Staff 2: Fferyllwyr Cyn-cofrestru Dan Hyfforddiant Mae'r cwestiwn hwn yn ymwneud â fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant ar raglen hyfforddi a gymeradwyir gan GPhC yn y fferyllfa hon.

7. Llenwch y tabl isod gyda'r wybodaeth am y fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant yn eich tîm.

			Nifer y fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant â sgiliau yn y Gymraeg <i>(Dylai rhifau cyfan yn y colofnau hyn adio i'r Cyfrif Pennau ar gyfer y grŵp staff)</i>					
Grŵp Staff	Cyferwerth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan	Yn gallu siarad, darllen ac ysgrifennu'r iaith	Yn gallu siarad a darllen yr iaith ond nid ei hysgrifennu	Yn gallu siarad yr iaith ond nid ei darllen na'i hysgrifennu	Yn gallu deall Cymraeg llafar yn unig	Cyfuniad arall o sgiliau	Dim sgiliau
Fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant								

Mae'r cwestiynau hyn yn ymwneud â swyddi gwag ar gyfer fferyllwyr cyn cofrestru dan hyfforddiant.

8. A wnaethoch chi geisio recriwtio unrhyw fferylllydd cyn-cofrestru dan hyfforddiant neu ragor o fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant ar gyfer y fferyllfa hon ar gyfer y flwyddyn hyfforddi 2018-19?

Do	Naddo	Byddai'n well gennyf beidio â dweud

8a. Ydych chi eisoes wedi penodi un neu fwy o fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant ar gyfer y fferyllfa hon ar gyfer y flwyddyn hyfforddi 2019-20?

Ydw	Nac ydw	Byddai'n well gennyf beidio â dweud

8b. Ydych chi'n dal i fwriadu recriwtio un neu fwy o fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant ar gyfer y fferyllfa hon ar gyfer y flwyddyn hyfforddi 2019-20?

Ydw	Nac ydw	Byddai'n well gennyf beidio â dweud

9. Pa mor hawdd neu anodd mae'n dueddol o fod i lenwi swyddi fferyllwyr cyn-cofrestru dan hyfforddiant ar gyfer y fferyllfa hon? (Ticiwch yr ymateb mwyaf priodol)

hawdd iawn	gweddol hawdd	ddim yn hawdd nac yn anodd	anodd iawn	ddim yn gwybod

Grŵp Staff 3: Technegwyr Fferyllol Mae'r cwestiwn hwn yn ymwneud â thechnegwyr fferyllol sydd wedi cofrestru gyda'r GPhC.

10. Llenwch y tabl isod gyda'r wybodaeth am y technegwyr fferyllol yn eich tîm fferyllol.

			Nifer y technegwyr fferyllol â sgiliau yn y Gymraeg <i>(Dylai rhifau cyfan yn y colofnau hyn adio i'r Cyfrif Pennau ar gyfer y grŵp staff)</i>					
Grŵp Staff	Cyferth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan	Yn gallu siarad, darllen ac ysgrifennu'r iaith	Yn gallu siarad a darllen yr iaith ond nid ei hysgrifennu	Yn gallu siarad yr iaith ond nid ei darllen na'i hysgrifennu	Yn gallu deall Cymraeg llafar yn unig	Cyfuniad arall o sgiliau	Dim sgiliau
Technegwyr fferyllol a gyflogir yn uniongyrchol								
Technegwyr fferyllol locwm								

11. Cofnodwch nifer y technegwyr fferyllol, sydd wedi'u cofrestru â'r GPhC, sy'n gweithio yn y fferyllfa hon yr wythnos hon sydd wedi'u hachredu i wirio cywirdeb presgripsiynau.

Sicrhewch eich bod yn cofnodi technegwyr fferyllol cyflogedig a hunangyflogedig (locwm) ar wahân. Mae hyn yn cyfeirio at y technegwyr fferyllol yr ydych wedi dweud wrthym amdanynt yng nghwestiwn 10.

	Cyferth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan
Technegwyr Fferyllol a Gyflogir yn Uniongyrchol sydd wedi'u hachredu i wirio cywirdeb		
Technegwyr Fferyllol Hunangyflogedig sydd wedi'u hachredu i wirio cywirdeb		

12. Faint o swyddi gwag sydd gennych ar gyfer technegwyr fferyllol?

	Cyferwerth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan
Swyddi gwag ar gyfer technegwyr fferyllol a gyflogir yn uniongyrchol		

13. Pa mor hawdd neu anodd mae'n dueddol o fod i'r fferyllfa hon lenwi swyddi technegwyr fferyllol? (Ticiwch yr ymateb mwyaf priodol)

hawdd iawn	gweddol hawdd	ddim yn hawdd nac yn anodd	anodd iawn	ddim yn gwybod.

Grŵp Staff 4: Technegwyr fferyllol cyn-cofrestru dan hyfforddiant

Technegwyr fferyllol cyn-cofrestru dan hyfforddiant sydd wedi cofrestru ar gwrs sy'n cael ei gydnabod gan y GPhC (neu wedi'i gwblhau ac yn aros am gofrestrriad). Cofiwch gynnwys y rhai sy'n cael eu cefnogi gan Brentisiaethau Modern. Dylai'r rhai sydd wedi cwblhau'r cwrs ond sydd wedi dewis peidio â chofrestru gyda'r GPhC gael eu cynnwys o dan gynorthwywyr dosbarthu.

14. Llenwch y tabl isod gyda'r wybodaeth am y technegwyr fferyllol cyn-cofrestru dan hyfforddiant yn eich tîm.

			Nifer y technegwyr fferyllol cyn-cofrestru dan hyfforddiant â sgiliau yn y Gymraeg (Dylai rhifau cyfan yn y colofnau hyn adio i'r Cyfrif Pennau ar gyfer y grŵp staff)					
Grŵp Staff	Cyferwerth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan	Yn gallu siarad, darllen ac ysgrifennu'r iaith	Yn gallu siarad a darllen yr iaith ond nid ei hysgrifennu	Yn gallu siarad yr iaith ond nid ei darllen na'i hysgrifennu	Yn gallu deall Cymraeg llafar yn unig	Cyfuniad arall o sgiliau	Dim sgiliau
Technegwyr fferyllol cyn-cofrestru dan hyfforddiant								

15. Faint o'ch cyrsiau technegwyr fferyllol cyn-cofrestru dan hyfforddiant sy'n cael eu cyllido ag arian Prentisiaethau Modern Llywodraeth Cymru? Rhowch sero '0.0' os nad ydych yn cyflogi unrhyw dechnegwyr fferyllol cyn-cofrestru.

	Cyferwerth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan
Swyddi gwag ar gyfer Technegwyr Fferyllol Cyn-cofrestru		

16 . Faint o swyddi gwag sydd gennych ar gyfer technegwyr fferyllol cyn-cofrestru dan hyfforddiant?

	Cyferwerth ag Amser Llawn (CALI) <i>1 pwynt degol</i>	<i>Cyfrif Pennau</i> <i>Rhif cyfan</i>
Swyddi gwag ar gyfer Technegwyr Fferyllol Cyn- cofrestru		

Grwpiau Staff: Pob aelod o staff fferyllol anghofrestredig

Mae'r cwestiwn hwn yn ymwneud â staff anghofrestredig yn eich tîm fferylliaeth. Mae hyn yn cynnwys yr holl staff canlynol: -

Grŵp Staff 5: Gwirwyr Cywirdeb neu'r rhai y cyfeirir atynt fel Technegwyr Gwirio Achrededig (ACT) NAD ydynt wedi'u cofrestru gyda'r GPhC. (PEIDIWCH â chynnwys y staff hynny yr ydych chi eisoes wedi eu cynnwys yn yr arolwg hwn fel technegwyr fferyllol)

Grŵp Staff 6: Cynorthwywyr dosbarthu cymwys NVQ lefel 2, BTEC lefel 2, City & Guilds lefel 2 (neu sydd wedi cwblhau NVQ lefel 3 ond NAD ydynt yn bwriadu cofrestru gyda'r GPhC)

Grŵp Staff 7: Cynorthwywyr dosbarthu dan hyfforddiant: Cynorthwywyr dosbarthu dan hyfforddiant sydd wedi'u cofrestru ar gwrs NVQ lefel 2, BTEC lefel 2, City & Guilds lefel 2 ond sydd heb ei gwblhau eto.

Grŵp Staff 8: Cynorthwywyr cownter meddyginiaethau cymwysedig (MCA) Wedi cwblhau cwrs achrededig y GPhC.

Grŵp Staff 9: Cynorthwywyr cownter meddyginiaethau cymwysedig sydd wedi cofrestru ar gwrs achrededig y GPhC

Grŵp Staff 10. Gyrwyr sy'n cael eu cyflogi at ddibenion cludo meddyginiaethau wedi'u rhagnodi i fan preswyllo person. Yn gyffredinol, NID yw cludo meddyginiaethau yn wasanaeth dan gontract (gydag ambell eithriad). Oherwydd y cysylltiad gyda phobl yn eu man preswyllo arferol, cydnabyddir y gall fod gan staff yn y rôl hon anghenion hyfforddi y gallwn geisio eu bodloni. Os nad oes gennych unrhyw yrwyr sy'n cludo meddyginiaethau, NEU os nad ydych am ddatgelu eu niferoedd, gallwch nodi '0.0' ar gyfer y grŵp staff hwn.

Mae polisi'r GPhC ar hyfforddiant sylfaenol ar gyfer yr holl staff fferyllol anghofrestredig ar gael yn https://www.pharmacyregulation.org/sites/default/files/document/interim_policy_on_minimum_training_requirements_for_unregistered_pharmacy_staff_sept_2018_final.pdf

17. Llenwch y tabl isod gyda'r wybodaeth am holl staff fferyllol anghofrestredig yn eich tîm.

			Nifer y staff fferyllol anghofrestredig â sgiliau yn y Gymraeg <i>(Dylai rhifau cyfan yn y colofnau hyn adio i'r Cyfrif Pennau ar gyfer y grŵp staff)</i>					
Grŵp Staff	Cyferth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Cyfrif Pennau Rhif cyfan	Yn gallu siarad, darllen ac ysgrifennu'r iaith	Yn gallu siarad a darllen yr iaith ond nid ei hysgrifennu	Yn gallu siarad yr iaith ond nid ei darllen na'i hysgrifennu	Yn gallu deall Cymraeg llafar yn unig	Cyfuniad arall o sgiliau	Dim sgiliau
Gwirwyr Cywirdeb								
Cynorthwyyr dosbarthu cymwysedig								
Cynorthwyyr dosbarthu dan hyfforddiant								
Cynorthwyyr cownter meddyginiaethau cymwysedig								
Cynorthwyyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant								

18. Faint o swyddi gwag sydd gennych ar gyfer pob grŵp o staff fferyllol anghofrestredig?

	Cyferth ag Amser Llawn (CALI) 1 pwynt degol	Pennaeth Cyfrif Rhif cyfan
Gwirwyr Cywirdeb		
Cynorthwyyr dosbarthu cymwysedig		
Cynorthwyyr dosbarthu dan hyfforddiant		
Cynorthwyyr cownter meddyginiaethau cymwysedig		
Cynorthwyyr cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant		
Gyrwyr sy'n cludo meddyginiaethau		

Cwestiynau Datblygu'r Gweithlu - Mae angen i Addysg a Gwellu Iechyd Cymru flaenoriaethu meysydd allweddol ar gyfer hyfforddiant fferylliaeth dros y 3 blynedd nesaf. Rydym eisiau cefnogi fferylliaeth gymunedol i ddatblygu ei gweithlu er mwyn darparu gwasanaethau mwy clinigol.

19. Dewiswch un ateb ar gyfer pob datganiad isod

	Mae darpariaeth newydd yn hanfodol	Byddai darpariaeth newydd yn fuddiol iawn	Byddai darpariaeth newydd yn eithaf buddiol	Hyfforddiant eisoes ar gael/staff eisoes wedi'u hyfforddi	Ddim yn berthnasol
Datblygu sgiliau ymchwil	O	O	O	O	O
Cefnogi pobl â phroblemau iechyd meddwl	O	O	O	O	O
Cefnogi pobl ag anableddau dysgu	O	O	O	O	O
Cefnogi gofalwyr	O	O	O	O	O
Cefnogi pobl ag anghenion gofal lliniarol	O	O	O	O	O
Cefnogi pobl i wneud newidiadau i'w ffordd o fyw	O	O	O	O	O
Darparu gwasanaethau gofal cartref	O	O	O	O	O
Sgiliau asesu diagnostig ar gyfer cyflyrau aciwt	O	O	O	O	O
Cyflwyniad i sgiliau arwain	O	O	O	O	O
Datblygu sgiliau arwain uwch	O	O	O	O	O
Datblygu sgiliau Addysg a Hyfforddi i'w defnyddio yn y gweithle	O	O	O	O	O
Diweddariadau o ran gwybodaeth therapiwtig, Cartrefi Gofal	O	O	O	O	O
Diweddariadau o ran gwybodaeth therapiwtig, Gofal Cancer	O	O	O	O	O
Diweddariadau o ran gwybodaeth therapiwtig, Clefyd yr Afu/lau	O	O	O	O	O
Diweddariadau o ran gwybodaeth therapiwtig, Iechyd Meddwl	O	O	O	O	O
Diweddariadau o ran gwybodaeth therapiwtig yn ymwneud â gwasanaethau uwch cenedlaethol (meddyginiaethau anadlol, gwrth-orbwysedd a risg uchel)	O	O	O	O	O
Hyfforddiant cychwynnol i gynorthwyyr cownter meddyginiaethau	O	O	O	O	O
Hyfforddiant cychwynnol i gynorthwyyr dosbarthu fferylliaeth	O	O	O	O	O

Efallai y bydd gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru rôl o ran darparu, hwyluso neu gydlyn ystod o weithgareddau hyfforddi i'r tîm fferylliaeth gymunedol. Bydd y wybodaeth ganlynol yn darparu llinell sylfaen i'n helpu i gynllunio ein hadnoddau.

20-22. Beth yw nifer y staff yn nhîm y fferyllfa hon sydd EISOES WEDI'U HYFFORDDI yn y meysydd canlynol?

Rhowch y cyfrif pennau ar gyfer nifer y staff yn nhîm y fferyllfa hon sydd wedi'u hyfforddi yn y meysydd canlynol?	Nifer (rhif cyfan)
Lefel Arian* Gwella Ansawdd Gyda'n Gilydd (IQT), 1000 o fywydau	
Cyfaill Dementia (Cymdeithas Alzheimer)	
Hyrwyddwr Dementia (Cymdeithas Alzheimer)	

* Mae hyn yn wahanol i Lefel Efydd Gwella Ansawdd gyda'n Gilydd, a gwrmpesir fel rhan o NESA (Achrediad Gwasanaethau Ychwanegol Cenedlaethol) neu daliadau Ansawdd a Diogelwch blaenorol.

23. Ydy eich fferyllfa yn bwriadu manteisio ar hyfforddiant i Ragnodwyr Annibynnol yn ystod y 12 mis nesaf?

Ydw ☐

Nac ydw ☐

Mae'r cwestiwn canlynol yn gofyn sut y gallwn gefnogi unigolion a thimau fferyllol i ddatblygu eu cymhwysedd eu hunain yn y Gymraeg drwy ddarparu mynediad i gyfleoedd hyfforddi sy'n datblygu sgiliau yn y Gymraeg.

24. I ba raddau y byddai hyder y tîm fferylliaeth wrth ddefnyddio'r Gymraeg yn elwa ogae mynediad at yr hyfforddiant iaith canlynol drwy dîm Addysg a Gwella lechyd Cymru (AaGIC)?

Dewiswch un ateb ar gyfer pob datganiad

	Mae mynediad neu ddarpariaeth newydd yn hanfodol er mwyn gwella hyder	Byddai mynediad yn fuddiol iawn i wella hyder	Byddai mynediad yn eithaf buddiol i wella hyder	Mynediad eisoes ar gael	Mae'r staff eisoes yn hyderus neu ni fyddai dim budd o ddarparu mwy o hyfforddiant
Mynediad at gyrsiau e-ddysgu					
Mynediad at 'apiau' dysgu Cymraeg					
Hyfforddiant wyneb yn wyneb ar y safle*					
Hyfforddiant oddi ar y safle mewn lleoliad sy'n lleol i chi+					
Hyfforddiant oddi ar y safle mewn lleoliad rhanbarthol					
Hyfforddiant penodol a gyflwynir drwy ddulliau dysgu cyfunol (wyneb yn wyneb ac ar-lein)					

*Gellir darparu hyfforddiant ar y safle lle y gall 12 neu fwy o staff fynychu ar amser penodol

+ Gellir darparu hyfforddiant oddi ar y safle lle y gall 12 neu fwy o staff ar draws daearyddiaeth leol fynychu (e.e. hyfforddiant mewn clwtwr gofal sylfaenol)

25. Lle mae 12 o bobl neu fwy mewn ardal leol yn chwilio am hyfforddiant iaith Gymraeg, gall Addysg a Gwella lechyd Cymru (AaGIC) helpu i drefnu cyrsiau am ddim.

Nodwch isod os hoffech i ni gysylltu â chi ynglŷn â chysiau Cymraeg yn eich ardal chi.

Ydw, rwy'n fodlon i chi gysylltu â'r fferyllfa hon mewn perthynas â hyfforddiant iaith Gymraeg lleol a rhanbarthol	☐
Nac ydw, nid wyf yn fodlon i chi gysylltu â'r fferyllfa hon mewn perthynas â hyfforddiant iaith Gymraeg lleol a rhanbarthol	☐

25a. Rhwch gyfeiriad e-bost cyswllt i ni gysylltu â chi am hyfforddiant Cymraeg os yw hyn yn wahanol i gyfeiriad e-bost y person sy'n cwblhau'r arolwg hwn.

Ar hyn o bryd NID yw Addysg a Gwella lechyd Cymru (AaGIC) yn cynnig Prentisiaeth Fodern Lefel 2 mewn fferylliaeth i gynorthwyywyr dosbarthu. Bydd yr ymatebion yn llywio'r angen am achos busnes yn y maes hwn.

Byddai cyllid Prentisiaeth Fodern yn ei gwneud yn ofynnol i ddysgwyr ddilyn cymhwyster gwybodaeth, asesiad cymhwyster NVQ lefel 2 yn y gweithle (20 credyd), Hawliau a Chyfrifoldebau Cyflogaeth a Sgiliau Hanfodol Cymru.

26. Pe bai cyllid Prentisiaeth Fodern ar gael, faint o staff yn y fferyllfa hon fydddech chi'n eu cefnogi i ymgymryd â'r datblygiad hwn yn ystod y 5 mlynedd nesaf? Seiliwch eich ymateb ar eich trosiant staff presennol.

Cyfrif pennau (rhif cyfan heb unrhyw le degol)

26a. Unrhyw sylwadau ychwanegol ar Brentisiaethau Modern

27. Mae Addysg a Gwellu Iechyd Cymru (AaGIC) yn gweithio i hwyluso partneriaethau rhwng cyflogwyr i ddarparu mwy o gyfleoedd hyfforddi aml-sector i fferyllwyr cyn-cofrestru. Rhowch wybod i ni am eich sefyllfa:

Mae gennyf ddiddordeb mewn cymorth i ddatblygu'r fferyllfa hon i ddod yn safle hyfforddi cofrestredig gyda'r GPhC	☐
Na - Nid wyf am i'r fferyllfa hon ymwneud â hyfforddi fferyllwyr cyn-cofrestru	☐
Ddim yn berthnasol, mae'r fferyllfa hon eisoes yn safle hyfforddi cofrestredig ar gyfer fferyllwyr cyn cofrestru	☐

28. Mae gan Addysg a Gwellu Iechyd Cymru (AaGIC) ddiddordeb mewn targedu cymorth i diwtoriaid fferyllwyr cyn-cofrestru. A allwn gysylltu â chi mewn perthynas â datblygu hyfforddiant i diwtor fferyllwyr cyn-cofrestru?

Gallwch - Rwy'n fodlon i chi gysylltu â'r fferyllfa hon ynglŷn â hyfforddi a datblygu tiwtor i fferyllwyr cyn-cofrestru	☐
Na allwch - Nid wyf yn fodlon i chi gysylltu â'r fferyllfa hon ynglŷn â hyfforddi a datblygu tiwtor i fferyllwyr cyn-cofrestru	☐

MAE PROSES CASGLU DATA'R AROLWG WEDI'I CHWBLHAU

I gael mynediad at yr arolwg ar-lein dilynwch y dolenni o fewn y systemau Tariff Cyffuriau neu ENAS. Nodir y dolenni isod hefyd er hwylustod:

Cymraeg - <https://heiw.onlinesurveys.ac.uk/arolwg-o-weithlu-fferylliaeth-gymunedol-cymru>

Saesneg - <https://heiw.onlinesurveys.ac.uk/wales-community-pharmacy-workforce-survey>

Efallai y byddwn yn cysylltu â chi drwy'r cyfeiriad e-bost a ddarparwyd gennych os bydd gennym unrhyw gwestiynau ynglŷn â'ch ymatebion.

Bydd Adroddiad yr Arolwg o Weithlu Fferylliaeth Gymunedol yn cael ei gyhoeddi ar Wefan Addysg a Gwellu Iechyd Cymru cyn diwedd blwyddyn galendr 2019. Cewch hefyd eich hysbysu am y cyhoeddiad gan Fferylliaeth Gymunedol Cymru.

Diolch yn fawr,

Michele Sehwat, Prif Fferylllydd Addysg a Hyfforddiant Cymru Gyfan,
michele.sehwat@wales.nhs.uk

Atodiad 3. Nifer y fferyllfeydd cymunedol yn ôl y Bwrdd Iechyd ac yn ôl Clwstwr

Bwrdd Iechyd	Nifer y Cystyrau	Enw'r clwstwr	Nifer y fferyllfeydd sydd wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad hwn
Abertawe Bro Morgannwg	11	Afan	13
		Iechyd y Bae	16
		Iechyd y Ddinas	16
		Cwmtawe	11
		Rhwydwaith y Dwyrain	11
		Llwchwr	9
		Castell-nedd	10
		Rhwydwaith y Gogledd	13
		Penderi	7
		Cymoedd Uchaf	10
		Rhwydwaith y Gorllewin	9
		Is-gyfanswm	125
Aneurin Bevan	12	Dwyrain Blaenau Gwent	7
		Gorllewin Blaenau Gwent	9
		Dwyrain Caerffili	14
		Gogledd Caerffili	16
		De Caerffili	14
		Gogledd Sir Fynwy	11
		De Sir Fynwy	7
		Dwyrain Casnewydd	10
		Gogledd Casnewydd	11
		Gorllewin Casnewydd	11
		Gogledd Torfaen	11
		De Torfaen	10
		Is-gyfanswm	131

Betsi Cadwaladr	14	Ynys Môn	13
		Arfon	10
		Canol a De Sir Ddinbych	8
		Canol Wrecsam	12
		Dwyrain Conwy	13
		Gorllewin Conwy	15
		Gogledd Sir Ddinbych*	14
		Dwyfor*	8
		Meirionnydd*	10
		Gogledd a Gorllewin Wrecsam	8
		Gogledd-ddwyrain Sir y Fflint	12
		Gogledd-orllewin Sir y Fflint	8
		De Sir y Fflint	9
		De Wrecsam	11
		Is-gyfanswm	151
Caerdydd a'r Fro	9	Dwyrain Caerdydd	9
		Gogledd Caerdydd	20
		De-ddwyrain Caerdydd	16
		De-orllewin Caerdydd	5
		Gorllewin Caerdydd	18
		Canol y Fro	14
		Dinas a De Caerdydd	10
		Dwyrain y Fro	9
		Gorllewin y Fro	6
		Is-gyfanswm	107
Cwm Taf	4	Cynon	15
		Merthyr	14
		Rhondda	27
		Taf	21
		Is-gyfanswm	77
Hywel Dda	7	Aman Gwendraeth	16
		Llanelli	17
		Gogledd Ceredigion	10
		Gogledd Sir Benfro	17
		De Ceredigion	13
		De Sir Benfro	13
		Taf Tywi	13
		Is-gyfanswm	99
Powys	3	Canol Powys	7
		Gogledd Powys	8
		De Powys	8
		Is-gyfanswm	23

Cyfanswm Cymru	60		713

*Cafodd holidar 1 fferyllfa ei eithrio oherwydd problem gydag ansawdd y data

Mae'r ymatebion i'r arolwg yn cwmpasu 99.6% o fferyllfeydd cymunedol ung Nghymru

Atodiad 4 Gweithlu Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI) y Byrddau Iechyd yn ôl Swydd

Mae Atodiad 4 yn rhoi dadansoddiad o'r gweithlu CALI ar draws y Byrddau Iechyd. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos cyfran pob swydd ym mhob Bwrdd Iechyd ac yn genedlaethol, sy'n adio i 100% yn fertigol. Noder fod swyddi fferyllol yn cael eu cofnodi'n gyntaf fel dadansoddiad o swyddi lle y defnyddir gweithwyr a gyflogir yn uniongyrchol a gweithwyr hunangyflogedig, a hefyd fel cyfanswm ar gyfer pob proffesiwn. Weithiau ni fydd cyfanswm y niferoedd yn adio i 100% yn union, oherwydd talgrynnu. Pan fo'r niferoedd CALI yn llai na 5 CALI ar gyfer swydd, cofnodir hyn fel <5.

Cyfwerth ag Amser Llawn (%CALI)

Swydd	ABM	Aneurin Bevan	Betsi Cadwaladr	Caerdydd a'r Fro	Cwm Taf	Hywel Dda	Powys	Cymru Gyfan
Fferyllydd (a gyflogir uniongyrchol)	137 (16%)	159.9 (17%)	154.7 (17%)	126.2 (19%)	92.4 (20%)	112.8 (18%)	22.9 (16%)	805.9 (18%)
Fferyllydd (hunangyflogedig)	37.1 (4%)	29.7 (3%)	53.5 (6%)	27.3 (4%)	15.9 (3%)	26.5 (4%)	8.5 (6%)	198.4 (4%)
Cyfanswm y fferyllwyr	174.1 (21%)	189.6 (20%)	208.3 (23%)	153.5 (23%)	108.2 (24%)	139.2 (23%)	31.4 (23%)	1004.3 (22%)
Fferyllydd cyn-cofrestru	14.4 (2%)	17.0 (2%)	5.8 (1%)	19.0 (3%)	7 (2%)	5.0 (1%)	0.0 (0%)	68.2 (1%)
Technegydd fferyllol (a gyflogir yn uniongyrchol)	131.0 (15%)	128.9 (14%)	125.4 (14%)	94.0 (14%)	85.6 (19%)	67.1 (11%)	19.4 (14%)	651.3 (14%)
Technegydd fferyllol (hunangyflogedig)	<5 (0%)	<5 (0%)	0 (0%)	0.0 (0%)	<5 (0%)	<5 (0%)	0.0 (0%)	6.8 (0%)
Cyfanswm y technegwyr fferyllol	133.6 (16%)	651.3 (14%)	125.4 (14%)	94.0 (14%)	87.1 (19%)	67.6 (11%)	19.4 (14%)	658.1 (14%)
Technegydd fferyllol cyn-cofrestru	34.5 (4%)	37.5 (4%)	29.2 (3%)	22.7 (3%)	19.0 (4%)	23.4 (4%)	<5 (3%)	170.1 (4%)
Gwiriwr Cywirdeb	6 (1%)	6.7 (1%)	<5 (0%)	<5 (1%)	0.0 (0%)	5.5 (1%)	0.0 (0%)	25.4 (1%)
Cynorthwydd dosbarthu	298.2 (35%)	294.4 (31%)	313.1 (34%)	195.7 (29%)	148.3 (32%)	210.2 (34%)	51.1 (37%)	1510.9 (33%)
Cynorthwydd dosbarthu dan hyfforddiant	47.4 (6%)	55.7 (6%)	86.1 (9%)	58.9 (9%)	35.1 (8%)	45.5 (7%)	12.6 (9%)	341.2 (7%)
Cynorthwywyr cownter meddyginiaethau	58.8 (7%)	89.9 (10%)	78.0 (9%)	70.9 (11%)	26.5 (6%)	49.4 (8%)	13.3 (10%)	386.8 (8%)
Cynorthwydd cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant	15.4 (2%)	23.9 (3%)	24.1 (3%)	12.4 (2%)	6.7 (1%)	20.0 (3%)	<5 (3%)	106.1 (2%)
Gyrrwr sy'n cludo meddyginiaethau	64.5 (8%)	89.6 (10%)	35.0 (4%)	36.6 (5%)	21.7 (5%)	47.8 (8%)	<5 (2%)	298.0 (7%)
Cyfanswm CALI	847.9	935.3	908.4	667.5	458.9	613.6	139.4	4570.0

Atodiad 5 Cyfrif Pennau Gweithlu'r Byrddau Iechyd yn ôl Swydd

Mae Atodiad 5 yn rhoi dadansoddiad o Gyfrif Pennau y gweithlu ar draws y Byrddau Iechyd. Mae'r ffigurau mewn cromfachau yn dangos cyfran pob swydd ym mhob Bwrdd Iechyd ac yn genedlaethol, sy'n adio i 100% yn fertigol. Sylwch fod swyddi fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol yn cael eu cofnodi'n gyntaf fel dadansoddiad o swyddi lle y defnyddir gweithwyr a gyflogir yn uniongyrchol a gweithwyr hunangyflogedig, ond hefyd fel cyfanswm ar gyfer pob proffesiwn. Weithiau ni fydd cyfanswm y niferoedd yn adio i 100% yn union, oherwydd talgrynnu. Pan fo'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 CALI ar gyfer swydd, cofnodir hyn fel <5.

Cyfrif Pennau (% y Cyfrif Pennau)									
Rôl	ABM	Aneurin Bevan	Betsi Cadwaladr	Caerdydd a'r Fro	Cwm Taf	Hywel Dda	Powys	Cymru Gyfan	
Fferyllydd (a gyflogir yn uniongyrchol)	188 (16%)	225 (17%)	196 (14%)	173 (18%)	126 (19%)	146 (17%)	30 (15%)	1084 (16%)	
Fferyllydd (hunangyflogedig)	85 (7%)	75 (6%)	177 (13%)	65 (7%)	38 (6%)	61 (7%)	19 (9%)	520 (8%)	
Cyfanswm y fferyllwyr	273 (23%)	300 (22%)	373(28%)	238 (24%)	164 (25%)	207 (24%)	49 (24%)	1604 (24%)	
Fferyllydd cyn-cofrestru	15 (1%)	18 (1%)	8 (1%)	19 (2%)	6 (1%)	5 (1%)	0 (0%)	71 (1%)	
Technegydd fferyllol (a gyflogir yn uniongyrchol)	165 (14%)	164 (12%)	152 (11%)	115 (12%)	107 (16%)	84 (10%)	24 (12%)	811 (12%)	
Technegydd fferyllol (hunangyflogedig)	4 (0%)	5 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	2 (0%)	1 (0%)	0 (0%)	12 (0%)	
Cyfanswm y technegwyr fferyllol	169 (14%)	169 (13%)	152 (11%)	115 (12%)	109 (16%)	85 (10%)	24 (12%)	823 (12%)	
Technegydd fferyllol cyn-cofrestru	37 (3%)	40 (3%)	34 (3%)	27 (3%)	21 (3%)	25 (3%)	5 (2%)	189 (3%)	
Gwiriwr Cywirdeb	6 (1%)	10 (1%)	4 (0%)	7 (1%)	0 (0%)	6 (1%)	0 (0%)	33 (0%)	
Cynorthwydd dosbarthu	403 (34%)	392 (29%)	439 (32%)	277 (28%)	208 (31%)	285 (33%)	66 (33%)	2070 (31%)	
Cynorthwydd dosbarthu dan hyfforddiant	65 (5%)	83 (6%)	120 (9%)	86 (9%)	47 (7%)	76 (9%)	19 (9%)	496 (8%)	
Cynorthwywyr cownter meddyginiaethau	87 (7%)	163 (12%)	124 (9%)	122 (12%)	43 (6%)	70 (6%)	20 (10%)	629 (10%)	
Cynorthwydd cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant	26 (2%)	44 (3%)	41 (3%)	27 (3%)	14 (2%)	30 (3%)	10 (5%)	192 (3%)	
Gyrrwr sy'n cludo meddyginiaethau	103 (9%)	125 (9%)	59 (4%)	66 (7%)	53 (8%)	86 (10%)	8 (4%)	500 (8%)	
Cyfanswm CALI	1184	1344	1354	984	665	875	201	6607	

Atodiad 6. Ffigurau CALI/Cyfrif Pennau Cyfartalog y Gweithlu Fesul Fferyllfa yn ôl Bwrdd lechyd
 Wrth ystyried nifer y bobl a gyflogir ym mhob swydd, gall fod yn ddefnyddiol gweld hyn yn cael ei fynegi fel cyfartaledd fesul fferyllfa ar draws daearyddiaethau. Rhestrir y ffigurau CALI a'r Cyfrif Pennau ar gyfer pob rôl.

Ffigurau CALI/Cyfrif Pennau cyfartalog fesul fferyllfa fesul Bwrdd Iechyd yn ôl rôl								
Rôl	ABM	Aneurin Bevan	Betsi Cadwaladr	Caerdydd a'r Fro	Cwm Taf	Hywel Dda	Powys	Cymru Gyfan
Fferyllydd (a gyflogir yn uniongyrchol)	1.1/1.5	1.2/1.7	1.0/1.3	1.2/1.6	1.2/1.6	1.1/1.5	1/1.3	1.1/1.5
Fferyllydd (hunangyflogedig)	0.3/0.7	0.2/0.6	0.4/1.2	0.3/0.6	0.2/0.5	0.3/0.6	0.4/0.8	0.3/0.7
Cyfanswm y fferyllwyr	1.4/2.2	1.4/2.3	1.4/2.5	1.4/2.2	1.4/2.1	1.4/2.1	1.4/2.1	1.4/2.2
Fferyllydd cyn-cofrestru	0.1/0.1	0.1/0.1	0/0.1	0.2/0.2	0.1/0.1	0.1/0.1	0/0	0.1/0.1
Technegydd fferyllol (a gyflogir yn uniongyrchol)	1/1.3	1/1.3	0.8/1	0.9/1.1	1.1/1.4	0.7/0.8	0.8/1	0.9/1.1
Technegydd fferyllol (hunangyflogedig)	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Cyfanswm y technegwyr fferyllol	1.1/1.4	1/1.3	0.8/1	0.9/1.1	1.1/1.4	0.7/0.9	0.8/1	0.9/1.2
Technegydd fferyllol cyn-cofrestru	0.3/0.3	0.3/0.3	0.2/0.2	0.2/0.3	0.2/0.3	0.2/0.3	0.2/0.2	0.2/0.3
Gwiriwr Cywirdeb	0/0	0.1/0.1	0/0	0/0.1	0/0	0.1/0.1	0/0	0/0
Cynorthwyydd dosbarthu	2.4/3.2	2.2/3	2.1/2.9	1.8/2.6	1.9/2.7	2.1/2.9	2.2/2.9	2.1/2.9
Cynorthwyydd dosbarthu dan hyfforddiant	0.4/0.5	0.4/0.6	0.6/0.8	0.6/0.8	0.5/0.6	0.5/0.8	0.5/0.8	0.5/0.7
Cynorthwyydd cownter meddyginiaethau	0.5/0.7	0.7/1.2	0.5/0.8	0.7/1.1	0.3/0.6	0.5/0.7	0.6/0.9	0.5/0.9
Cynorthwyydd cownter meddyginiaethau dan hyfforddiant	0.1/0.2	0.2/0.3	0.2/0.3	0.1/0.3	0.1/0.2	0.2/0.3	0.2/0.4	0.1/0.3
Gyrwr sy'n cludo meddyginiaethau	0.5/0.8	0.7/1	0.2/0.4	0.3/0.6	0.3/0.7	0.5/0.9	0.1/0.3	0.4/0.7
Cyfanswm CALI	6.8/9.5	7.1/10.3	6/9	6.2/9.2	6/8.6	6.2/8.8	6.1/8.7	6.4/9.3

Atodiad 7. Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol Abertawe Bro Morgannwg yn ôl Clwstwr

Pan fo nifer y staff CALI neu'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 ar gyfer rôl mewn clwstwr, cofnodir hyn fel <5.

Cyfwerth ag Amser Llawn																
Bwrdd lechyd	Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
Abertawe Bro Morgannwg	Afan	13.2	<5	16.3	<5	7.3	0.0	7.3	5.9	<5	29.9	<5	<5	0.0	7.2	76.6
	Iechyd y Bae	15.4	7.3	22.7	<5	14.4	0.0	14.4	0	<5	29.8	<5	<5	<5	8.5	88.8
	Iechyd y Ddinas	19.5	5.0	24.5	<5	16.0	0.0	16.0	<5	<5	45.8	6.9	6.3	<5	11.9	120.1
	Cwmtawe	12.6	<5	13.7	<5	13.3	0.0	13.3	<5	0	18.7	<5	5.4	<5	<5	64.5
	Rhwydwaith y Dwyrain	14.6	<5	18.2	<5	13.9	0.0	13.9	<5	0	23.4	<5	<5	<5	<5	73.1
	Llwchwr	9.7	<5	12.4	<5	13.3	<5	13.7	<5	<5	25.6	<5	<5	0.0	<5	68.3
	Castell-nedd	8.8	<5	13.1	<5	15.3	0.0	15.3	5.0	0	29.1	7.5	11.3	<5	7.4	93.2
	Rhwydwaith y Gogledd	13.7	<5	17.2	<5	15.4	<5	17.6	<5	0	24.9	8.3	7.5	<5	8.6	89.5
	Penderi	9.2	<5	11.7	<5	6.0	0.0	6.0	<5	<5	17.4	<5	6.5	<5	<5	54.0
	Cymoedd Uchaf	8.6	<5	11.2	<5	8.8	0.0	8.8	<5	0	23.1	<5	<5	<5	<5	53.5
	Rhwydwaith y Gorllewin	11.8	<5	13.2	<5	7.3	0.0	7.3	<5	0	30.4	<5	<5	<5	<5	65.4
	Is-gyfanswm	137.04	37.1	174.13	14.4	131.0	2.6	133.6	34.5	6.0	298.2	47.4	58.8	15.4	64.5	846.9
Cyfrif pennau																
Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm	
Afan	24	7	31	<5	10	0	10	6	<5	41	5	9	0	10	114	
Iechyd y Bae	18	12	30	<5	17	0	17	0	<5	40	5	9	5	14	124	
Iechyd y Ddinas	25	13	38	<5	20	0	20	<5	<5	53	11	8	<5	15	154	
Cwmtawe	18	<5	22	<5	16	0	16	5	0	30	<5	10	<5	6	98	
Rhwydwaith y Dwyrain	23	11	34	0	19	0	19	5	0	31	5	5	6	<5	106	
Llwchwr	13	9	22	<5	19	<5	20	<5	<5	40	<5	6	0	11	110	
Castell-nedd	11	7	18	<5	18	0	18	5	0	36	9	14	<5	12	117	
Rhwydwaith y Gogledd	16	6	22	0	17	<5	20	<5	0	33	11	8	5	12	114	
Penderi	11	7	18	<5	8	0	8	<5	<5	23	<5	8	<5	7	74	
Cymoedd Uchaf	13	5	18	<5	13	0	13	<5	0	33	<5	<5	<5	6	79	
Rhwydwaith y Gorllewin	16	<5	20	<5	8	0	8	<5	0	43	5	7	<5	5	94	
Is-gyfanswm	188	85	273	15	165	4	169	37	6	403	65	87	26	103	1183.9	

Atodiad 8. Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol Aneurin Bevan yn ôl Clwstwr

Pan fo nifer y staff CALI neu'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 ar gyfer rôl mewn clwstwr, cofnodir hyn fel <5.

Cyfwerth ag Amser Llawn																
Bwrdd lechyd	Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm y P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
Aneurin Bevan	Dwyrain Blaenau Gwent	9.9	<5	10.1	0	9.2	0	9.2	<5	0	16.9	<5	9.8	<5	<5	52.7
	Gorllewin Blaenau Gwent	9.4	<5	9.8	0	7.9	0	7.9	<5	<5	21.4	<5	5	<5	<5	62.0
	Dwyrain Caerffili	18.5	<5	20.9	<5	15.0	0	15.0	<5	<5	19.3	<5	11	<5	7.5	85.6
	Gogledd Caerffili	17.9	<5	20.3	0	18.9	<5	20.6	<5	0	28.3	<5	8.6	5.4	9.0	100.6
	De Caerffili	14.9	<5	17.8	<5	12.5	0	12.5	<5	0	25.7	6.3	<5	<5	6.1	79.9
	Gogledd Sir Fynwy	12.1	5.4	17.5	<5	5.8	0	5.8	<5	0	23.8	5.5	12.4	<5	25.7	93.1
	De Sir Fynwy	8.5	<5	10.1	0	9.2	0	9.2	<5	0	11.2	<5	6.1	<5	<5	48.8
	Dwyrain Casnewydd	11.1	<5	15.2	<5	13.4	0	13.4	5	0	21.1	6.5	7	<5	7.0	77.4
	Gogledd Casnewydd	13.2	<5	17.8	<5	7.2	<5	7.3	<5	<5	27.7	<5	5.7	<5	8.5	80.0
	Gorllewin Casnewydd	16.4	<5	20.4	<5	12.3	<5	12.7	<5	0	34.6	<5	10.2	<5	10.7	96.9
	Gogledd Torfaen	13.6	<5	14.6	<5	6.2	0	6.2	<5	<5	33.1	7.2	<5	<5	5.2	79.4
	De Torfaen	14.4	<5	15.1	<5	11.3	0	11.3	<5	0	31.2	<5	5.1	<5	<5	78.9
	Is-gyfanswm	159.9	29.7	189.6	17	128.9	2.2	131.1	37.5	6.7	294.4	55.7	89.9	23.9	89.6	935.3
Cyfrif pennau																
Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm y P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm	
Dwyrain Blaenau Gwent	15	<5	16	0	11	0	11	<5	0	21	<5	12	<5	<5	69	
Gorllewin Blaenau Gwent	10	<5	11	0	9	0	9	<5	<5	24	6	7	5	<5	73	
Dwyrain Caerffili	25	6	31	<5	20	0	20	<5	<5	28	6	20	5	13	129	
Gogledd Caerffili	27	6	33	0	23	<5	25	5	0	32	5	13	10	14	137	
De Caerffili	18	8	26	<5	15	0	15	<5	<5	39	8	7	<5	11	116	
Gogledd Sir Fynwy	20	7	27	<5	7	0	7	<5	0	31	10	21	<5	14	114	
De Sir Fynwy	14	6	20	0	13	0	13	<5	0	17	6	12	6	9	86	

	Dwyrain Casnewydd	20	14	34	<5	16	0	16	5	0	33	11	15	<5	14	131
	Gogledd Casnewydd	19	8	27	<5	10	<5	11	<5	<5	41	7	15	<5	14	128
	Gorllewin Casnewydd	20	9	29	<5	16	<5	18	<5	0	47	6	23	<5	17	146
	Gogledd Torfaen	17	6	23	<5	9	0	9	<5	<5	42	10	11	<5	8	112
	De Torfaen	20	<5	23	<5	15	0	15	5	0	37	6	7	<5	<5	103
	Is-gyfanswm	225	75	300	18	164	5	169	40	10	392	83	163	44	125	1344

Atodiad 9. Gweithlu ferylliaeth Gymunedol Betsi Cadwaladr yn ôl Clwstwr

Pan fo nifer y staff CALI neu'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 ar gyfer rôl mewn clwstwr, cofnodir hyn fel <5.

Cyferth ag Amser Llawn

Bwrdd Iechyd	Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm y P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
Betsi Cadwaladr	Ynys Môn	15.6	6.2	21.8	<5	12.5	0	12.5	<5	<5	29.0	16.1	9.0	<5	<5	100.5
	Arfon	11.8	<5	15.7	0	7.2	0	7.2	<5	0	26.4	<5	6.6	<5	<5	61.6
	Canol a De Sir Ddinbych	6.8	<5	10.4	0	<5	0	<5	<5	<5	9.2	<5	<5	<5	<5	32.7
	Canol Wrecsam	11.2	<5	14.8	0	10.7	0	10.7	0.0	0	27.8	7.4	<5	<5	<5	70.7
	Dwyrain Conwy	15.5	<5	19.5	0	10.5	0	10.5	5.3	0	33.3	<5	5.2	<5	<5	80.5
	Gorllewin Conwy	16.8	6.4	23.2	<5	13.5	0	13.5	<5	0	34.1	5.9	8.7	<5	<5	94.3
	Gogledd Sir Ddinbych*	13.7	<5	17.7	<5	15.5	0	15.5	5.9	0	26.0	11.0	7.5	<5	5.4	94.9
	Dwyfor*	<5	6.0	8.8	0	<5	0	<5	<5	0	9.1	<5	<5	<5	<5	29.7
	Merionnydd*	9.7	<5	11.6	0	<5	0	<5	0	0	12.9	5.4	<5	<5	0	38.2
	Gogledd a Gorllewin Wrecsam	7.3	<5	8.9	<5	5.2	0	5.2	<5	0	15.3	5.1	<5	<5	<5	43.6
	Gogledd-ddwyrain Sir y Fflint	15.8	<5	18.2	0	12.1	0	12.1	<5	<5	27.7	<5	6.0	<5	6.5	81.1
	Gogledd-orllewin Sir y Fflint	7.1	<5	9.8	0	5.0	0	5.0	0	0	13.4	<5	6.6	<5	<5	39.6
	De Sir y Fflint	11.7	<5	14.7	<5	12.5	0	12.5	<5	0	24.1	6.5	7.7	<5	<5	74.8
	De Wrecsam	9.0	<5	13.2	0	8.5	0	8.5	0	<5	24.7	8.6	<5	<5	<5	66.2
	Is-gyfanswm	154.7	53.5	208.3	5.8	125.4	0	125.4	29.2	3.4	313.1	86.1	78.0	24.1	35.0	908.4
	Cyfrif pennau															
	Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm y P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
	Ynys Môn	20	16	36	<5	16	0	16	<5	<5	35	20	13	5	5	135
	Arfon	15	14	29	0	10	0	10	<5	0	36	6	9	<5	<5	95
	Canol a De Sir Ddinbych	8	11	19	0	5	0	5	<5	<5	19	<5	7	<5	<5	59
	Canol Wrecsam	15	16	31	0	13	0	13	0	0	37	11	4	<5	5	104
	Dwyrain Conwy	18	8	26	0	12	0	12	6	0	55	5	9	<5	5	120
	Gorllewin Conwy	20	21	41	<5	16	0	16	<5	0	45	8	18	7	<5	141
	Gogledd Sir Ddinbych*	20	9	29	<5	19	0	19	7	0	34	13	13	7	7	132
	Dwyfor*	<5	22	26	0	5	0	5	<5	0	15	6	6	<5	<5	63
	Merionnydd*	14	7	21	0	6	0	6	0	0	21	8	8	<5	0	65
	Gogledd a Gorllewin Wrecsam	9	7	16	<5	7	0	7	<5	0	20	7	5	<5	5	65
	Gogledd-ddwyrain Sir y Fflint	21	8	29	0	14	0	14	6	<5	38	6	7	<5	12	115
	Gogledd-orllewin Sir y Fflint	8	10	18	0	6	0	6	0	0	16	6	7	<5	<5	55
	De Sir y Fflint	14	6	20	<5	12	0	12	<5	0	35	9	13	5	7	106
	De Wrecsam	10	22	32	0	11	0	11	0	<5	33	11	5	<5	<5	99
	Is-gyfanswm	196	177	373	8	152	0	152	34	4	439	120	124	41	59	1354

*mae data ar gyfer 1 fferyllfa yn y clwstwr hwn wedi'u heithrio, felly mae'r ffigurau'n debygol o fod yn amcangyfrif rhy isel

Atodiad 10. Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol Caerdydd a'r Fro yn ôl Clwstwr

Pan fo nifer y staff CALL neu'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 ar gyfer rôl mewn clwstwr, cofnodir hyn fel <5.

Cyfwerth ag Amser Llawn

Bwrdd Iechyd	Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
Caerdydd a'r Fro	Dwyrain Caerdydd	10.6	<5	12.2	<5	6.7	0	6.7	<5	0	19.3	5.7	4.4	0	<5	52.6
	Gogledd Caerdydd	22.9	<5	27.8	5.0	20.4	0	20.4	8.6	0	28.1	7.0	13.3	<5	8.5	120.2
	De-ddwyrain Caerdydd	15.8	5.7	21.5	<5	7.4	0	7.4	<5	0	17.4	7.1	7.8	<5	5.4	72.2
	De-orllewin Caerdydd	<5	<5	6.1	<5	7.1	0	7.1	<5	0	<5	<5	3.0	<5	<5	25.4
	Gorllewin Caerdydd	21.8	<5	25.1	<5	15.7	0	15.7	<5	0	35.8	7.9	13.5	<5	6.0	111.7
	Canol y Fro	11.7	5.6	17.3	<5	9.0	0	9.0	<5	0	21.1	12.6	9.2	<5	6.1	81.1
	Dinas a De Caerdydd	18.4	<5	20.0	<5	11.2	0	11.2	<5	<5	43.3	12.0	8.6	<5	<5	102.3
	Dwyrain y Fro	12.2	<5	12.7	<5	10.2	0	10.2	6.5	<5	9.4	<5	8.6	<5	<5	56.8
	Gorllewin y Fro	8.0	<5	10.8	<5	6.3	0	6.3	<5	<5	16.8	<5	2.6	<5	<5	45.2
	Is-gyfanswm	126.2	27.3	153.5	19.0	94.0	0	94.0	22.7	3.8	195.7	58.9	70.9	12.4	36.6	667.5

Cyfrif pennau

Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
Dwyrain Caerdydd	14	<5	18	<5	7	0	7	<5	0	23	8	6	0	<5	68
Gogledd Caerdydd	33	11	44	5	23	0	23	10	0	46	13	23	<5	15	183
De-ddwyrain Caerdydd	20	14	34	<5	11	0	11	<5	0	34	13	15	<5	10	123
De-orllewin Caerdydd	6	<5	9	<5	8	0	8	<5	0	7	<5	<5	<5	<5	33
Gorllewin Caerdydd	30	11	41	<5	18	0	18	<5	0	48	12	25	7	13	169
Canol y Fro	16	12	28	<5	11	0	11	<5	0	28	17	16	7	10	120
Dinas a De Caerdydd	25	<5	28	<5	17	0	17	<5	<5	52	13	13	<5	<5	132
Dwyrain y Fro	19	<5	21	<5	12	0	12	8	<5	14	<5	16	<5	5	90
Gorllewin y Fro	10	5	15	<5	8	0	8	<5	<5	25	5	5	<5	<5	66
Is-gyfanswm	173	65	238	19	115	0	115	27	7	277	86	122	27	66	984

Atodiad 11. Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol Cwm Taf yn ôl Clwstwr

Pan fo nifer y staff CALI neu'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 ar gyfer rôl mewn clwstwr, cofnodir hyn fel <5.

Cyfwerth ag Amser Llawn																
Bwrdd lechyd	Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
Cwm Taf	Cynon	16.9	<5	19.3	<5	17.6	0.0	17.6	<5	0	23.4	5.5	5.8	<5	<5	83.6
	Merthyr	18.6	<5	20.1	<5	18.9	0.0	18.9	<5	0	28.9	7.9	8.0	<5	5.0	96.1
	Rhondda	29.6	8.8	38.4	0.0	28.7	<5	29.6	<5	0	43.1	11.5	7.7	<5	8.1	145.0
	Taf	27.3	<5	30.4	<5	20.4	<5	21.0	5.7	0	52.8	10.2	5.0	<5	<5	134.1
	Is-gyfanswm	92.4	15.9	108.2	7.0	85.6	1.5	87.1	19.0	0	148.3	35.1	26.5	6.0	21.7	458.9
Cyfrif pennau																
Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm	
Cynon	23	7	30	<5	23	0	23	5	0	32	8	9	<5	11	122	
Merthyr	23	<5	26	<5	23	0	23	5	0	38	11	12	<5	13	132	
Rhondda	44	19	63	0	34	<5	35	5	0	62	13	12	5	20	215	
Taf	36	9	45	<5	27	<5	28	6	0	76	15	10	<5	9	196	
Is-gyfanswm	126	38	164	6	107	2	109	21	0	208	47	43	14	53	665	

Atodiad 12. Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol Hywel Dda yn ôl Clwstwr

Pan fo nifer y staff CALI neu'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 ar gyfer rôl mewn clwstwr, cofnodir hyn fel <5.

Cyfrif ag Amser Llawn

Bwrdd Iechyd	Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm y P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
Hywel Dda	Aman Gwendraeth	17.3	<5	21.3	0	7.7	0	7.7	6.8	0	30.5	11.6	10.0	<5	<5	96.9
	Llanelli	19.5	7.2	26.7	<5	14.2	0	14.2	<5	0	42.7	6.0	<5	<5	17.8	119.2
	Gogledd Ceredigion	10.6	<5	14.7	<5	4.3	0	4.3	<5	0	21.0	5.9	<5	<5	<5	57.8
	Gogledd Sir Benfro	19.5	<5	21.7	0	14.5	0	14.5	<5	<5	32.8	<5	8.7	<5	6.2	96.5
	De Ceredigion	16.0	<5	19.2	0	7.3	0	7.3	0	<5	26.3	8.1	6.9	5.0	<5	75.5
	De Sir Benfro	14.0	<5	15.5	0	9.9	<5	10.4	<5	0	24.0	6.2	10.5	<5	<5	73.0
	Taf Tywi	15.9	<5	20.1	0	9.2	0	9.2	3.7	<5	33.0	<5	8.0	5.4	10.0	94.8
	Is-gyfanswm	112.8	26.5	139.2	5.0	67.1	<5	67.6	23.4	5.5	210.2	45.5	49.4	20.0	47.8	613.6

Cyfrif pennau

Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm y P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
Aman Gwendraeth	20	8	28	0	9	0	9	7	0	40	16	12	3	15	130
Llanelli	24	16	40	<5	17	0	17	<5	0	58	17	7	1	26	173
Gogledd Ceredigion	13	7	20	<5	5	0	5	<5	0	25	8	<5	<5	9	78
Gogledd Sir Benfro	26	5	31	0	20	0	20	<5	<5	47	7	12	7	10	139
De Ceredigion	20	10	30	0	11	0	11	0	<5	34	12	8	6	<5	105
De Sir Benfro	20	6	26	0	11	<5	12	<5	0	37	11	19	<5	7	118
Taf Tywi	23	9	32	0	11	0	11	<5	<5	44	5	11	7	16	132
Is-gyfanswm	146	61	207	5	84	<5	85	25	6	285	76	70	30	86	875

Atodiad 13. Gweithlu Fferylliaeth Gymunedol Powys yn ôl Clwstwr

Pan fo nifer y staff CALI neu'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 ar gyfer rôl mewn clwstwr, cofnodir hyn fel <5.

Cyfwerth ag Amser Llawn																
Bwrdd Iechyd	Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm y P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
Powys	Canol Powys	6.4	<5	10.1	0	7.1	0	7.1	<5	0	12.7	<5	<5	<5	<5	41.2
	Gogledd Powys	5.6	<5	9.0	0	7.1	0	7.1	0.0	0	19.5	<5	<5	<5	<5	48.2
	De Powys	11.0	<5	12.4	0	5.2	0	5.2	<5	0	18.9	<5	6.1	<5	<5	50.0
	Is-gyfanswm	22.9	8.5	31.4	0	19.4	0	19.4	4.6	0	51.1	12.6	13.3	4.2	2.8	139.4
Cyfrif pennau																
Bwrdd Iechyd	Enw'r clwstwr	P (c)	P (h)	Cyfanswm y P	PRP	PT (c)	PT (h)	Cyfanswm y PT	PRPT	AC	DA	TDA	MCA	TMCA	DD	Cyfanswm
	Canol Powys	8	7	15	0	8	0	8	<5	0	16	6	<5	<5	<5	58
	Gogledd Powys	9	9	18	0	9	0	9	0	0	26	8	7	6	<5	77
	De Powys	13	<5	16	0	7	0	7	<5	0	24	5	9	<5	<5	66
	Is-gyfanswm	30	19	49	0	24	0	24	5	0	66	19	20	10	8	201

Atodiad 14. Canran y Fferyllfeydd sydd â Thechnegydd Fferyllol yn ôl Clwstrw Gofal Sylfaenol
 Pan fo nifer y technegwyr fferyllol yn llai na 5 ar gyfer rôl mewn clwstrw, cofnodir hyn fel <5.

Nifer y technegwyr fferyllol fesul fferyllfa										
Enw'r clwstrw	0	1	2	3	4	5	6	7 neu fwy	Nifer y fferyllfeydd a gynhwyswyd yn y dadansoddiad	% y fferyllfeydd mewn clwstrw sydd â PT
Afan	5	7	<5	<5	0	0	0	0	13	62
Iechyd y Bae	6	5	<5	<5	0	0	0	0	16	63
Iechyd y Ddinas	5	7	<5	0	<5	<5	0	0	16	69
Cwmtawe	<5	5	<5	0	0	<5	0	0	11	82
Rhwydwaith y Dwyrain	<5	<5	<5	<5	<5	0	0	0	11	82
Llwchwr	<5	<5	<5	<5	0	0	0	<5	9	89
Castell-nedd	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0	10	90
Rhwydwaith y Gogledd	5	<5	<5	0	<5	<5	0	0	13	62
Penderi	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0	7	57
Cymoedd Uchaf	<5	5	<5	<5	0	0	0	0	10	80
Rhwydwaith y Gorllewin	<5	<5	<5	0	0	0	0	0	9	67
Is-gyfanswm	35	48	22	13	0	<5	0	0	125	72
Dwyrain Blaenau Gwent	0	<5	<5	<5	0	0	0	0	7	100
Gorllewin Blaenau Gwent	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0	9	56
Dwyrain Caerffili	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0	14	71
Gogledd Caerffili	<5	6	<5	5	0	0	0	0	16	75
De Caerffili	6	5	<5	0	<5	0	0	0	14	57
Gogledd Sir Fynwy	6	<5	<5	0	0	0	0	0	11	45
De Sir Fynwy	0	<5	<5	<5	0	0	0	0	7	100
Dwyrain Casnewydd	<5	<5	<5	<5	<5	0	0	0	10	80
Gogledd Casnewydd	<5	6	<5	0	0	0	0	0	11	73
Gorllewin Casnewydd	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0	11	82
Gogledd Torfaen	6	<5	<5	<5	0	0	0	0	11	45
De Torfaen	<5	<5	<5	0	0	0	<5	0	10	60
Is-gyfanswm	41	41	29	16	0	0	<5	0	131	69
Ynys Môn	<5	5	<5	<5	0	0	0	0	13	77
Arfon	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0	10	60
Canol a De Sir Ddinbych	5	<5	<5	0	0	0	0	0	8	38
Canol Wrecsam	5	<5	<5	<5	0	0	0	0	12	58
Dwyrain Conwy	6	<5	<5	<5	0	0	0	0	13	54
Gorllewin Conwy	<5	9	<5	<5	0	0	0	0	15	80
Gogledd Sir Ddinbych*	<5	7	<5	<5	0	0	0	0	14	86
Dwyfor*	<5	<5	<5	0	0	0	0	0	8	50
Meirionydd*	7	<5	<5	<5	0	0	0	0	10	30
Gogledd a Gorllewin Wrecsam	<5	<5	<5	0	0	0	0	0	8	50
Gogledd-ddwyrain Sir y Fflint	5	<5	<5	<5	<5	0	0	0	12	58
Gogledd-orllewin Sir y Fflint	<5	<5	<5	0	0	0	0	0	8	63
De Sir y Fflint	<5	<5	0	0	<5	0	0	0	9	67
De Wrecsam	<5	5	<5	0	0	0	0	0	11	73
Is-gyfanswm	57	52	29	10	<5	0	0	0	151	62
Dwyrain Caerdydd	<5	5	<5	0	0	0	0	0	9	67
Gogledd Caerdydd	6	9	<5	<5	<5	0	0	0	20	70
De-ddwyrain Caerdydd	10	<5	<5	<5	0	0	0	0	16	38
De-orllewin Caerdydd	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0	5	80
Gorllewin Caerdydd	9	<5	<5	<5	<5	0	0	0	18	50
Canol y Fro	7	<5	<5	0	0	0	0	0	14	50
Dinas a De Caerdydd	5	<5	0	0	0	0	0	<5	10	50
Dwyrain y Fro	<5	<5	5	0	0	0	0	0	9	78
Gorllewin y Fro	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0	6	67

Is-gyfanswm	45	33	18	8	<5	0	0	<5	107	58
Cynon	<5	5	<5	<5	<5	0	0	0	15	80
Merthyr	<5	7	<5	0	<5	0	0	0	14	93
Rhondda	6	12	6	<5	<5	0	0	0	27	78
Taf	7	7	<5	<5	0	0	1	0	21	67
Is-gyfanswm	17	31	18	6	<5	0	<5	0	77	78
Aman Gwendraeth	9	5	<5	0	0	0	0	0	16	44
Llanelli	8	5	<5	<5	<5	0	0	0	17	53
Gogledd Ceredigion	6	<5	<5	0	0	0	0	0	10	40
Gogledd Sir Benfro	6	<5	5	<5	0	0	0	0	17	65
De Ceredigion	8	<5	<5	<5	<5	0	0	0	13	38
De Sir Benfro	6	<5	<5	<5	0	0	0	0	13	54
Taf Tywi	5	5	<5	0	0	0	0	0	13	62
Is-gyfanswm	48	28	15	6	<5	0	0	0	99	52
Canol Powys	<5	0	<5	0	0	0	0	0	7	57
Gogledd Powys	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0	8	63
De Powys	<5	<5	<5	0	0	0	0	0	8	63
Is-gyfanswm	9	5	8	<5	0	0	0	0	23	61
Cyfansymiau Cymru	252	238	139	60	17	<5	<5	<5	713	65

Atodiad 15. Technegwyr Fferyllol Gwirio Cywirdeb (ACPT) yn ôl clwstwr

Pan fo nifer y staff CALI neu'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 ar gyfer ACPT mewn clwstwr, cofnodir hyn fel <5.

Bwrdd Iechyd	Enw'r clwstwr	Cyfanswm ACPT CALI	Cyfanswm y Cyfrif ACPT	% Cyfrif Pennau ACPT	Cyfrif cyfartalog ACPT fesul fferyllfa
ABM	Afan	<5	5	50	0.1
	Iechyd y Bae	<5	5	29	0.2
	Iechyd y Ddinas	5.8	9	45	0.2
	Cwmtawe	<5	5	31	0.2
	Rhwydwaith y Dwyrain	5.9	7	37	0.2
	Llwchwr	5.9	7	35	0.2
	Castell-nedd	7.6	8	44	0.2
	Rhwydwaith y Gogledd	6.6	8	40	0.2
	Penderi	<5	<5	50	0.1
	Cymoedd Uchaf	<5	5	38	0.1
	Rhwydwaith y Gorllewin	<5	<5	50	0.1
	Is-gyfanswm	53.4	67	40	1.7
Aneurin Bevan	Dwyrain Blaenau Gwent	<5	<5	36	0.1
	Gorllewin Blaenau Gwent	<5	6	67	0.1
	Dwyrain Caerffili	8.3	10	50	0.2
	Gogledd Caerffili	9.3	9	36	0.3
	De Caerffili	7.3	9	60	0.2
	Gogledd Sir Fynwy	<5	<5	29	0.1
	De Sir Fynwy	5.7	8	62	0.1
	Dwyrain Casnewydd	7.2	9	56	0.2
	Gogledd Casnewydd	<5	<5	36	0.1
	Gorllewin Casnewydd	6.2	9	50	0.2
	Gogledd Torfaen	<5	6	67	0.1
	De Torfaen	6.0	7	47	0.2
	Is-gyfanswm	67.8	83	49	1.7
Betsi Cadwaladr	Ynys Môn	7.9	9	56	0.2
	Arfon	<5	<5	30	0.1
	Canol a De Sir Ddinbych	32.0	<5	20	0.1
	Canol Wrecsam	5.5	<5	31	0.1
	Dwyrain Conwy	5.4	6	50	0.1
	Gorllewin Conwy	<5	6	38	0.2
	Gogledd Sir Ddinbych*	6.4	9	47	0.2
	Dwyfor*	<5	<5	20	0.1
	Meirionydd*	0.0	0	0	0.0
	Gogledd a Gorllewin Wrecsam	<5	<5	43	0.1
	Gogledd-ddwyrain Sir y Fflint	6.0	7	50	0.1
	Gogledd-orllewin Sir y Fflint	<5	<5	67	0.1
	De Sir y Fflint	5.5	6	50	0.1
	De Wrecsam	<5	<5	27	0.1
	Is-gyfanswm	84.0	62	41	1.5

Caerdydd a'r Fro	Dwyrain Caerdydd	<5	<5	29	0.1
	Gogledd Caerdydd	9.8	10	43	0.2
	De-ddwyrain Caerdydd	<5	6	55	0.1
	De-orllewin Caerdydd	<5	<5	25	0.1
	Gorllewin Caerdydd	9.5	11	61	0.2
	Canol y Fro	<5	<5	27	0.1
	Dinas a De Caerdydd	6.2	8	47	0.2
	Dwyrain y Fro	<5	5	42	0.1
	Gorllewin y Fro	<5	6	75	0.1
	Is-gyfanswm	43.9	53	46	1.2
Cwm Taf	Cynon	8.2	10	43	0.2
	Merthyr	11.7	14	61	0.2
	Rhondda	13.6	16	46	0.4
	Taf	9.7	12	43	0.3
	Is-gyfanswm	43.2	52	48	1.1
Hywel Dda	Aman Gwendraeth	3.8	<5	44	0.1
	Llanelli	5.1	8	47	0.2
	Gogledd Ceredigion	<5	<5	40	0.1
	Gogledd Sir Benfro	<5	6	30	0.2
	De Ceredigion	<5	<5	27	0.1
	De Sir Benfro	<5	5	42	0.1
	Taf Tywi	6.3	6	55	0.1
	Is-gyfanswm	27.9	34	40	0.9
Powys	Canol Powys	<5	5	63	0.1
	Gogledd Powys	<5	6	67	0.1
	De Powys	<5	5	71	0.1
	Is-gyfanswm	13.4	16	67	0.2
	Cyfansymiau Cymru	333.6	367	45	8.2

Atodiad 16. Fferyllfeydd gyda Thechnegydd Fferylola Cyn-cofrestru (PRPT) dan hyfforddiant yn ôl clwstwr
 Pan fo nifer y staff CALI neu'r Cyfrif Pennau yn llai na 5 ar gyfer PRPTs mewn clwstwr, cofnodir hyn fel <5.

Nifer y PRPTs fesul fferyllfa									
Bwrdd Iechyd	Enw'r clwstwr	0	1	2	3	4	Rhif fferyllfeydd yn y dadansoddiad	% fferyllfeydd sydd â PRPT	% fferyllfeydd heb PRPT
ABM	Afan	8	<5	<5	0	0	13	38	62
	Iechyd y Bae	16	0	0	0	0	16	0	100
	Iechyd y Ddinas	12	<5	0	0	0	16	25	75
	Cwmtawe	7	<5	<5	0	0	11	36	64
	Rhwydwaith y Dwyrain	6	5	0	0	0	11	45	55
	Llwchwr	6	<5	0	0	0	9	33	67
	Castell-nedd	6	<5	<5	0	0	10	40	60
	Rhwydwaith y Gogledd	10	<5	0	0	0	13	23	77
	Penderi	5	<5	0	0	0	7	29	71
	Cymoedd Uchaf	8	<5	0	0	0	10	20	80
	Rhwydwaith y Gorllewin	7	<5	0	0	0	9	22	78
	Is-gyfanswm	91	31	<5	0	0	125	27	73
Aneurin Bevan	Dwyrain Blaenau Gwent	5	<5	0	0	0	7	29	71
	Gorllewin Blaenau Gwent	6	<5	<5	0	0	9	33	67
	Dwyrain Caerffili	11	<5	0	0	0	14	21	79
	Gogledd Caerffili	12	<5	<5	0	0	16	25	75
	De Caerffili	12	0	<5	0	0	14	14	86
	Gogledd Sir Fynwy	10	<5	0	0	0	11	9	91
	De Sir Fynwy	4	<5	0	0	0	7	43	57
	Dwyrain Casnewydd	8	<5	0	0	<5	10	20	80
	Gogledd Casnewydd	7	<5	0	0	0	11	36	64
	Gorllewin Casnewydd	9	<5	0	0	0	11	18	82
	Gogledd Torfaen	9	<5	0	0	0	11	18	82
	De Torfaen	6	<5	<5	0	0	10	40	60
	Is-gyfanswm	99	26	5	0	<5	131	24	76
Betsi Cadwaladr	Ynys Môn	11	<5	<5	0	0	13	15	85
	Arfon	9	<5	0	0	0	10	10	90
	Canol a De Sir Ddinbych	7	<5	0	0	0	8	13	88
	Canol Wrecsam	12	0	0	0	0	12	0	100
	Dwyrain Conwy	8	<5	<5	0	0	13	38	62
	Gorllewin Conwy	12	<5	0	0	0	15	20	80
	Gogledd Sir Ddinbych*	10	<5	<5	0	0	14	29	71
	Dwyfor*	7	0	<5	0	0	8	13	88
	Meirionydd*	10	0	0	0	0	10	0	100
	Gogledd a Gorllewin Wrecsam	6	<5	0	0	0	8	25	75
	Gogledd-ddwyrain Sir y Fflint	7	<5	<5	0	0	12	42	58
	Gogledd-orllewin Sir y Fflint	8	0	0	0	0	8	0	100
	De Sir y Fflint	6	<5	0	0	0	9	33	67
	De Wrecsam	11	0	0	0	0	11	0	100
	Is-gyfanswm	124	20	7	0	0	151	18	82

Caerdydd a'r Fro	Dwyrain Caerdydd	8	<5	0	0	0	9	11	89
	Gogledd Caerdydd	14	<5	<5	<5	0	20	30	70
	De-ddwyrain Caerdydd	15	<5	0	0	0	16	6	94
	De-orllewin Caerdydd	<5	<5	0	0	0	5	20	80
	Gorllewin Caerdydd	16	<5	0	0	0	18	11	89
	Canol y Fro	12	<5	0	0	0	14	14	86
	Dinas a De Caerdydd	9	<5	0	0	0	10	10	90
	Dwyrain y Fro	<5	<5	<5	0	0	9	56	44
	Gorllewin y Fro	5	<5	0	0	0	6	17	83
	Is-gyfanswm	87	14	5	1	0	107	19	81
Cwm Taf	Cynon	10	<5	<5	0	0	15	33	67
	Merthyr	9	5	0	0	0	14	36	64
	Rhondda	24	<5	<5	0	0	27	11	89
	Taf	16	<5	<5	0	0	21	24	76
	Is-gyfanswm	59	13	5	0	0	77	23	77
Hywel Dda	Aman Gwendraeth	11	<5	<5	0	0	16	31	69
	Llanelli	13	<5	0	0	0	17	24	76
	Gogledd Ceredigion	7	<5	<5	0	0	10	30	70
	Gogledd Sir Benfro	15	<5	0	0	0	17	12	88
	De Ceredigion	13	0	0	0	0	13	0	100
	De Sir Benfro	9	<5	0	0	0	13	31	69
	Taf Tywi	10	<5	<5	0	0	13	23	77
	Is-gyfanswm	78	17	4	0	0	99	21	79
Powys	Canol Powys	<5	<5	0	0	0	7	57	43
	Gogledd Powys	8	0	0	0	0	8	0	100
	De Powys	7	<5	0	0	0	8	13	88
	Is-gyfanswm	18	5	0	0	0	23	22	78
	Cyfansymiau Cymru		126	29	2	2	713	22	78

Atodiad 17. Adroddiad ar Sgiliau Cymraeg

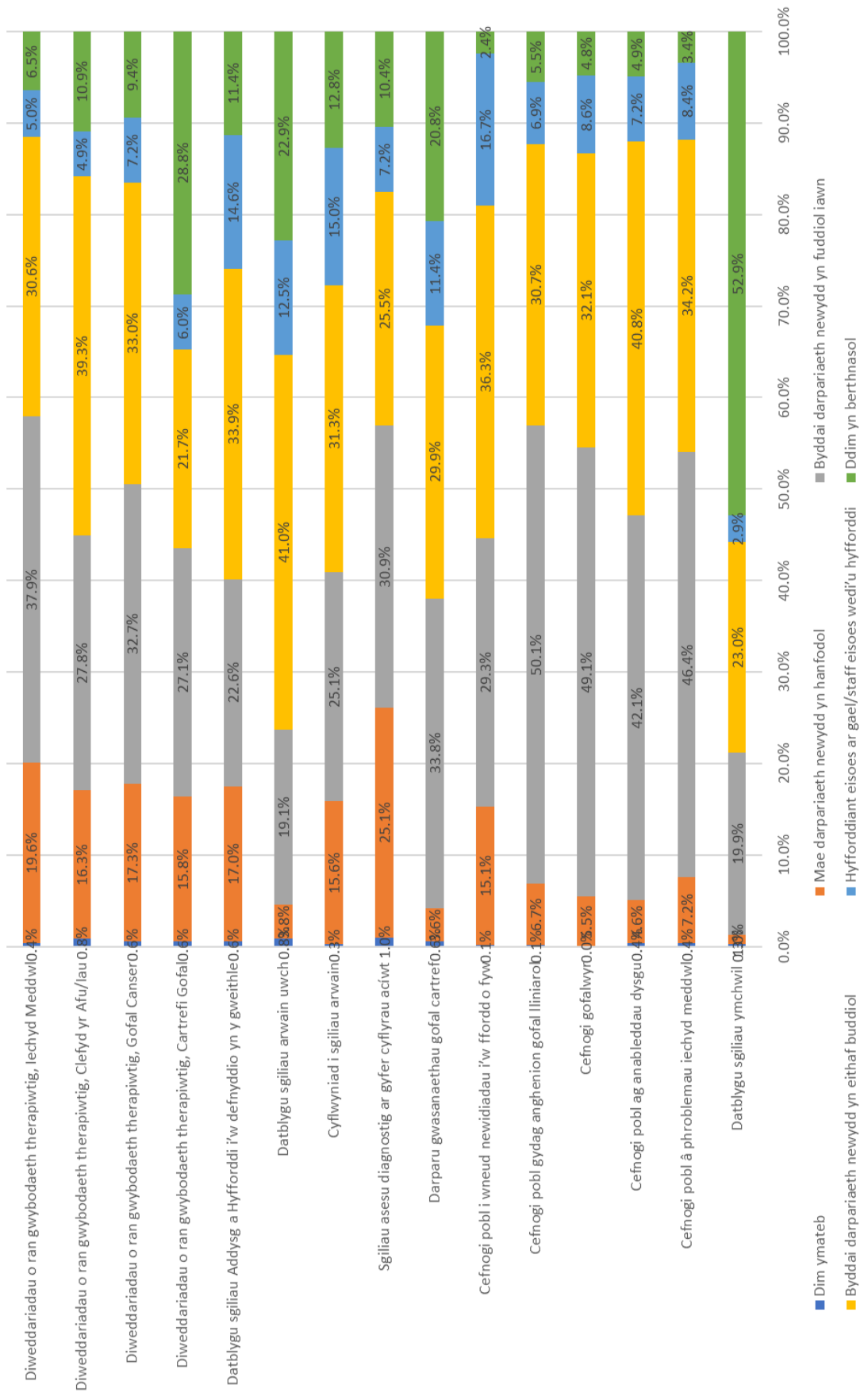
Weithiau ni fydd y cyfansymiau yn adio i 100% yn union, oherwydd talgrynnu.
Sgiliau Cymraeg y tîm Fferyliaeth Gymunedol yn ôl Rôl (Cyfrif Pennau a Chanran)

Crynodeb o gymhwysedd yn y Gymraeg yn ôl rôl	Cyfrif Pennau o'r Rhai sy'n Gallu Siarad, Darllen ac Ysgrifennu Cymraeg (%)	Cyfrif Pennau o'r Rhai sy'n Gallu Siarad a Darllen, ond nid Ysgrifennu Cymraeg (%)	Cyfrif Pennau o'r Rhai sy'n Gallu Siarad, ond nid Darllen nac Ysgrifennu Cymraeg (%)	Cyfrif Pennau o'r Rhai sy'n Gallu Deall Cymraeg Llafar yn Unig	Cyfrif Pennau o'r Rhai â Chyfuniad Arall o Sgiliau Cymraeg	Cyfrif Pennau o'r Rhai Heb Ddim Sgiliau Cymraeg	Cyfrif Pennau o'r Rhai Nad yw eu Cymhwysedd yn y Gymraeg wedi'i gofnodi
Fferylwyr a gyflogir yn uniongyrchol	149 (14)	19 (2)	17 (2)	32 (3)	30 (3)	825 (76)	12 (1)
Fferylwyr hunangyflogedig	47 (9)	3 (1)	3 (1)	8 (2)	11 (2)	438 (84)	10 (2)
Fferylwyr cyn-cofrestru	9 (13)	0 (0)	0 (0)	1 (1)	0 (0)	60 (85)	1 (1)
Technegwyr fferylloI a gyflogir yn uniongyrchol	58 (7)	12 (1)	5 (1)	46 (6)	169 (21)	499 (62)	22 (3)
Technegwyr fferylloI hunangyflogedig	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	12 (100)	0 (0)
Technegydd fferylloI cyn-cofrestru	19 (10)	5 (3)	3 (2)	6 (3)	5 (3)	145 (77)	6 (3)
Gwirwyr cywirdeb	4 (12)	0 (0)	0 (0)	1 (3)	1 (3)	26 (76)	2 (6)
Cynorthwyyr dosbarthu	228 (11)	26 (1)	24 (1)	56 (3)	41 (2)	1655 (80)	40 (2)
Cynorthwyydd Dosbarthu dan hyfforddiant	61 (12)	7 (1)	3 (1)	11 (2)	15 (3)	396 (80)	3 (1)
Cynorthwyydd cownter meddyginiaethau	56 (9)	5 (1)	8 (1)	15 (2)	16 (3)	503 (80)	26 (4)
Gyrwyr sy'n cludo meddyginiaethau	47 (9)	2 (0)	3 (1)	12 (2)	12 (2)	403 (81)	21 (4)

Canran Cymhwysedd yn y Gymraeg yn ôl Bwrdd Iechyd (Cyfrif Pennau)

Bwrdd Iechyd	Yn Gallu Siarad, Darllen ac Ysgrifennu Cymraeg (%)	Yn Gallu Siarad a Darllen, ond nid Ysgrifennu Cymraeg (%)	Yn Gallu Siarad ond nid Darllen nac Ysgrifennu Cymraeg (%)	Yn Gallu Deall Cymraeg Llafar yn Unig (%)	Cyfuniad Arall o Sgiliau Cymraeg (%)	Dim Sgiliau Cymraeg (%)	Ni Nodwyd Unrhyw Ddata (%)
Abertawe Bro Morgannwg	6	1	1	2	4	84	1
Aneurin Bevan	3	0	0	0	6	86	4
Betsi Cadwaladr	20	2	2	7	4	64	1
Caerdydd a'r Fro	4	0	0	0	7	87	1
Cwm Taf	5	1	1	1	3	84	6
Hywel Dda	28	3	2	8	5	53	0
Powys	14	2	1	2	5	71	4
Cymedr Cymru	11	1	1	3	4	77	3

Atodiad 18. Manteision canfyddedig pynciau posibl ar gyfer hyfforddiant a datblygiad (n=713 o ymatebwyr)

Atodiad 19 - Adborth ar Brentisiaethau Modern

Yn yr arolwg ysgrifennodd 138 o ymatebwyr destun rhydd am brentisiaethau modern. Roedd hyn yn cynnwys 84 o sylwadau union debyg a roddwyd fel ymateb safonol gan un cwmni fferylliaeth gymunedol mawr. Cafwyd 54 o sylwadau unigryw.

Cafodd y sylwadau eu grwpio yn 20 thema. Roedd rhai sylwadau testun rhydd yn cwm-pasu mwy nag un thema. Rhestrir y themâu yn Nhablau 1 a 2 yn ôl a oedd y mater yn bryder neu'n fantais bosibl.

Tabl 1: Pryderon a godwyd mewn perthynas â Phrentisiaethau Modern yn ôl thema

Pryderon	Nifer y cofnodion
Penderfyniad y brif swyddfa/fferyllol arolygol nid penderfyniad gweithiwr proffesiynol	13
Diffyg dealltwriaeth neu ymwybyddiaeth. Angen mwy o wybodaeth	5
Biwrocratiaeth	4
Ariannol	4
Trosiant staff isel	4
Bodloni ar yr hyn sy'n gyfarwydd	3
Nodi risg ffafriol/budd	2
Yn cynyddu costau staff (llai o gyllid)	2
Problemau o ran capasiti hyfforddi	1

Tabl 2: Themâu a godwyd mewn perthynas â manteision posibl Prentisiaethau Modern

Ffactorau Cadarnhaol	Nifer y cofnodion
Cynyddu'r diddordeb mewn NVQ2	84
Potensial ar gyfer y dyfodol	4
Yn cynyddu proffesiynoldeb fferylliaeth/o gymorth i enw da fferylliaeth	2
Wedi cael profiad cadarnhaol mewn man arall	2
Yn cefnogi cymysgedd sgiliau	2
Cynyddu'r diddordeb mewn NVQ3	1
Effaith gyffredinol gadarnhaol ar fferylliaeth	1
Sicrhau bod cyrsiau ar gael yn gyfleus am ddim	1
Ehangu mynediad ar gyfer swyddi	1
Ariannu hyfforddiant NVQ2 i gefnogi contractwyr gan fod cyllid arall yn cael ei gwtogi	1
Cynyddu morâl y gweithlu	1